

454 10

Humberto Costantini

miercuri, pe strada TEODORO VILARDEBÓ

Argentineanul Humberto Costantini, născut la Buenos Aires, în 1924, s-a afirmat ca scriitor militant, debutând cu un volum de povestiri în 1958. În 1967 și 1970 este distins cu premiul municipal al orașului Buenos Aires pentru volumele *O poveste veche cu drumeji* și *Varbește-mi despre Funes*, iar în Mexic, în 1977, cu premiul pentru povestire acordat de Institutul Național de Arte Frumoase și Casa Culturii din Puebla. Afirmarea ca romancier i-o aduce cartea *Miercuri, pe strada Teodoro Vilardebó*, care obține premiul Casa de las Americas (Cuba), în 1979. Publică, de asemenea, romanul *lunga noapte a lui Francisco Santis*. Moare la 7 iunie 1987.

EDITURA UNIVERS
GLOBUS

Lei 14

HUMBERTO
COSTANTINImiercuri, pe strada
TEODORO VILARDEBÓ

1988

HUMBERTO
COSTANTINI

miercuri, pe strada TEODORO VILARDEBÓ

Clubul cărții digitale 2024

COPERTA COLECȚIEI DE ION STATE

Grafica : Mircea Dumitrescu.
Ilustrația : Mircea Muntenescu

HUMBERTO COSTANTINI
DE DIOSES, HOMBRECITOS Y POLICÍAS
1979 Casa de las Americas
Havana, Cuba

Toate drepturile asupra acestei versiuni
sînt rezervate Editurii UNIVERS

GLOBUS

Humberto Costantini

miercuri, pe strada
TEODORO
VILARDEBÓ

Prefață și traducere de
HORIA BARNA

EDITURA UNIVERS

București
1988

PREFAȚĂ

ÎN ULTIMELE DECENII, continentul sud-american este din ce în ce mai des redescoperit. În toate sensurile. Un destin ciudat face ca noua *Reconquista* să acționeze pe multiple planuri. Foștii cuceritori de pe bătrînul continent, ba chiar și cei de la nord de Rio Grande ori de aiurea, se lasă tot mai des cucerii, învinși, subjugati de farmecul acesta cutremurător și straniu al culturii și literaturii, Americii de Sud. De cutremurătoarele și incredibilele răsturnări de situații pe care Istoria le operează acolo cu instrumente mai puțin delicate decît eram obișnuiți, dar nu mai puțin eficiente. O lume plină de contraste, de la a cărei descoperire se împlinesc în cîrînd cinci sute de ani, dar pe care n-o cunoaștem încă pe de-a-ntregul.

Întîlnirea cu scriitorul argentinian Humberto Costantini ne dezvăluie una dintre multiplele fațete ale acestei lumi — în fond atît de unitare și de consecvente în inconsecvență — dar dublată de o neașteptată apropiere de cultura europeană, respectiv de mitologia greacă, prin care demersul nostru de cunoaștere și înțelegere este, într-un fel, ușurat de această manieră ceva mai familiară.

Se dovedește — încă o dată — cât de dificilă este „descrierea” fenomenului latino-american. Cuvintele tind permanent să alunece pe la suprafață, expunerea să devină teoretizantă, greoaie tot căutînd „regula jocului”. În cazul romanului *Miercuri, pe strada Teodoro Vilardebó* regula pare să fie demitizarea, tipică mai ales pentru istoria literară sau pentru critică. Și totuși literatura rămîne aici suverană, iar Humberto Costantini „se joacă” atent și cu o gravitate jucăușă, făcîndu-ne mereu, complice, cu ochiul. Pentru el tot ce s-a petrecut în Argentina după 1975, timp de aproape un deceniu, are semnificații agresiv-simbolice dar trebuie totuși luat cu un grăunte de sare — cum se spune — nu doar pentru vindecarea traumei provocată de coșmarul groazei, ci și pentru ca acesta să nu se mai repete. Romanul se constituie deci ca un document și un avertisment, dar rămîne, înainte de toate, o ingenioasă transfigurare artistică.

Istoria Argentinei, ca de altfel a majorității țărilor de pe continentul sud-american, este plină de lovituri de stat ale juntelor militare, mai ales după cel de-al doilea război mondial. Însă perioada cea mai dramatică, denumită *the dirty war* (războiul murdar), sub influența căreia a fost scris romanul acesta, începe în primăvara lui 1976, cînd armata condusă de generalul Jorge Videla instaurează prin forță o juntă militară condusă din trei generali, Videla fiind și președinte al statului. Se operează modificări substanțiale în constituție, congresul este dizolvat, sînt suspendate și interzise orice fel de activități politice și sindicale, majoritatea membrilor guvernului este înlăturată și se operează încă de la început sute de arestări.

Lovitura de stat fusese de mult pregătită, iar semnele ei de violență și intimidare se făcuseră simțite treptat încă din anul anterior, cînd militarii vedeau încolțind peste tot, amenințătoare pentru ei și privilegiile lor, revoluția socială. Forțele democratice de stînga se afirmau tot mai puternic pe arena politică și socială a Argentinei, așa că militarii se pregăteau „să salveze” patria. Și trec, într-adevăr, la punerea în practică a programului de „purificare națională”, aplicîndu-l *prin toate mijloacele*. Noul regim militar lansează de la început o violență ofensivă împotriva tuturor forțelor de stînga din opoziție, a oricăror forțe sau mișcări cu vederi democratice și reintroduce pedeapsa capitală pentru așa-numitele acțiuni subversive sau teroriste. Crima devine un spectacol public, menit să intimideze. Arestarea, torturarea și uciderea a multe mii de persoane, suspectate de activități politice de stînga de către organele juntei, care „dispar” pur și simplu în gropile comune, sau pe fundul rîurilor și oceanului, trezesc un imens val de proteste în țară și în întreaga lume.

De cele mai multe ori represiunea și terorismul de stat operează fără uniformă, prin intermediul forțelor paramilitare și parapolițiste — grupări neoficiale de mercenari, susținute și finanțate de junta militară — în fața cărora organele poliției, uneori la fel de violente, trebuiau să închidă ochii. Grupările de mercenari își luau nume răsunătoare și anacronic-amenințătoare: *Mina, Umbra, Fulgerul, Armata Secretă Anticomunistă, Ordinea Morții, Escadronul Morții* etc. Reprezentanții bisericii îl consideră pe generalul Videla un al doilea *Mintuitor* și „vizitează lagărele de exterminare, laudă dragostea

militarilor pentru Dumnezeu, pentru Patrie și Familie și justifică terorismul de stat, pentru că civilizația are dreptul să se apere", scrie Eduardo Galeano¹ despre această perioadă în care au „dispărut”, conform rapoartelor oficiale de mai târziu, 8960 de persoane. „Mulți n-au comis alt delict — mai arată Eduardo Galeano în cartea sa — decît că numele lor figurau într-o agendă de telefon. După supliciul preliminar din cazărmi, ei se îndreaptă spre moarte, spre neant, spre ceață. Nu există *inocenți*, spune monseniorul Plaza, episcop de La Plata, iar generalul Camps e de părere că e drept să uciži o sută de suspecți chiar dacă numai cinci dintre ei se dovedesc vinovați. Vinovați de terorism: *Terroriști*, explică generalul Videla, *nu sînt doar cei care pun bombe, ci și cei care promovează idei contrare civilizației noastre occidentale și creștine*. Aceasta este răzbunarea pentru înfrîngerea Occidentului în Vietnam: *Cîștigăm al treilea război mondial*, se bucură generalul Menéndez.”²

Prigoana s-a domolit numai după eliminarea oricărei mișcări active a opoziției democratice de stînga și a încetat abia după 1983, cînd membrii juntei militare au fost deferiți curții marțiale pentru sechestrare, tortură și crimă, împreună cu numeroși alți generali și ofițeri superiori implicați în campania de represiune și violență.

Scriitorul și poetul argentinian Humberto Costantini s-a născut la Buenos Aires, în 1924. Preocu-

¹ Eduardo Galeano, *Memoria focului*, Editura Politică, București, 1988, p. 634. Traducere din limba spaniolă de Alexandru Ciolan.

² E. Galeano, *idem*, pp. 633—634.

pările și orientările sale sînt legate în bună măsură de evenimentele pomenite, fie și indirect. Încă din anii '50 colaborează la revistele de stînga din țară, afirmîndu-se treptat ca scriitor militant, fără să cadă însă pradă unor clișee lipsite de semnificație. Debutează în 1958 cu volumul de povestiri *Pînă aici*. Premiul municipal al orașului Buenos Aires pentru povestire i se acordă în 1967 și 1970, pentru *O poveste veche cu drumeți* și, respectiv, *Vorbește-mi despre Funes*. Nuvele și povestiri îi mai apar în volumele *Un domn înalt, blond, cu mustață* (1963) și *Bandeo* (1975). Cărți de poezie și teatru îi completează și întregesc activitatea artistică din perioada argentiniană.

Ca urmare a represiunii brutale din perioada „războiului murdar”, se retrage în Mexic unde obține, în 1977, Premiul pentru povestire acordat de Institutul Național de Arte Frumoase și Casa Culturii din Puebla. Este perioada în care se afirmă ca romancier cu *Miercuri, pe strada Teodoro Vilardebó*, care obține prestigiosul premiu pentru America Latină, *Casa de las Americas*, în 1979. Îi apare, de asemenea, romanul *Lunga noapte a lui Francisco Santos*.

După normalizarea situației sociale și politice, revine în țară cu doar cîțiva ani înaintea morții, care îl surprinde la 7 iunie 1987, în vreme ce scria un amplu roman *Rapsodie pentru Raquel Libernam*. La cîteva zile după aceea prietenul său, scriitorul Pedro Orgambide, scria în suplimentul „Cultura”: „Un paradox trist și macabru: moartea scriitorului se transformă în știre. Cel care ar fi avut nevoie pînă mai ieri de recunoașterea operei sale, o primește astăzi,

cînd este mort. Oricum, Humberto Costantini a intuit că măcar unele texte îi vor supraviețui, mai ales cel la care scria, amplul roman *Rapsodie pentru Raquel Liberman...* Uneori proza aceasta devine admonitorie ca un psalm. Altă dată reapare cadența tangoului și spiritul picaresc al celor care nu au nimic de pierdut. Acesta este Costantini, cu eterodoxia și revolta sa, călătorind prin eternitatea cea îndoielnică, prin geografia sa afectivă: Buenos Aires și lumea întreagă.

Cum spuneam, romanul *Miercuri, pe strada Teodoro Vilardebó* a fost premiat și publicat de Editura „Casa de las Americas”, în anul 1979. Tema, caracteristică unei bune părți a literaturii hispano-americane din ultimele decenii, este aceea a denunțării sistemelor represive care au funcționat sau funcționează încă în unele țări din zonă. Inspirat de perioada juntei militare, într-o manieră post-modernă de scriitură, caracterizată prin ironie și o aparentă detașare, revalorizează tradiția clasică, dînd mitului un caracter actual, firesc și organic integrat în prezent, constituindu-se, indirect, într-un fel de replică la romanele *Ulise*, al lui James Joyce, sau *Centaurul*, lui John Updike.

Originalitatea structurală și stilistică apare și față de romanul *Oameni de porumb* a lui Miguel Angel Asturias sau *Toamna patriarhului*, altă binecunoscută cronică a unei dictaturi militare sud-americane, aparținînd lui Gabriel Garcia Márquez, pentru a nu-i pomeni decît pe acești doi mari reprezentanți ai genului.

Evenimentele din romanul lui Humberto Costantini sînt, aparent, minore. Pe măsură ce înaintăm

în lectură, înregistrăm o ambiguitate tot mai accentuată, concepută ca atare, bine condusă și genera-toare de semnificații adînci și grave.

Ca structură narativă, romanul este organizat pe pe trei planuri net individualizate: al Zeilor, al oamenilor — omuleților — și al polițiștilor. Faptul că alături de oameni apar, sub forma unor categorii distincte, celelalte două planuri, este caracteristic pentru atmosfera socio-politică a subcontinentului american: acolo „Zeii” și organele de menținere a „ordinii” reprezentau lumi diferite, iar diminutivul de „omuleți” trimite la vechile reprezentări picturale ale oamenilor, disproporționat de mici în comparație cu putericiile... Zei. În acest sens capitolul al patrulea reprezintă o ingenioasă cheie a romanului și, de asemenea, sfîrșitul capitolului XVI: „Iar Zeii, citeștrei, plini de-nțelegere îi asistau pe-atîta de mărinimoșii participanți din casa de pe Teodoro Vilardebó, ci pe nici unul din cei trei prea lungul recital nu îi neliniștea și nici nu se îngreșau tot ascultînd acele poeme dezgustătoare, căci după cum bine e știut, pentru ei Homer, Whitman, ori doamna Mastrocarbone de Giannello în veci fuseseră și nu erau decît niște omuleți fragili, neînduratei morți supuși, doar pentru scurtă vreme furnicînd pe suprafața unei planete la fel de mici, și de fragile, și de pieritoare.”

În planul uman se desfășoară o nevinovată ședință de cenacul literar. O relatează unul dintre participanți, făcînd uneori trimiteri și la alte evenimente sau ședințe anterioare, într-o ordine cronologică aleatorie. Apoi, fragmentîndu-l, apare planul polițiștilor, care încep să supravegheze casa,

bănuind, în urma unui denunț, că adăpostește o organizație revoluționară de stînga. Asupra acestora, ca și asupra tuturor celor din Argentina, veghează puternicii Zei din Olimp sau din Tartar. Șocul „rup-turii” spațiale are un caracter contrastiv ironic, care servește, fără desuetudine, evidențierii unor semnificații culturale generale, asemănătoare celor din scrierea lui John Barth *Himera*. Hermes, Atena și Afrodita, pe de o parte, și Hades pe de alta, fiecare cu protejații săi, constituie cel de-al treilea plan, al... Zeilor, care intervin, de mai multă vreme, în destinele muritorilor argentinieni. În seara de 3 decembrie 1975, Hermes observă o umbră ce planează amenințător deasupra casei unde se desfășoară cene-oclul și află că e trimisă de Hades, pentru a duce în Tartar sufletele a doisprezece dintre participanți. Crima colectivă este considerată un fel de răzbunare pentru asasinarea, în aceeași zi, a unui general din guvernul militar, favorit și protejat al lui Hades. Neputînd să-l salveze, Olimprienii încearcă să le facă fericite măcar ultimele clipe de viață.

Într-un fel, lumea redevine plină de miracole, ca într-o epopee. Aici, însă, planurile nu „comunică”, zeii nu se mai arată oamenilor, influența lor se manifestă din umbră, conform unei ordini „firești” a întîmplărilor. Manevrarea devine evidentă și stă sub semnul atrocității, violenței sau ruperii oricărui fir logic al destinului, iar eroarea, lipsa de comunicare dau naștere unor acțiuni absurde. Dramatic, lumea aceasta rămîne „mitică” doar pentru zeii și, poate, pentru cititori, care au imaginea ei completă.

Deși planurile sînt diferențiate stilistic (rapoar-tele polițienești au limbaj și formulări tipice, iar capitolele privitoare la zei folosesc un fel de hexa-

metru în proză, cu topică și formulări arhaice și iterative, caracteristice epopeii homerice), în anumite privințe ele sînt complementare și converg informațional și evenimential în sensul unei luminări reciproce. Cele trei perspective nu „privesc” însă aceeași istorie, ci „văd” fiecare altceva, lucru care dă naștere unei fascinante ambiguități, unei confuzii narative, interesante pentru lector, dar inocente, „profesionale” sau dramatice pentru cei care participă direct la acțiune, în calitate de personaje.

De primă importanță este ordonarea și succesiunea capitolelor. Se realizează o fragmentare a narațiunii, care asigură urmărirea desfășurării evenimentelor prin constanta și progresiva mărire a interesului față de lectură, a suspectului chiar, și permite construirea treptată a sensurilor acestui adevărat puzzle, coordonatele sale relativ autonome contribuind la refacerea insolită a întregului.

Problema perspectivelor narațiunii este foarte interesantă și realizează „rupturile” necesare. În planul polițistilor asistăm la o aparent totală derobare a autorului față de text. Prin convenție literară, într-o formulă — să-i zicem — *du dehors* (aici mai ales în sens denotativ, se dau o serie de rapoarte, la persoana I, cu naratori diferiți și bine conturați prin limbaj, care tind să facă parte, mai degrabă, din Realitate decît din Ficțiune, dacă îi raportăm la celelalte planuri.

Tot la persoana I, însă diferit, relatează unul dintre membri desfășurarea ceneoclului, într-o formulă obiectiv-exterioră (sau *avec*, pentru a continua această distincție artificială dar sugestivă). Tonul este naiv, dar personajul narator dă dovadă de un oarecare simț al observației.

În planul zeilor funcționează cel mai adecvat formula *par arrière*, unde un narator oniscient, în postură de rapsod, relatează la persoana a III-a ce se petrece cu Olimprienii sau cu Hades. În ciuda tonului și manierei clasice, antice, prezența ironică răzbate prin apariția „accidentelor” la nivel de limbaj, prin evenimentele care modifică statutul zeilor în raport cu optica tradițională, epopeică. Se poate regăsi, la un alt nivel, formula parodică din *Dialogurile zeilor* de Lucian din Samosata.

Ingenioasă este și folosirea raportului spațio-temporal dintre planuri. Acțiunea principală se concentrează, printr-o insistență și statornică menținere a unității clasice de spațiu și timp, asupra zilei de 3 decembrie 1975, cu reluarea și precizarea aproape obsesivă a numărului casei, a străzii, cartierului, orașului.. Numai rapoartele polițiștilor se întind pe o perioadă mai lungă și anterioară de timp, avînd funcția unui fel de *background* complementar, în care rapoartele extrem de conștiincioase și minuțioase, dar eronate și ridicole din punctul de vedere al celorlalte planuri ale cărții, dau totuși naștere unor biografii posibile și întregesc, dintr-o perspectivă deformată, imaginea unor personaje. „Redactarea” ulterioară a textului memorabilei și ingenuei serii de la cenaclu, întreprinsă cu multă rîvnă de unul dintre participanți, este „preluată” apoi de autor pentru a o folosi la scrierea întregului roman, finalul capitolului XLII dezvăluind și completînd ideea generală de „manipulare”, dincolo de cea literară. Cît despre *clasiți* zei, caracterul atemporal și aspațial este conținut. În cadrul narațiunii, ei apar numai în ziua de 3 decembrie 1975, mișcîndu-se plini de nonșalanță între Olimp, Buenos Aires și

Lăcașul întunecat al lui Hades. Erijîndu-se în supraordonatori ai acțiunii, nemuritorii capătă treptat dimensiuni umane, devin „puternicii” zilei, cei care țin în mînă, cu intenții pozitive sau negative, destinele bieților *muritori*.

Autorul țese astfel un univers de o complexă ambiguitate, firesc magic, tratat parodic, uneori cu ironie și umor, alteori sec și aspru. Structura narativă extrem de abil și antrenant concepută dă la îiveală faptul că uneori Ficțiunea poate fi la fel de verosimilă, ba chiar, uneori, mai puțin absurdă decît realitatea respectivă.

HORIA BARNA

Clubul cărții digitale 2024

I

DOAMNA Viviana Mastrocarbone de Gian-
nello ne încântă cu un frumos poem al
domniei sale. Abia cu câteva minute înainte,
președintele nostru, domnul Chávez, o anun-
țase cu obișnuita-i galanterie. Îmi amintesc cu
precizie câteva din frumoasele sale fraze : „un
înflorit torent de cînt iluminat“, spusese și,
de asemenea, se referise, oarecum surprinză-
tor poate, la „feminina putere a chemării sa-
le amoroase“. Îmi amintesc aceste fraze de-
oarece, cum se știe, lucidele prefețe ale dom-
nului Chávez, despre care voi anticipa spu-
nînd că este spaniol și șef de vînzări al unei
importante agenții imobiliare, obișnuiesc să fie
pentru noi aproape la fel de atractive și dem-
ne de reținut ca și poemele pe care, ca pre-
ședinte al Instituției, are în general plăcuta
obligație de a le anunța. Dar, pe de altă parte,
mi le amintesc datorită acestui alt amănunt, în
aparență banal : în timp ce domnul Chávez își
rostea cuvintele de prezentare, și, mai exact,
atunci cînd, cu voce gravă și sugestivă le-a spus
pe acelea despre „chemarea amoroasă“, dom-
nul Frugoni, care, împotriva obiceiului său, se

afla în picioare și în spatele ultimului rînd de scaune, și-a dres glasul de două ori, într-o formă nu atît zgomotoasă pe cît bruscă, sau cel puțin destul de evidentă. Am atribuit această ciudată manifestare surprizei, sau poate emoției pe care cuvintele domnului Chávez le provocaseră, cu toate că mai tîrziu am înțeles, nu fără mirare că motivul neliniștii sale, cum se va vedea în curînd, era cu totul altul.

• Și cum spuneam; în ciuda faptului că inspirația poetică a secretarei noastre literare nu atinge — trebuie să o recunoaștem — finețea și sublimul Irenei (care, în paranteză fie zis, la reuniunea de miercuri 26 noiembrie a fost numită în unanimitate reponsabil financiar), adevărul este că strofele sale inspirate, tandre și uneori dureroase, ne atingeau adînc pe toți. Și, tocmai din această pricină, am observat cu durere că domnul Frugoni, în general atît de atent și sensibil la poemele colegilor noștri, și mai ales dacă aparțin sexului frumos, părăsea pe neașteptate reuniunea, traversa curtea largă cu glicine și se îndrepta, cu o preocupare rău ascunsă, spre mica încăpere din fund, unde se afla telefonul.

Am privit cu coada ochiului spre dreapta. Irene, prinsă de sugestivele imagini și ritmicele intonații ale doamnei de Giannello, părea să nu fi observat nimic neobișnuit. Dimpotrivă; profilul ei delicat, care pe tapetul albastru al salonașului ieșea în relief, ca cel al unei antice camee, era chiar imaginea concentrării și a acelei „magice comuniuni cu

poezia“ la care se refereau statutele noastre. Gîtul ei fin și nervos se apleca înainte, ochii i se închideau pe jumătate, delicații mușchi ai feței se contractau ușor, o buclă de suave plete blonde îi umbrea tîmplele, în a căror palidă transparență se puteau ghici zvîcniri ritmice. A avut, îmi amintesc, în timp ce o priveam aproape pe furis, o înfiorare ca de frig. Ciudat într-adevăr, de vreme ce purta un *deux-pieces* lejer și elegant, de culoare azurie cu mîneci scurte, după-amiaza era destul de călduroasă și nimeni — în mod sigur, ca să nu o deranjeze pe doamna de Giannello — nu dorise să fie deschis ventilatorul. Era poate puțin febrilă, m-am gîndit, căci, fără să-și ia privirea de la scenă, dar evident destul de agitată ori înfrigurată, și-a luat jacheta de lînă, pe care o ținea împăturită alături de mapă și și-a pus-o pe umeri. Dar, nu, nu era din fericire nimic grav. Curînd i-a trecut frisonul și pe chip i-a apărut seninătatea dintotdeauna. Am simțit în acel moment dorința de a-i lua mîna într-a mea. Am simțit nevoia să i-o sărut și să-i declar tot ceea ce simt pentru ea.

Mi-am amintit că miercuri 26, după reuniunea unde prin mișcarea mea a fost numită responsabil financiar, fusesem gata să o fac, dar tristul adevăr este că n-am îndrăznit. Am însoțit-o în acea noapte pe umbrita stradă Marcos Sastre pînă la Nazca, de unde ia microbuzul 110. Umblam alene; contemplînd arborii, rondurile, grădinile. Noaptea era călduță

și frumoasă. Am văzut deodată pe un rond de măliniță ceva aproape imposibil de întâlnit în Buenos Aires : un licurici. Ne-am oprit o vreme să-l contemplăm. Am văzut minunăția înaripată zburînd către interiorul răsadului și, din întunericul acela, aprinzînd și stingîndu-și iuminița, de parcă ne saluta. L-am urmărit zburînd către coroana unui *tuya* și apoi, mereu aprinzîndu-se și stingîndu-se, s-a îndreptat spre fundul grădinii, pînă ce a dispărut după o frunzoasă Santa Rita.

Irene nu arăta nici o grabă să se întoarcă acasă. Din cînd în cînd îmi arunca o privire tandră și întrebătoare ca și cum, de fapt, ar fi așteptat ceva de la mine. Cred că niciodată nu mi se prezentase un moment mai prielnic. Totuși, în tot timpul liniștitei plimbări, ca și cum o forță misterioasă m-ar fi împiedicat să-mi exprim firesc adevăratele mele sentimente, n-am reușit să-i vorbesc decît despre cît de formidabile mi se păreau creațiile ei și cît de justificată consideram distincția pe care comisia directoare, în plen, i-o decernase. O prostie, nu pot să neg, dar mi-a fost imposibil să fac altceva.

Am lăsat-o pe Irene în microbuzul ei și-am umblat străbătînd cîteva cvartale prin Nazca, rușinat și blestemîndu-mi neînchipuita timiditate, stupida și nescuzabila lipsă de hotărîre. Îmi aduc aminte că, traversînd șinele de tren, am auzit clar hohotul unei bufnițe. Am avut senzația că pînă și cerul rîde de mine.

În orice caz ne găseam acum în sediul grupării noastre și nu era momentul — din fe-

ricire eram perfect conștient de asta — să încerc ceea ce sfiala, sau, mai degrabă, subita mea lășitate, ca să punem punctul de „i“, mă împiedicase să duc la capăt într-un loc și un moment fără îndoială mai potrivite. Așa că mi-am reținut pornirile nepotrivite și am continuat să o ascult pe doamna de Giannello cu atenția și respectul cuvenite în societate.

Secretara noastră literară vorbea, în poemul ei, de asfințituri și de ploaie. Îmi amintesc încă versul „precum cariatida nemișcată-n durere-i“ care, în ciuda nelineștii mele (provocată atît de tulburătoare prezența a Irenei, cît și de intempestiva ieșire a domnului Frugoni), m-a impresionat dureros. Doamna Giannello citea cu voce caldă și domoală. Totuși coala ministerială „Rivadavia“, scrisă cu litere pasionat unghiulare, ușor agresive, îi tremura puțin în mînă. Am băgat de seamă că mișcările hîrtiei au devenit mai vizibile după ieșirea domnului Frugoni și, datorită acestui mic amănunt, mi s-a clarificat dintr-o dată o situație care, la început, mi se părea confuză și inexplicabilă. Au contribuit la lămurirea ei, nu o neg, simțitoarele cuvinte ale poemului. În el, pătimașa doamnă de Giannello pomenca despre insuportabila singurătate a așteptării. Singurătate, spunea, „pieptu-ți laș nu alină / prins fiind în groaznice și vane legături / precum Laocoon rănit de șerpi“.

Mi-am amintit atunci că domnul Frugoni, excelent poet de tradiție gauchescă și proprie-

tar al bazarului „Floarea de Crin“, îmi mărturisise în urmă despre gravele neînțelegeri pe care le avea cu soția. Atît de grave și de violente, mi-a explicat, încît îl împiedicaseră să termine în acea săptămînă un amplu poem *Năluca din căruță*, pe care ni-l anunțase și pe care se angajase să-l citească în acea miercuri în cadrul grupului.

Neînțelegerile au fost provocate, după cum a lăsat să se înțeleagă, de o neașteptată iubire „furtunoasă și imposibilă“. Și mi-am mai amintit că doamna de Giannello își semna în ultima vreme poemele cu numele ei de fată. Și că domnul Giannello, care înainte obișnuia să vină să o aștepte cu camionul lui la ieșirea de la serate, nu mai apărea de multă vreme pe Teodoro Vilardebó nr. 2562, unde avem sediul.

Atunci am înțeles dureroasa situație prin care treceau acei doi îndrăgiți membri ai grupării noastre, mi-a părut rău pentru ei și m-am temut cu adevărat că ceva grav ar putea să se întîmple în această miercuri 3 decembrie, cînd se desfășura a trei sute cincizeci și șasea reuniune de poezie, din al zecelea an al Polimniei.

II

DE LA AGENTUL PASCUALI CĂTRE OFİTERUL ADJUNCT COVAS

În ziua de marți 18 noiembrie 1975, pe la orele 14,30, m-am postat la colțul străzilor Marcos Sastre și Teodoro Vilardebó în vecinătatea cărora am rămas pînă la orele 20,43 cînd s-a prezentat caporalul Nicodemo Ramirez cu expresă misiune de a mă înlocui.

Neobservînd la sosire mișcări suspecte de persoane sau vehicule, am început să mă plimb pe trotuarul numerelor pare corespunzătoare lui 2500 de pe Teodoro Vilardebó cu scopul de a duce la capăt o inspecție oculară ceva mai *in situ*¹.

Ca rezultat al acesteia, am constatat că în domiciliul din Teodoro Vilardebó 2562 funcționează o entitate, sau club social, sau comitet, care poartă numele de POLIMNIA, după cum zice placa de bronz, mărimea aproximativă 15 × 30 centimetri, așezată în unghiul superior dreapta al ușii de intrare.

¹ *in situ* (lat.) — la fața locului ; în amănunt.

Domiciliul a rămas complet închis pe tot timpul supravegherii mele, respectiv n-a intrat și n-a ieșit nimeni de acolo între orele 14,30 și 20,43 ale zilei de marți 18.

Informațiile vecinilor și furnizorilor, în fața cărora m-am prezentat drept inspector sanitar, confirmă datele explicitate în denunțul primit în ziua de 15 a lunii în curs. Acestea sînt : în zilele de miercuri aproximativ la orele 17 se întrunesc, la acest domiciliu, între 15 și 20 de indivizi de ambele sexe, care rămîn pînă aproximativ la orele 21,30, retrăgîndu-se apoi în grupuri mici cu evidentă intenție de a nu atrage atenția.

Din aceeași sursă de informații rezultă că cel care figurează ca președinte al grupării este, în adevăr, numitul Romualdo Chávez, ale cărui antecedente sînt deja în posesia forurilor superioare.

Jesús Meijide, proprietarul brutăriei „Spicul de Aur“, din strada Baigorria 2199, informează că în zilele de luni, miercuri și vineri, în timpul dimineții, se prezintă la numitul domiciliu o femeie cunoscută în cartier sub numele de coana Zulema, în scopul de a face curățenie. Domiciliul numitei Zulema, care face curățenie și în casa lui Meijide, este sau pare să fie Helguera 4045, în fund.

Informează de asemenea Meijide că terenul din Teodoro Vilardebó 2562 aparținea, pînă acum cîțiva ani, unei bătrîne pe nume Lobos, azi decedată. A fost achiziționat de Agenția Imobiliară DELOS, unde se pare că lucrează

menționatul Romualdo Chávez și, prin intermediul lui, cedată cu chirie Polimniei.

Pe baza celor spuse sugerez să se întărească supravegherea în zilele de miercuri. Echipa fotografică despre care mi s-a pomenit verbal se poate așeza în fața nr. 2341 din Teodoro Vilardebó, dacă este instalată într-un vehicul înregistrat drept taximetru și dacă, așa cum bine știe s-o facă sergentul Longo, este disimulată în mod convenabil.

III

DE PE UN 'NALT și răzleț pisc al Olimpului, Afrodita, ce zîmbetu-ndrăgește, diriguia divina ei privire umbrită de-o adîncă silă către o veche casă din strada Teodoro Vilardebó, unde un grup de atenți și bine-mbrăcați muritori asculta cu fervoare cuvintele doamnei de Giannello.

Alături de Zeiță se afla Hermes, cel iute de picior, pe care sila Afroditei îl umplea de-adîncă spaimă, în vreme ce, mai la o parte, grav sprijinită-n lancea-i grea și tare, se-afla Atena, neîmblînzita fiică a lui Zeus, ai cărei limpezi ochi luceau de-orgoliul și de bucuria celei din urmă izbîzni.

Și iată dar că Hermes, plin de durere și-n-grijat că Vrajba intrase aprigă între Zeițe, și temător de răul pe care această Vrajbă l-ar putea face să coboare asupra ciracului său, domnul Frugoni, dibaci în ale negoțului, astfel vorbi frumosul Hermes, cel cu sandalele de aur, și îndreptă către-Afrodita aceste-naripate vorbe :

— O, fără pereche fiică a lui Uran, blondă-Afrodita cu mijloc mlădios, din ai cărei sîni

desăvîrșiți tot izvorăsc dorințe și sub a cărei tandră și arzătoare privire nasc degrabă flori nenumărate, se gelozesc cu larmă toate-animalele, iar bărbații și femeile cad în dulcea scrînteală a dragostei, spune-mi, rogu-te, pricina acestei schime dezgustate care, asemeni unui negru nor ce vara din furtunoasa mare se ivește și rapide acoperă pămîntul, la fel acoperă cerescu-ți chip, iubit de zei și muritori.

Și astfel răspunse frumoasa-Afrodita, născuta din spumă :

— De ce pe mine mă-ntrebi, divin Mesager pe care odat' te-am iubit cu ardoare ? Întreabă mai bine pe cea ce veghează cu vajnică lance de parcă ar fi chiar Zeul războiului crîncen, pe cea în ai cărei ochi de bufniță lucesc triumful și veselia acelei mîrșavii făptuită pe-o stradă umbrită de pomi din Villa del Parque în contra protejatului meu.

Întreab-o ca ea însăși răspuns să dea vorbelor tale și să-ți spună prin ce capcană, nedemnă de-o Nemuritoare, se folosi de Sfiață și de Nehotărire, astfel încît mult iubitul-mi Pulicicchio, cu inima-i împutînată de lașitate, să renunțe a-și declara iubirea cinstitei Irene, cea cu blonde plete, al cărei piept înflăcăra-sem cu o patimă dulce, schimbîndu-mă pentru aceasta într-un licurici, ce aprinzînd și atîngîndu-și minuscule-i lampă, sirguincios aștepta-ntr-o-ntunecată grădină din Marcos Sastre.

Dar fără s-aștepte ca Afrodita tumultos-i discurs să sfîrșească, agitînd coada de cal a strălucitorului coif, plină de furie se ridică

și astfel vorbi teribila fiică a lui Zeus, Atena, cea cu ochii senini :

— Ci taci odată șarlatană, codoașă, stricată, nepocăită infidelă pe care legiuitu-ți soț, preaiscusitul faur Hefaistos, te-a prins în plasa lui dibace cu tot cu-al tău ibovnic, cu belicosul Ares și-astfel lăsatu-va o zi întreagă pradă batjocurii Nemuritorilor.

Și bine zici că, în zor mare, trimis-am Sfiala și Nehotărîrea, ce se roteau în zbor deasupra străzii Marcos Sastre, în timp ce eu, în bufniță hohotitoare preschimbată, vegheam la buna împlinire a cuvenitelor porunci.

Și ast-avu ca țel să amuțească nerușinata limbă a protejatului tău, cel plin de haruri pînă peste cap, José Maria Pulicicchio, scăpînd-o în ăst chip pe casta Irene Bengoechea, ce mult plăcută-mi e, căci e virgină, și împletește la croșet, și-i cu totul dăruită îndeletnicirilor minții, de zăpăceala, nebuniile și supărările preanestatornicului amor, ce-ndepărtează muritorii și de virtute și de calea dreaptă.

Și n-am făcut numai atît, lascivă, indecentă Afrodită. Am insuflat și un temeinic simț de datorie căsnicească în inima pregetătoare a domnului Frugoni, favoritul lui Hermes, pe care focoasa doamnă Mastrocarbone de Giannello, de tine-nrîurită, o, neobosită uneltitoare de perfidii, urmărea să-l despartă de legiuita-i soată, ca să-mpartă cu ea josnicul așternut de adulteră.

Cată deci limpede să-ți fie codoașă, pierzătoare de bărbați : nu consimți-voi la nici una din

mașinațiile tale, căci trupeșul și mărețul camionăgiu Teófilo Giannello e de mult timp sub protecția mea, deoarece, fiindu-i astfel firea nelăsătoare plăcerilor așternutului, e foarte devotat, în ciuda faptului că, urcînd în camionul lui enorm, face niște drumuri atît de lungi ; nu-ngădui-voi, prin urmare, ca legiuita-i soată, de tine ajutată, să îl acopere de-ocară.

Așa vorbi neîmblînzit Atena, iară prea dulce Afrodita să-și înfrîneze trebui mînia, căci se-agitau primejdios scăpărătorul scut și greaua lance a Zeției, îmboldite de divina-i oțărîre.

Iară lui Hermes, zeul, îi tremurau de groază vîrful caduceului, ușoarele-aripioare ale coifului și sandalelor, căci a Atenei furie era precum vestirea teribilei furtuni, și nu-ndrăznea frumosul și junul Mesager să apere cu iscusita-i vorbă, pe fosta lui iubită, Afrodita, cea cu dulce chip și nici măcar să cerce să pună pe fugă, uz făcînd de caduceu, pe apriga Vrajbă între cele două Zeițe vîrîtă.

Temătoriu deci Zeul de urgia pe care asta cerească mînie putea-o-ar isca muritorilor, lui Anibal Frugoni mai ales, căruia sprintenul Crainic îi rostua norocul în negoț prin spornice și cu folos vînzări la bazarul „Floarea de Crin“, plin de neliniște privirea-și îndreptă spre colțul dintre Marcos Sastre și Teodoro Vilardebó din umbritul cartier Villa del Parque.

Și iată că, asemeni unei grozave și iacome păsări-mîncătoare de hoituri, cînd se rotește

implacabil în cercuri tot mai strînse în jurul unei vaci muribunde, o neagră umbră plană spăimîntătoare, dînd leneșe ochuri casei din Teodoro Vilardebó 2562, în cartierul Villa del Parque.

Și vorbi atunci înaripatul Hermes, pe care ntunecata umbră îl umpluse de teamă și de funeste prevestiri și adresă celor două Zeițe aceste vorbe :

— Iubite Zeițe, curmați măcar pentru cîteva clipe teribila voastră minie, îndreptați-vă, rogu-vă, privirile către strada Teodoro Vilardebó și priviți acea înceată și-oribilă umbră, ce-n implacabile cercuri se mișcă-n jurul casei unde, neștiutori de toate și ascultînd răpiți pe-nflăcărata doamnă de Giannello, se află protejații noștri.

Așteptați-mi întoarcerea, rogu-vă, înainte de-a vă continua cearta, căci, iute ca gîndul voi ajunge-n strada Teodoro Vilardebó între Baigorria și Marcos Sastre, cu sîrg voi cerceta cine-i această umbră, cine-o trimite și ce caută ori așteaptă în acel loc minunat, și-apoi mă voi întoarce aducîndu-vă despre toate sigure vești.

Încuviințară ambele Zeițe cu domoale mișcări din mîndrele lor capete și, așa cum pleacă-naripata săgeată din arcu-ntins de-o mînă viguroasă, așa pleacă și Mesagerul Hermes către casa din Teodoro Vilardebó 2562, cea plină de glicine.

IV

OMULEȚI, FRĂȚILOR, veseli camarazi de specie, tovarăși în această trecătoare aventură numită viață, fugari pasageri ai acestei mingi efemere care se învîrtește, și se tot învîrtește-n spațiu.

Omuleți, un nimic, o nevăzută gîdilitură în cosmos, nici cît un ciob de sticlă, un schelet, un pumn de acrilic în praful uscat al unei planete moarte ce, ca o minge, va continua și mîine să se-nvîrtească și să se tot învîrtească în spațiu.

Omuleți, pe dracu, maimuțe mergătoare, păduchioase, speriate și bolnave, apărute printr-un carambol din cine știe ce nenorocit amestec de gene în vreun maimuțoi ciufut și leneș (dar mîndria nașului, s-o spunem pe șleau).

Omuleți, rude sărace, primele forme degenerare ale unui soi atît de frumos, de potolit, nerăzvrătit, perfect (mă refer la lemur, la splendida maimuță, cea mai dotată dintre toți, bizonul cu ceafă respectabilă, tainicul lup ce turma o pradă, pantera, delfinul, zebra, elefantul plin de siguranță, cerbul cel iute și de

neajuns; uimitoarea pisică, balena, leul... atât de mindri toți, atât de demni toți, atât de adevărați).

La naiba, omuleții mei, prost alcătuiți, zăpăciți, chinuiți, suferinzi, contemplatori eterni ai stelelor, curioși, iscoditori, dansatori ai unor ritualuri ridicole, neliniștiți, ușuratici, șarlatani, tălmăcitori de vise, povestitori de stranii coșmaruri în care intervin Zei (în cel mai bun caz compuse în hexametri), neobosiți cîrpaci ai lemnului, lutului, pietrei, bronzului, lînii, pieii, ai absurdelor desene ce simbolizează vise, sau strigăte, sau cuvinte.

Omuleți, adoratori ai focului, suflători în flaut, izbitori de tobe, cîntăreți la coarde-n-tinse pe un arc, urlători, proferatori de jalnice discursuri care provoacă extazul, sau spaima, sau dorința, sau rîsul.

Omuleți, dracu să-i ia, cunoscători ai morții, inventatori disperați pe parodii ale vieții, inventatori disperați de jucării inutile: profilul colorat al unei mîini pe piatră, o mască, un dolmen, Biblia, Taj Mahal-ul, un pitic de grădină, versurile doamnei de Giannello, totul la fel, mereu, mereu la fel, voci lămurind în deșert, frați, lăcomia de a nu muri cu totul și așa mai departe.

Omuleților, iubiți și dragi omuleți: izmene, furuncule, mahalale, cămăși de noapte, reumatisme, leșinuri, trînji, temeri, guturaiuri, indigestii.

Omuleți, da, însă de îndată gata de generoasă dăruire, curaj, scînteiere de frumoasă de-

șertăciune, dragoste, miracol, uimitoare frumusețe ori eroism. Maimuțe mergătoare, da, însă pe dată oameni, asemănători Zeilor și, de îndată, Zei.

Omuleți, omuleți mei, punctișoare, furnicînd pe Pămînt, încă, jucîndu-se de-a lucruri ciudate, bălăbănindu-se pe marginea mormintului, cîntînd, întrebînd, blestemînd... destul de amuzanți dacă îi privești mai bine.

V

GRUPAREA POLIMNIA / Poeți Asociați din Villa del Parque (astfel explicată figurează pe cărțile noastre de vizită) e o instituție de folos comun, dedicată în întregime dezvoltării și mai bunei cunoașteri a neliniștilor poetice ale asociaților săi. A fost înființată la 21 septembrie 1965 de către un grup select de poeți eminenți din zonă, la inspirația a două figuri însemnate ale activității culturale din Villa del Parque: subtilul domn Romualdo Chávez, deja pomenit, și doamna Brigida Ramírez de Urdampilleta, prima noastră președintă. Portretul nobil și sever al defunctei doamne Urdampilleta, alături de portretul în acuarelă al onorabilului Domingo Faustino Sarmiento, pictat de ea și donat Polimniei cu ocazia primei aniversări, prezidează și azi, în semn de veșnic omagiu, salonul nostru de întrunire. Frecvent, domnul Chávez, doamna Zimmerman sau tânărul Romilio Sosa, tot în chip de amintire și omagiu, citesc poeziile fostei noastre președinte. Sunt compoziții scurte și diafane, cu caracter patriotic, dedicate în

general notabilităților noastre, diversilor învățați și educatori, instituțiilor (cum ar fi Forțele Armate, Direcția Generală a Drumurilor Publice sau Casei de Economii) ori simbolurilor definitorii ale Patriei. Erau de fapt compozițiuni pe care doamna Ramírez de Urdampilleta, tucumană și directoare de liceu pensionată, obișnuia să le citească la manifestările comemorative ale liceului și de care multe din elevele ei, Irene printre ele, își aduc aminte cu multă duioșie și cu profundă admirație. În mod deosebit tânărul Romilio Sosa, un extraordinar recitator, cu rezonanțe telurice, conferă acestor poeme, de simțit lirism dar, în același timp, cu un conținut didactic și moralizator, o învăluitoare forță evocatoare ce realmente ne face pe toți să ne înfiorăm.

Gruparea Polimnia este prin urmare, pentru majoritatea dintre noi, o frumoasă palestră unde ne exercităm și deslușim vocația și, de asemenea — de ce n-am spune-o — un refugiu prietenos pentru multe singurătăți. Eu, în special, datorz Polimniei mai mult decât s-ar putea presupune la prima vedere. E sigur că pura mea vocație poetică datează de mulți ani, dar e la fel de sigur că niciodată — exceptând două sonete pe care le-am publicat în „Dreptatea Comunității Evlavioase“ și încă unul pe care au găsit cu cale să mi-l includă în „Revista Asociației Bancare“ — niciodată, repet, nu putuse fi dată la iveală această ve-

che vocație a mea cu o asiduitate și mai ales cu o primire atât de sensibilă, cordială și inteligentă ca aceea ce constituie mândria principală a Grupării noastre.

Mă specializez — o spun cu destulă timiditate — în sonet. Această formă poetică închisă, intimă, perfectă, elaborată ca o bijuterie și capabilă să exprime în cizelata-i geometrie cele mai subtile și mai complexe sentimente este, și va fi sigur toată viața, maniera mea firească de exprimare. Cum bine se știe, nu e o formă ușoară și puțini dintre noi sînt (cu excepția domnului Mastandrea, despre ale cărui sonete prefer să nu-mi dau cu părerea încă), cei care întîmplător o frecventează. Asta mi-a conferit un oarecare modest prestigiu în Grupare și mi-a permis, încă de la primele mele lecturi în public, să ocup, cum se spune, un loc, să am un nume demn de ținut minte și, îndrăznesc să spun, respectat între membrii Polimniei.

Elaborez acum un triptic de sonete a cărui tainică destinatară nu e alta decît Irene. Ard de nerăbdare să le termin, ca să le citesc într-una din viitoarele serate de miercuri. Și mă gîndesc dacă din punct de vedere tactic nu e mai convenabil să aștept efectul pe care nu mă îndoiesc că îl vor face aceste sonete asupra cenacliștilor mei și, în special, asupra Irenei firește, a cărei sensibilitate poetică, fără să exagerez spunînd-o, este deosebită, toate astea

deci înainte de a-i declara oficial sentimentele mele.

La început reuniunile săptămînale ale Polimniei se desfășurau în localul cercului folcloric „El Ombú“ sau într-un birou liber pe care Asociația Comercianților din strada Cuenca ni-l ceda. Însă, de aproximativ cinci ani, generoasa și inteligenta gestiune a domnului Chávez ne-a permis să închiriem frumoasa casă din Teodoro Vilardebó unde ne reunim acum și pe care, poate, o vom putea dobîndi ca proprietate peste puțină vreme.

Membrii Polimniei — poate că e mai bine să fie lămurit — aparțin unor pături sociale foarte diverse. Ne calomniază cei ce insinuează că formăm un cerc închis și greu accesibil. Nu există cerințe speciale pentru a fi admis ca membru activ: în afară de elementarele exigențe de moralitate publică și privată, pe care orice grupare sau club obișnuiesc să le stabilească, doar dragostea pentru poezie ne unește și sînt interzise, prin mandat expres al statutelor noastre, orice discuții referitoare la religie sau la politică. Se află printre noi: învățătoare, funcționari, comercianți, cite un membru al Rotary Club-ului din zonă, profesoare de muzică, diverși profesioniști. Însă, de asemenea — și asta vreau să subliniez — se află și muncitori, gospodine și chiar cîte un student care, uneori, mai dă pe la Grupare.

Datorită caracterului de onestă destindere și cald refugiu spiritual, adesea vin la sediul

Polimniei : pensionari, pe care nu-i satisfac cunoscutele reuniuni de la cafenea sau din piață (nu e cazul meu, dar cred că ar fi dacă, împlinindu-se peste câțiva ani, mi-ar veni pe neașteptate pensionarea), femei singure, celibatate (e cazul Irenei) sau văduve, ori doamne cu copii deja mari și, deci, cu destul timp pentru a relua vechile vocații. Din același motiv, nu arareori, poți vedea printre noi persoane pe care vreun impediment fizic le face aproape inaptele pentru alt tip de activitate socială. Un exemplu e domnișoara Kisternmacher, deosebit de cultă profesoară particulară pentru mai multe materii, printre care limba germană și, în același timp, aleasă poetesă (a publicat două cărți, iar unele din poemele sale au fost incluse în pagina literară a ziarului „La Prensa“), pe care o aduce mama ei sau, uneori, o îngrijitoare, într-un scaun cu roți. Ori deja numitul Carlos Mastandrea, cultivator ca și mine al sonetului (trebuie să mărturisesc cu des-tule deficiențe), care merge în cîrje. Eram gata să uit de domnul Pasco, autor de frumoase texte pentru cîntece folclorice, care e nevăzător.

Cert este că Polimnia ne reunește și că, în mijlocul acestui haos de violență și de pofte întunecate ce plutesc deasupra Buenos Aires-ului în această vară a lui 1975, Gruparea noastră e pentru noi o insulă, o oază de pace, un

loc unde deocamdată cultul spiritului primează asupra grosolanei materii și sub al cărui acoperiș și, mai ales în curtea interioară cu glicine înflorite, găsim în fine ceea ce viața ne-a refuzat cu încăpăținare de-a lungul atîtor ani : posibilitatea să creștem în frăție poetică (sînt cuvintele statutelor noastre), să stabilim legături cu atîtea spirite frumoase sub vraja acestei vocații dezinteresate, sincere și de ne-renunțat care ne face pe toți egali : poezia.

VI

DE LA OFİTERUL ADJUNCT COVAS CĂTRE OFİTERUL PRINCIPAL FARIAS

La orele 15,48 în ziua de miercuri 19 noiembrie a fost staționat vehiculul taximetru repartizat, în locul fixat de agentul Pascuali. A trebuit totuși să fie mutat apoi zece metri mai spre strada Baigorria, la indicația sergentului Longo, căci prezența automobilului particular marca Peugeot, de culoare verde, matricula nr. 456764 din Cap. Fed.¹, din care a coborît numitul Ramualdo Chávez, îngreuna parțial observația din unghiul respectiv.

Odată ridicată capota vehiculului nostru cu scopul de a simula o defecțiune la motor sau o supraîncălzire, echipajul s-a pus de acord cu următorul plan: subsemnatul s-a așezat la volan, coborînd din cînd în cînd ca să repare motorul și să profite pentru a arunca o privire către interiorul domiciliului supravegheat, cînd se deschidea ușa de la intrare. Caporalul Ra-

¹ Cap. Fed. — Capitala Federală, adică Buenos Aires.

mirez s-a așezat alături, adică tot pe bancheta din față, cu mitraliera în mînă (totuși bine ascunsă sub o pînză de cort) în vederea unui atac prin surprindere. Sergentul Longo, prevăzut cu toate ustensilele fotografice, s-a instalat pe bancheta din spate.

De la ora sosirii noastre pînă la ora 16,24 nu s-a mai petrecut nimic nou în domiciliul din Teodoro Vilardebó 2562. La ora mai sus pomenită a sunat la soneria de la intrare primul dintre participanții la reuniune. E vorba de un individ voluminos, cu părul încărunțit, avînd între 50 și 60 de ani, care era sau părea să fie schiop, căci avansa pe stradă cu ajutorul a 2 (două) cîrje, deși cu destulă rapiditate, după cum a observat sergentul Longo. Despre acest individ îmi fac datoria să informez: caporalul Ramírez crede că își amintește figura lui precum și alte semne particulare, de pe vremea cînd lucra la secția 37, dar spune că preferă să nu anticipeze încă nimic și că așteaptă remiterea datelor de identificare pentru a confirma. L-a lăsat să intre celălalt individ, tînăr, oacheș, cu mustața tunsă, care, în conformitate cu acest raport, intrase deja în timpul dimineții, echipat cu chei. Atît unuia cît și celuilalt li s-au putut face cîteva fotografii.

Începînd cu ora 16,40 au început să sosească ceilalți indivizi. Apăreau singuri ori în grupuri de cîte doi-trei. Nu sunau deoarece ușa de la intrare rămînea descuiată, astfel că deschideau singuri, intrînd fără să sune. Toți au fost fotografiați cu grijă de către sergentul

Longo, care apăsa încontinuu pe declanșatorul aparatului și a trebuit să schimbe rollfilmul de două ori.

Amintitul Romualdo Chávez a sosit la 16,45. A coborât din deja descrisul automobil Peugeot de culoare verde (care a staționat în fața casei) în compania unei femei, nefiind aceasta obișnuita lui concubină conform informațiilor pe care le posedăm despre el.

La 16,58 a apărut în colțul străzii Marcos Sastre individul Aníbal Frugoni și a intrat puțin după aceea în casa din Teodoro Vilardebó. Se confirmă astfel pe deplin denunțul primit în ziua de 15 a lunii trecute în ceea ce privește participarea sa la reuniunile din acest domiciliu.

La ora 17,00 fix a apărut o persoană de sex feminin de vreo 30 de ani, care era purtată pe un scaun cu roți de către altă femeie în vîrstă, îmbrăcată cu destulă eleganță.

La ora 17,08 a dat colțul străzii Baigorria un individ scund, oacheș, de vreo 40 de ani, ce părea să fie orb, căci lovea permanent caldarîmul folosindu-se de un baston lung de culoare albă. A intrat, de asemenea, în domiciliu și a fost ultimul care a sosit, dat fiind că după el nu s-a mai prezentat nimeni.

Au intrat în domiciliul din Teodoro Vilardebó 2562 exact 18 indivizi, căroră trebuie să li se adauge și cel care se găsea deja înăuntru, ceea ce dă un total de 19 participanți la reuniune.

A continuat supravegherea atentă pînă după ora 22,00, cu singurele excepții a două plecări

pînă la un bar de pe strada Cuenca, în scopul de a îndeplini unele necesități urgente, sergentul Longo avînd pîtecăraie acută.

În timpul șederii noastre în apropierea domiciliului în chestiune am putut să ascultăm în repetate rînduri puternice aplauze, ce păreau motivate de discursurile sau proclamațiile proferate de diferiți oratori.

La 21,35 s-au stins luminile clădirii și au început să se retragă indivizii în grupuri mici. Nu s-a utilizat aparatul de fotografiat întrucît lumina era insuficientă.

Ultimul a ieșit deja menționatul Romualdo Chávez care a încuiat ușa și s-a îndreptat către Peugeot în compania a două femei pe care le-a invitat să se urce în mașină, oferta fiindu-i acceptată.

Se atașează la raport un total de 52 (cincizeci și două) fotografii.

Se așteaptă date indentificatorii în scopul de a se proceda la lărgirea investigațiilor.

Se sugerează punerea imediată în urmărire și/sau supraveghere domiciliară a numiților Romualdo Chávez și Aníbal Frugoni.

P.S.: În cazul în care se confirmă identificarea individului pe care crede că și-l amintește caporalul Ramírez, ar fi vorba, după cum mi-a făcut-o cunoscut în ultimul moment, de un fost mare amator de pariuri și informator al poliției, cu care a avut o „treabă“ în anul 1962 și care ne-ar putea fi de cel mai mare folos în acest caz.

VII

LA FEL PRECUM GÎNDUL cînd zboară
năvalnic și, preț de-o clipire înceată,
vede-ndepărtate mări, și munți, și-ntinse pă-
șuni, păduri locuite de satiri, și-orășe unde
oamenii grăiesc limbi ciudate, astfel zbură
divinul Mesager Hermes, cel cu sandalele iuți,
și-ajunse și se opri deasupra bine clăditului
cartier Villa del Parque.

Și iată c-aice o neagră umbră, asemeni cu
cea a unui mare hultan, se-nvîrtea fără istov,
înceată și-amenințătoare, deasupra vechii case
din strada Teodoro Vilardebó 2562, între Bai-
gorria și Marcos Sastre.

Și-n nesfîrșitele-ocoluri trecea uneori pe
deasupra casei și lua atunci forma unei mari
pete ce, asemeni unei reci și grețoase jivine,
se tîra în tăcere pe coperișul de zinc plin de
burlane, se cățara pe trainici pereți văruiți,
cobora pînă-n curtea pardosită cu dale și-ncon-
jurată cu plante bine udade și, iar, pe glicina
cu frunzișul des se urca.

Ci umbra nu era de văzut pentru ochi mu-
ritori și nimeni din cei ce-n casă se-aflau,

așezați pe rînduri paralele de jețuri, înlăun-
trul unei săli tapetate-n albastru și-ascultînd
vorbele ce doamna Mastrocarbone de Giannello
citea de pe-o dublu perforată coală ministe-
rială Rivadavia, n-o putu vedea, nici avu des-
pre ea vreun semn.

Numai Irene Bengoechea, grijita de Zei și
care avea însușiri de Sibilă, tresări-nfiorată-n
chiar clipa în care Umbra trecea peste coperi-
șul salonului. Dar fără-să cunoască aievea pri-
cină a înfiorării și doar bănuind că e vorba
de-un tremur de frig, luă o jachetă de lînă și
și-o puse pe umeri, în fața-ngrijării domnului
José Mariá Pulicicchio.

Puteau în'schimb vedea Umbra, cu limpe-
zime, divinii ochi ai Mesagerului, drept pen-
tru care, cu inima plină de teamă și trupul
gata fiindu-i s-o rupă la fuga cea rușinoasă,
ii vorbi astfel Hermes pe care-l iubise-Afrodita.

— Oh necunoscută Umbră, de Zeii din
Olimp sînt trimis, Hermes Mesagerul mi-e
numele. Fiul Maiei sînt și-al tunătorului Zeus.
Pe nemuritori, te conjur să-mi dezvălui nu-
mele tău, să îmi spui cin-te-a trimis în acest
cartier Villa del Parque, plin de pomi ai pa-
radisului, și ce cați ori aștepți de la oamenii
ce locuiesc acest tihnit colțișor.

Ci, oprindu-se-atunci pe coroana unui mare
copac al paradisului întunecîndu-l pe dată, de
parcă neagra noapte ar fi căzut peste el, cu
taciturnă și-artăgoasă voce vorbi Umbra și
pronunță aceste teribile vorbe :

— Grijiu Mesager, te cunosc și știu bine că Zeii pe mină îți dau însemnate solii. Ascultă-mă deci cu luare-aminte și transmite ce îți voi spune, pentru ca nici unul dintre Nemuritori să nu cuteze să tulbure misiunea ce alt prea-puternic Nemuritor mi-a încredințat.

Află deci : numele meu e Vestitorul Morții. Hades, cel cu negri cai, mă trimite pentru ca, în cuprinsul zilei de azi, 3 decembrie 1975, să mă rotesc necruțător în jurul casei din Teodoro Vilardebó 2562 și să aștept momentul prielnic pentru a duce, în tunecatul Sălaș de unde purced, sufletele câtorva muritori ce acum se găsesc sub acest coperiș și ale căror nume în memoria-mi fără greș le păstrez.

Și, tremurînd, din nou întrebă neobositul Hermes :

— Spune-mi, te rog, întunecat Vestitor al Morții, cîți dintre muritorii ce-acum-ascultă comod așezați înflăcăratele vorbe ale doamnei de Giannello, hărăziți sînt de necruțătorul Hades coborîrii în negru-i Sălaș ? Care-i numele fiecăruia ? Care-i pricina pentru care Zeul în chip atît de crunt procedează ?

Ci agitînd spăimîntător crengile pomului, astfel Vestitorul Morții răspunse :

— Ia seama bine, divin Mesager. Doisprezece-n cap e numărul de muritori pe care vin să-i caut. Dar nu mi-e-ngăduit să dau în vileag numele lor, nici pricina pentru care astfel procedează nenumitul Hades. De-aș face-o tu degrabă știre-ai da vreunor Nemuritori și-aceia, poate, ar cerca (în van, dinainte ți-o spun) să

se amestece-n lucrarea ce cu grijă chibzuit-a cel ce domnește în adîncuri, și asta i-ar stîrni înfricoșatu-i parapon.

Și, înfrîngîndu-și teama, iar întrebă, pentru a treia oară Hermes, cel cu sandalele iuți :

— Nu-ți pierde răbdarea în fața-ntrebărilor mele, Divin Vestitor al subpămînteanului Hades, căci asta-i ultima pe care-o am de pus : În ce fel va face ? De ce mijloace omenеști sau divine se va folosi mohoritul Zeu, pentru a se-cera douăsprezece vieți printre cei care, naivi și-ncrezători, în reculeasă liniște se află în sala tapetată în albastru ?

Dar nu răspunse Umbra Vestitoare-a Morții la întrebările sîrguinciosului Hermes, ci, cu nesuferită zarvă, părăsi crengile copacului paradisului, ce se-agitară de parcă un vînt în-ghețat ar fi suflat peste ele și-și continuă domol zborul grozav în jurul casei din Teodoro Vilardebó 2562.

Ci teama puse din nou stăpînire pe Hermes, încît dădu mai întîi înapoi, crezînd că Umbra vroia să-l atace și zbură apoi iute înspre Olimp, cunoscut să facă Zeițelor toate-aceste vești du-reroase.

VIII

DOAMNA DE GIANNELLO era pe punctul de a termina lectura frumosului ei poem. Într-o atitudine senină și demnă își fixă cu sobrietate privirea în locul pe care îl ocupase domnul Frugoni. Și-o ridică apoi, adresându-se unui ascultător celest și, lăsând să-i cadă brațele cu un gest neașteptat de semnare și umilință, își termină lectura cu un vers pe care îl voi păstra veșnic în memorie. „Dacă destinul meu e așteptarea, aștept“, spuse și își lăsa bărbia în piept ca cineva care tocmai a făcut o mărturisire grea.

Izbucniră aplauze puternice și prelungi. Cred că de puține ori, în salonașul nostru, o compoziție fusese răsplătită într-un mod atât de înfocat și debordant. Iar asta arăta limpede ce rezonanță adâncă stîrnise poemul între cei prezenți. Irene aplauda nervos; clipea și-i tremura bărbia, mișcată de cuvintele și gestul doamnei de Giannello care, strîngînd acum în mîini colile ministeriale Rivadavia, mulțumea cu un surîs rigid. Și eu am aplaudat cu entuziasm, dar trebuie să spun că îngrijorarea mea pentru recenta atitudine a domnului Frugoni

creștea. Voiam să știu unde se dusesese, să văd dacă eventual îl puteam ajuta. N-am mai așteptat; răsunau încă aplauze răzlețe cînd i-am spus Irenei să aștepte o clipă și m-am ridicat.

Deranjînd în trecere pe cei ce ocupau scaunele alăturate — domnul Pasco, o domnișoară pe care n-o cunoșteam și pe care, spre surprinderea mea, nu o văzusem întrînd și mama domnișoarei Kisternmacher — am părăsit sala și am ieșit în curte.

M-am îndreptat imediat către mica încăpere din fund, unde credeam că ar trebui să-l găsesc pe domnul Frugoni. Însă, traversînd curtea, aproape întunecată deja, ca o binecuvîntare mi s-a oferit vederii spectacolul, mereu minunat pentru mine, al glicinei. N-am putut să nu mă opresc o clipă s-o contemplu. Deși eram la începutul lui decembrie încă mai avea cîteva flori în frunzișul de-acum des. Am observat cu încîntare încrucișarea vechilor și noilor ramuri. Cîteva vîrfuri viguroase, răsărite în primăvară, se încolăceau cu vinjoasă senzualitate în jurul bătrînelor și noduroaselor trunchiuri. Astfel, vor trebui să rămîină în veci, m-am gîndit, uniți în această tot mai fermă, strînsă și viguroasă îmbrățișare. Și imediat îmi trecu prin mînte că vigoarea, senzualitatea, dar mai ales partea cu îmbrățișarea strînsă, erau imagini potrivite pentru a fi incluse în cel de-al treilea sonet al meu închinat Irenei. Ca să nu uit, mi-am scos carnetul de notițe și am schițat repede conținutul esențial al acestui gînd. Nu mi-a luat mai mult de cîteva secunde după care mi-am continuat drumul în

căutarea domnului Frugoni. L-am găsit, pînă la urmă, în cămăruța din fund. Era așezat în fața telefonului și-și ținea capul între mîini. Tînărul Romilio Sosa — pe care e posibil să nu-l fi văzut trecînd, abstras cum eram de adnotările mele — mi-o luase înaintea. În mod sigur percepușe și el ceva neliniștitor în atitudinea domnului Frugoni, deoarece, fără să ezite sau să se oprească, așa cum făcusem eu, îl urmase iar acum se afla acolo, în picioare alături de el, bătîndu-l afectuos cu palma pe umăr, ca și cum ar fi încercat să-l calmeze sau să-l consoleze.

M-a mișcat într-adevăr gestul lui Romilio. Acest băiat oacheș, provincial, muncitor într-o fabrică de textile care ne fusese prezentat, într-o zi, din pură întîmplare (era logodnicul slujnicei domnișoarei Kisternmacher) și care, de atunci, nu lipsise de la nici una din întîlnirile noastre, demonstra acum, prin atitudinea lui simplă și solidară, un caracter umanitar, de o ascuțită percepție a problemelor apropiate, care, în mod evident, lipsise, cel puțin în acest caz, multora dintre noi. Mi-am amintit atunci activitatea sa diversă în cadrul Grupării noastre: el se angajase să vopsească fațada edificiului, să aranjeze grădina, să astupe găurile din acoperiș, să repare buiandrugul porții. Totul din proprie inițiativă și fără ca nimeni, vreodată, să-i fi sugerat obligația de a le face. Pe de altă parte, atrăgea atenția marea sa dorință de a învăța, ca și ușurința cu care reținea poeme lungi, pe care apoi, cu accentul său

lucuman cadențat, le recita într-o manieră deosebită. Scria și el însă, nu știu de ce, refuza deocamdată să ne aducă la cunoștință compozițiile sale. Era mereu surîzător și amabil cu cu toată lumea și reieșea limpede că se simțea în largul lui printre noi și că aprecia mult reuniunile noastre de miercuri.

M-a mișcat, repet, gestul cald al tînărului Sosa. Am simțit că gestul acesta prietenesc de o virilitate blîndă și comunicativă (pe care eu nu-l puteam face din pricina unei anume rigidități a caracterului meu) era singurul posibil și, fără îndoială, singurul folositor în acel moment. Fapt este că simplitatea și siguranța lui erau într-adevăr de invidiat: Romilio nu punea întrebări, nu rostea cuvînte de prisos, atîngea doar umărul domnului Frugoni cu multă compasiune, ca și cum, de fapt, ar fi consolat un frate, un băiat de seama lui. Am înțeles că trebuia să respect tăcerea asta și am rămas pe loc, rezemat de tocul ușii, privind spre cei doi, fără să rostesc nici eu vreun cuvînt.

Dar, nu mă încumet să spun dacă din fericiere sau nenorocire, aproape îndată apărui în spatele meu doamna Zimmerman, care este, ca și mine, membră titulară a Grupării. Nu că m-aș îndoi de inteligența și de tactul doamnei Zimmerman, dar nu cred că, în acel moment și în acea cămăruță, ar fi putut exista un fel de a fi și un temperament atît de opuse față de cele ale tînărului Sosa.

Voi încerca să mă explic. Doamna Zimmerman a fost actriță la teatrul evreiesc prin anii

patruzeci. Deși păstrează un ușor accent idiș, și ea, la fel ca și Romilio, este o recitatoare extraordinară. Capacitatea ei deosebită de adaptare îi permite să exprime cu mare bogăție de nuanțe tonuri pasionate, dramatice, blinde sau copilăroase, cerute de poemele, de obicei scrise de alții, pe care îi place să le recite.

Ea însăși este autoare a numeroase poeme, majoritatea pentru copii, iar unele dintre ele au fost publicate în reviste literare. În afară de activitatea ei febrilă în cadrul Polimniei (și de evidențierea cu promptitudine a acestui lucru la fiecare reuniune a Comisiei Directive), doamna Zimmerman militează în cadrul Uniunii Femeilor Argentinene, e membra subcomisiei de cultură a nu știu cărei comunități evreiești, ține conferințe despre educația infantilă și publică foiletoane în reviste feministe. Trebuie să fi fost o femeie foarte frumoasă. Acum e o doamnă scundă, durdulie și cu un caracter destul de autoritar.

În fine, și ea intuise, în mod sigur mult mai bine decât oricare dintre noi — conform părerii modeste pe care aproape cu siguranță și-o și formulase — drama nedeslușită care se ascundea printre rîndurile poemului doamnei de Giannello și în spatele fugii denunțătoare a domnului Furgoni. Nu ezită o clipă. Se așază alături de domnul Furgoni, cu un gest liniștit și ferm ne indică lui Romilio și mie, să ne retragem și, cu cel mai clar și mai matern accent idiș, îi spuse :

— Noi doi avem multe de discutat, nu-i așa, dragă ?

IX

DE LA OFITERUL PRINCIPAL FARÍAS CĂTRE COMISARUL BEVILACQUA

21 noiembrie 1975

Mă execut comunicînd forurilor superioare că s-au confirmat pe deplin bănuielele caporalului Ramírez în privința individului menționat în raportul din 20 noiembrie a.c. încercuit cu roșu : supravegherea Reședinței Teodoro Vilardebó 2562. Adică, îi și cunoaștem programul.

Împrejurarea de a se fi petrecut acest lucru înainte să ajungă la noi datele cerute, vorbește limpede în favoarea zelului și dăruirii profesionale puse, ca întotdeauna, de caporalul Nicodemo Ramírez, în îndeplinirea datoriei patriotice.

Ținînd seama de aceste considerente, sugerez : caporalul Ramírez să fie avut în mod special în vedere cu ocazia prezentării la Conducere a următoarelor propuneri de promovare.

Fiind îndeplinită această elementară îndatorire de dreptate în privința personalului care activează sub ordinele mele, trec la tema principală a raportului.

Individul pus sub observație era într-adevăr Carlos Argentino Mastandrea (alias) Șchiopul, argentinian de 59 de ani, văduv, C.I. nr. 1.453.806 al Capitalei Federale și cu domiciliul în Charlone 934, a numitei capitalei, care, în anul 1962, după ispășirea unei condamnări de 30 de zile pentru încălcarea Legii Jocurilor, s-a învoit să colaboreze voluntar și fără să primească pentru asta nici o plată, ca informator al poliției la secția 37.

Trebuie să precizez, pentru a evidenția nivelul înalt de inteligență și dăruire al subordonatului meu, că, pentru a-și putea îndeplini misiunea dificilă, caporalul Ramírez, s-a postat în ziua de joi 20, la orele 21,00 (fiind în afara serviciului) în barul situat la colțul străzilor Federico Lacroze și Alvarez Thomas, deoarece și-a amintit că menționatul Mastandrea obișnuia să-l frecventeze pe timpuri. Exact cum a presupus, l-a găsit chiar acolo, împreună cu alți trei indivizi, la o masă de biliard. Fără să se facă remarcă, caporalul Ramírez s-a așezat la o masă ferită, așteptând. Cele ascultate (cel puțin acelea pe care indivizii le proferau cu voce tare) se refereau exclusiv la fazele de joc, neauzindu-se nici o referire la vreo temă politică ori asemănătoare, fapt pentru care nu s-a considerat necesară înregistrarea lor.

La orele 23,37, Mastandrea, după ce și-a plătit consumația și s-a despărțit de acoliții săi a părăsit barul, drept care caporalul Ramírez a procedat, *ipso facto*¹, la urmărirea lui.

¹ *Ipso facto* (lat.) = în virtutea acestui fapt.

În afara datelor menționate *ut supra*¹, caporalul Ramírez, recurgând la legăturile sale din zonă, a obținut alte câteva, ce ne-ar fi de mare folos în cazul când Mastandrea s-ar încăpățâna să nu colaboreze, și anume:

1 Locuiesc cu el, în menționatul domiciliu din Charlone, 934, o fiică a sa pe nume Clara, ginerele său pe numele de familie Rosales, încasator pe linia 63, și doi copii din această căsătorie, de 9 și 7 ani, numiți Tito și respectiv Pacho.

2 Principalul mijloc de a-și câștiga existența al susnumitului pare să fie împrumutul cu camătă, care alternează sau, de fapt, maschează vânzarea de ceasuri și bijuterii pe credit personalului diverselor linii de autobuze.

23 noiembrie 1975

Fiind exact ora 9 a zilei în curs, caporalul Ramírez s-a înființat la domiciliul din Charlone 934, arătându-se fără ezitare, căci a ieșit chiar Mastandrea să răspundă la apelul sone-rii.

În primul moment, individul a simulat că nu l-ar recunoaște, dar apoi, în fața evidențelor enumerate (data detenției, participarea la clarificarea cazului de spargere a magazinului de mobilă din Bulevardul Forest, denunțarea fabricantului de cuie etc.) a admis că așa este. Întrebat dacă mai menține încă legătura cu secția, a răspuns negativ și că înde-

¹ *Ut supra* (lat.) = (ca) mai sus.

plinise aceste activități doar pentru scurt timp și datorită faptului că nu-i rămânea altă soluție.

Întrebat că cam ce vroia să spună cu asta, că nu-i rămânea altă soluție, a răspuns că răposatul comisar Ducasse îl amenințase că-l închide din nou și că-i înmoaie oasele, dacă refuza să colaboreze cu el.

Întrebat când rupsesse legătura și că ce motiv îl hotărîse s-o facă, a răspuns că din decembrie 1964 și ca urmare a decesului comisarului Ducasse, mai precis la acea dată.

Informat că cunoșteam strînsa lui legătură cu cei de la Polimnia și întrebat dacă era interesat să colaboreze voluntar la verificarea unor amănunte fără mare importanță, a răspuns că-i părea foarte rău însă că din cauza vîrstei și stării precare a sănătății sale preferă să nu reînnoiască legăturile cu departamentul respectiv.

Întrebat despre felul în care începuse legătura sa cu Polimnia, a răspuns că printr-o anume Aurelia Kirsternmacher, pe care a cunoscut-o întîmplător la Institutul de Recuperare a Schilozilor.

Întrebat de adevăratul motiv al acestei legături, a răspuns că pasiunea sa pentru versuri îl determinase să accepte invitația făcută de doamna Kisternmacher și, apoi, să participe, fără nici un angajament din partea sa, la unele reuniuni ale numitei Grupări.

Întrebat de caracterul ori tematica versurilor pe care le compunea, a răspuns că ale lui aveau în general un caracter trist.

Somat să nu facă pe nebunul și să mărturisească odată ce dracu' se făcea la întîlnirile alea, a răspuns că, cel puțin la cele la care a fost el prezent, se recitau doar poezii și / sau versuri și că, în măsura în care a putut să observe, nu se făceau potlogării, nu se jucau cărți, nici alt joc de noroc, nici nu se practica vreun fel de comerț necinstit.

Întrebat prin surprindere că dacă cunoștea elementele marxiste care frecventau Gruparea, a răspuns că, din cît a înțeles, nu exista nici un element marxist în Grupare.

Pe baza acestui răspuns obraznic și prea din cale-afară caporalul Ramírez i-a înmînat ordinul de arestare, comunicîndu-i că trebuia să se prezinte imediat în fața ofițerului principal.

Ordinul a fost primit de împricinat fără să se opună.

Adus la mine, s-a procedat mai întîi la o ușoară îmbrîncire cu scopul de a-l face să renunțe la atitudinea lui încăpățînată și nesupușă. I s-au amintit apoi, în trecere, cîteva din afacerile murdare în care era băgat. Și i s-a demonstrat că cunoșteam perfect locurile de muncă ale fiicei și ginerelui său, ca și adresa școlilor pe care le frecventau nepoții lui.

Odată îndeplinite toate acestea și după cîteva minute de interogatoriu de formă, Mastandrea s-a hotărît, de bunăvoie și din proprie voință, să ne acorde colaborarea sa dezinteresată. I s-a comunicat că, pentru început, i se cerea doar listă completă a asociațiilor Po-

limniei, cu numele lor complete și respectivele domiciliu.

Întrebat că dacă era în stare să obțină aceste date a doua zi, a răspuns că cel mai repede putea să le aibă în ziua de miercuri 26, adică în timpul primei reuniuni și că, odată obținute, le va înmîna chiar el cui i se va indica.

Informat că pentru ca să nu-l deranjeze, caporalul Ramírez ar putea merge personal să le preia de la domiciliul său, în ziua de 27 noiembrie, la ora 8 dimineața, n-a avut prea mari obiecții de făcut.

Continuă supravegherea în Teodoro Vilardebó 2562, cu patru schimburi zilnice acum. Deocamdată, nimic nou.

X

ȘI-N VREME CE UMBRA tot da ocol, înceată și-amenințătoare, în jurul casei din Teodoro Vilardebó, spre a aduce-n astă noapte chiar, prea înghețata moarte în trupurile-a doisprezece din mărinimoșii muritori, iute zbura Mesagerul Hermes, către Olimpul cu creste nenumărate, unde pe dată ajunse.

Iară neîmblinzita Atenă și Afrodita, cea fără pereche, pe-aceeași culme ședeau, întorcîndu-și spatele divin una celeilalte căci, de vechea pizmă cuprinse, nu doreau să-și vorbească, nici măcar să-și îndrepteze una spre alta, vreo privire a ochilor, ce scînteii aruncau.

Drept care, cu pieptul încă săltîndu-i după-nîlnirea funestă de mai adineaori, se adresă celor două Zeițe și rosti aste vorbe, pline de-amară dojană, Hermes, cel cu sandale de aur :

— În adevăr, mai bine ar face muritorii cei vrednici să-și uite în veci de-ai lor Zei meschini și nepăsători care, probabil din pricina multilor ani ori din pizmuirile nesfîrșite și care-atît istovesc, lasat-au să li se-ntunece ochii, auzul să li se-acopere, să le sece și îm-

puțineze inimile, așa de darnice și de viteze altădată.

Căci va să aflați, o Zeițe, că-n vreme ce voi, aici, adăstați, prinse-n gilcevi nesfârșite și zadarnice, Hades cel uricios nu-și risipește, ca voi, în sfadă goală vremea, ci harnic și neobosit, se-așterne să-i stîrpească pe aceia pe care, fără-ndreptățire, îi mai numiți ai voștri protejați.

Umbra aceea, pe care de-aici o zărim, o ușuratică și certărețe-Olimpiene, nu-i alta decât Vestitorul Morții, trimis de Hades, cel subpămîntean, ca să aducă, în chiar noaptea asta, pieirea fără leac a doisprezece dintre cei ce mulțumiți și-atîta de nepăsători ascultă-n astă clipă prea mișcătoarele voroave ale doamnei de Giannello.

Nu știu nici numele și nici prenumele vreunuia dintre cei doisprezece condamnați de Hades și nici pricina pentru care nenumitul Zeu astfel purcede, și nici măcar înfricoșatul și, desigur, sîngerosul chip în care va lucra în noaptea asta, pentru a duce pînă la sfîrșit urzeala-asta ticluită îndelung. Știu doar că tot ce Hades plănuit-a, inevitabil se vădește, și că toți ceilalți Zei nimic putea-vor face, chiar de-mpreună s-ar uni în contra-i, stavilă să-i pună.

Așa vorbi divinul Mesager, iar inima cutezătoarei Atena se zbuciumă de grijă Irenei Bengoechea, celei fără de pată. Afrodita vărsă lacrimi fierbinți din pricina soartei ce-i aștepta pe José Maria Pulicicchio, ca și pe cea făr-

de pereche doamnă de Giannello. Iar Hermes mult se-ndureră pentru ai săi protejați, domnul Anibal Frugoni și domnul Romualdo Chávez, amîndoi iscusiți și convingători în negoț.

Și-atunci vorbi neîmblînzita fiică a lui Zeus, Atena cea vitează, și-aceste-naripate vorbe ea rosti :

— Cu-nțelepciune ai vorbit, o chizbuite Hermes, chiar de vorbele asprite fost-au de dojana-ți crudă.

Văd acum bine, de aici, oculurile implacabile și negre, ce le tot dă în jurul iubiților de muritori, prea înghețatul Vestitor al Morții, trimis de cel ce între umbre locuiește, subpămînteanul Hades.

Și chiar de știu la fel de bine ca și tine că nimeni nu îl poate-ntoarce de la ținta lui pe Hades, cel cu cai vestiți, lasă-mă, rogu-te, să chibzuiesc o clipă. Iară pe tine, mîndră Afrodita, la fel să faci eu îngrijată te poftesc.

Fiindcă e de trebuință să vedem cam în ce chip și după ale noastre puteri, va să lucrăm în aste următoare ceasuri. De n-om putea s-o alungăm pe neagra Keră, ce moarte da-valor noștri protejați, să facem ca măcar aceste clipe, ce le mai au de petrecut pe rodnicul pămînt, plăcute să le fie.

Cît despre tine, Mesager prevăzător, aleargă iute, precum te-ajută-naripatele-ți sandale și intră fără veste în al puternicului Hades 'tunecat Sălaș.

Căci dacă umbra nu a vrut să-ți spună pricina pentru care necruțătorul Hades astfel va să facă, nici chipul groaznic ce va folosi pentru

a duce aste suflete-n Lăcașu-i, mai înainte de sfîrșitul zilei, atunci poate vreun servitor, unul din mulții care rătăcesc pe-acolo-n umbră, neștiutor de ale noastre planuri, se va-nvoi să-ți spună adevărul.

Ci pleacă dar și nu întîrzia. Iar cînd, la-ntoarcerea-n Olimp, aripile de la coif și sandale flutura-vei, și eu, și Afrodita vom fi chibzuit destul și-atunci vom hotărî, după ascultarea veștilor aduse, chipul în care e de trebuință să procedăm, în acest scurt răgaz care ne mai rămîne.

Iară sîrguinciosul Hermes ascultă și, rapide ca vîntul, zbură către Sălașu-ntunecat, cel cu-nfierate porți, unde domnește taciturnul Hades, în vreme ce Zeițele, de pe o culme a Olimpului, cu divinele lor sprîncene încrun-tate, priveau către casa din Teodoro Vilardebó 2562 și chibzuiau în liniște adîncă.

XI

ATÎT EU CÎT ȘI TÎNĂRUL Romilio «Sosa ne-am simțit în primul moment oarecum dați deoparte și chiar — de ce nu ? — puțin umiliți față de procedeul cam autoritar al doamnei Zimmerman. Nu că am fi îndrăznit să punem la îndoială rolul ei de psiholog și conferențiar în problemele educației infantile, dar ni s-a părut că era prea de tot să ne trateze pur și simplu ca pe niște copilași care deranjează. Ne-am privit mai mult decît elocvent și am lăsat-o pe doamna Zimmerman singură cu domnul Frugoni în cămăruța din fund.

Tocmai traversam curtea interioară, ca să ne întoarcem în salon, cînd Romilio mi-a spus :

— Ei bine, cred că, la urma-urmei, așa e cel mai bine.

L-am înțeles perfect și n-am putut decît să mă bucur și să-i dau dreptate. De fapt amîndoi înțeleseserăm — ca și cum, simultan claritatea acestui fapt ne-ar fi iluminat brusc — că nu trebuia de fel să ne simțim lezați de ceea ce ni se întîmplase cu cîteva minute în urmă și, că dacă era cineva în stare să aducă liniște sufletului chinuit al domnului Frugoni,

apăi acest cineva nu putea să fie decît doamna Zimmerman. Un suflet frumos — sînt sigur că am gîndit amîndoi în același timp — în ciuda atitudinii sale justificat autoritare și, de asemenea, capabil de foarte multă înțelegere.

Ne-am pus deci, cu inimile golite de orice resentiment, toată încrederea în doamna Zimmerman, pe care, fără îndoială, o lumina Dumnezeu și am intrat în salonul unde încă nu se terminase prima pauză.

Am spus că noaptea era destul de călduroasă. Nu știu cui îi venise ideea să deschidă, în sfîrșit, ventilatorul și atît de folositorul aparat cu picior, pe care de curînd îl dobîndiserăm, frumos vopsit într-un verde deschis plăcut, cu palete mari și cu un motor aproape silențios, împrăstia binefăcător peste toți o briză răcoroasă și înviorătoare.

Irene își părăsise scaunul și se afla alături de secretara noastră. Nu m-am putut opri să nu observ mîinile doamnei de Giannello: nervoase, împătureauă și despătureauă cele trei manuscrise bătute la mașină. Am auzit în acel moment vocea Irenei și, mărturisesc, auzind-o, am încercat iar aceeași dulce emoție. E o voce cu un ton puțin grav deși, în același timp, plină de rezonanțe cristaline. Chiar vocii ei îi dedic al doilea dintre sonete (deja aproape terminat), în care o compar cu un clopot de cristal scufundat în apele unui lac liniștit cu ape foarte adînci.

Irene, cu inteligență, elogia structura frumosului poem pe care îl ascultaserăm. În fe-

lul acesta cu o franchețe nu lipsită de oarecare grațioasă timiditate, ce constituie pentru mine unul din principalele ei farmece, o felicită pe doamna de Giannello. Îi vorbea despre sensul dramatic al poemului, de potrivita distribuție a endecasilabilor în strofe, despre emoția gradată pe care fiecare dintre aceste strofe frumoase i-o provocase. Doamna de Giannello, cu simplitate și cu siguranță forțată, suridea și mulțumea pentru elogi, dar nu înceta să arunce către curtea interioară, acum total întunecată, priviri rapide și neliniștite. Nerăbdătoare, vru să-și aprindă o țigară, dar în două rînduri consecutiv curentul de aer trimis de ventilator îi stinse chibritul. Se întîmplă atunci ceva ce trebuie pomenit. Domnul Chávez, care se afla în celălalt capăt al salonului, converșind foarte animat cu domnișoara Kisternmacher și cu domnul Mastandrea, traversă grăbit sala și, cu un gest larg, plin de galanterie, îi oferă foc de la bricheta sa. N-aș spune că m-a mirat această atitudine amabilă atît de caracteristică domnului Chávez, dar mi s-a părut că, de data aceasta parcă intenționat, era cam prea mult zel în gestul lui. Și pe Irene a surprins-o promptitudinea cu care reacționase președintele nostru, și mi-a împărtășit acest lucru printr-o mișcare imperceptibilă a sprîncenelor. M-am gîndit că acum ar fi, poate, un prilej potrivit să încep, pornind de la acea nevinovată complicitate, o legătură mai intimă sau confidențială cu ea. Așa încît, lăsînd-o să vadă că-i observasem și înțeleseam gestul, însă că, date fiind împrejurările,

era nevoie să mă prefac, m-am îndreptat către doamna de Giannello să-i sărut mîna și să-mi exprim, la rîndul meu, elogiile sincere cu privire la poemul ei.

Chiar în acel moment domnul Mastandrea, care venise mergînd fără zgomot în cîrjele sale, urmîndu-l, pare-se, pe domnul Chávez, se apropie de noi cam pe neașteptate. Avea fruntea îmbrobonată de transpirație și privirea jenată și ezitantă. Bolborosi cu stîngăcie (și ignorantă) ceva care pretindea să fie o laudă la adresa doamnei de Giannello, după care, cam penibil, rămase cu noi într-o atitudine pe care nu ezit să o numesc supărătoare. Nu avea nimic de spus și cred că abia înțelegea ce discutăm. În consecință și noi (Irene, doamna de Giannello, domnul Chávez și eu) am tăcut, deranjați, bănuiesc, într-un chip cu totul de neînțeles de acea tăcere supărătoare și nepoliticoasă a lui Mastandrea. Am avut senzația că gîndurile sale se aflau în cu totul altă parte. Poate la sonetele lui oribile — îmi amintesc că mă gîndeam în momentul în care Mastandrea, cu o totală lipsă de tact sau de bună cuviință, m-a luat de braț și m-a tras deoparte. Pentru a doua oară în acea noapte i-am trimis Irenei o privire complice și un gest comic de „ce să-i faci“, pe care ea l-a primit cu un zîmbet, și m-am resemnat să-l ascult.

Bunul domn Mastandrea continua să transpire din abundență, șovăia, se bilbiia. A în-

ceput să-mi vorbească foarte vag despre reuniunile Grupării pe care le califică drept imprudente, „mai ales acum, cînd se întîmplă atîtea chestii“, mi-a spus. Și, brusc, a plecat declarînd că trebuia să fim mai discreți, mai grijulii, „mai pe fază, mă-nțelegeți?“ a spus apropiindu-și dosul mîinii de gură ca și cum mi-ar fi încredințat cine știe ce secret important. Deja destul de sîcîit l-am întrebat direct ce voia să spună de fapt.

XII

DE LA COMISARUL BEVILACQUA CĂTRE INSPECTORUL ȘEF GUSO DE LA SUPERINTENDENȚA SIGURANȚEI

28 noiembrie 1975

Dragă Negrule,

Ieri am vrut cu tot dinadinsul să trec spre seară pe la biroul tău, dar în ultima clipă a intervenit ceva. Profit, așadar, de drumul subofițerului Grossi pentru a face să-ți parvină toate hîrțiile pe care mă gîndeam să ți le înmînez personal (de fapt era un pretext ca să mai stau la taclale cu tine ; sper să avem prilejul altă dată).

Vezi, Negrule, că, printre atîtea rapoarte fără importanță, există două sau trei chestii pe care chiar aveam chef să le comentez cu tine. Una e problema aia cu tipul pe care a trebuit să-l predau băieților *Iedului*. De curînd am aflat că deșteptul de subinspector Dileo îl înregistrase prosteste ca deținut. Și, culmea, a comis și suprema gafă să le comunice rudelor. E atît de atent, mereu, nefericitul

ăsta. Așa că, acuma, umblă pe aici nu știu ce ziar, cu petiții și alte aiureli de-astea și apare numele meu. Hai să vedem cum putem să aranjăm asta, frate. Mai am puțin pînă la pensie și-ți mărturisesc că mă cam necăjesc toate astea. Altă treabă, care într-un fel are legătură cu cea dinainte, e o circulară a Șefului Armatei I, pe care au primit-o ieri dimineață. Ca urmare a numeroaselor atentate... etc... etc... ordonă să se întărească paza la case cu 26 de trupeți pe care-i am în zonă și să se pună cel puțin 3 (trei) la fiecare domiciliu. Vrei să-mi spui de unde dracu'scot eu 52 de agenți civili fără să las în aer jumătate din personalul nostru superior sau cel puțin o duzină de fabrici importante? Tu, care ești mai familiarizat cu asta, spune-mi, te rog, ce trebuie să fac ?

A treia problemă pe care vroiam să ți-o spun e cea a casei ăleia din Teodoro Vilardebó. Ți-am mărturisit personal că nu i-am dat multă atenție la început, din cauza originii denunțului. Tu știi : biroul din Cuenca și Nogoya. Unde e băgată, întîmplător, nevasta lui Frugoni, nebuna. Dar se pare că chestia e mai serioasă decît credeam. O să-ți dai seama cînd o să arunci o privire peste hîrțiile astea. Sînt rapoartele agentului Pascuali, subofițerului Covas și ofițerului șef Farías. E și un plic cu cele 52 de fotografii care s-au făcut. Înăuntrul aceluiași plic, fii atent, o să găsești o listă cu numele complete, domiciliile și numerele actelor tuturor asociațiilor sau participanților la

Polimnia. Este copia fidelă a celei pe care a înmînat-o Mastandrea caporalului Ramírez, cînd s-a prezentat în ziua de joi 27, la opt dimineața, să le ia de la domiciliul lui, așa cum se hotărîse.

Ca să obțină lista asta valoroasă, tipul i-a spus președintelui că avea nevoie de ea fiindcă voia să adreseze o felicitare de sfîrșit de an tuturor membrilor. Așa că nu sînt probleme să se fi trezit vreo bănuială.

Încă ceva. După părerea caporalului Ramírez, Mastandrea era destul de speriat și s-a contrazis mult vorbind cu el. Asta înseamnă că participarea lui la Grupare e mult mai substanțială decît a vrut individul să dea de înțeles în primele sale declarații, ține cont de asta.

În orice caz (ți-o spun pentru liniștea ta) caporalul Ramírez n-a încercat să-i forțeze mîna. Dimpotrivă; s-a arătat foarte amabil cu el și i-a spus că, deoarece colabora de bună voie cu noi (și dacă nu scăpa nimănui nici o vorbă despre toate astea), n-avea motive să se teamă nici pentru el, nici pentru ai lui. E bine așa, nu ?

De bunăvoie, Mastandrea ne-a făcut cadou — caporalului Ramírez, lui Farías și mie — trei ceasuri din alea pe care le vinde pe datorie. Ca să nu fie probleme, l-am trimis imediat înapoi pe Ramírez ca să aducă frumușel o chitanță semnată, în caz de nevoie.

Încă un interogatoriu, și eu cred că ăsta o să cînte și „La Cumparsita” cu variațiuni cu

tot. Dar deocamdată e preferabil s-o ținem așa, dîndu-i sfoară la zmeu, ca să nu deșteptăm, din prea multă grabă, prepelița și să ne zboare cîțiva puișori.

Uitam să-ți spun, Negrule, că domiciliile sînt toate puse la zi. Și, de asemenea, că domnul Mastandrea e oricînd gata să-ți trimită un ceas de damă pentru vreo șustă cu cineva. Sau preferi unul bărbătesc ?

În fine, răspunde-mi la ce te-am întrebat despre custodie și-ncearcă să-mi rezolvi iute chestia asta cu petiția. Acum că ai toate hîrțile în mînă, fă ceva să se miște repede cu instrucțiunile, că noi așteptăm.

Vino sîmbătă cu doamna și copiii să cinezi la noi, ce zici ?

Te-mbrățișez, Bevilacqua.

XIII

AȘA CUM VULTURUL, din 'nalt, în oablă linie cade asupra unui șoricel ce fără apărare-n câmp alcargă, tot astfel se grăbea divinul Hermes către-al lui Hades subteran lăcaș, spre a-mplini dorințele Atenei, cea cu ochi de-azur.

În scurtă vreme-ajunse și, vertiginos, trecu pragul de bronz și porțile din fier, căci fiind el într-atîta de iute, trecerea nu-i putură-opri nici sumbrul Barcagiu, nici cele trei prea sîngeroase boturi ale teribilului cîine ce veghea intrarea.

Iar al lui Hades necuprins Sălaș mult semăna cu o prea-ntinsă, peșteră, de rîuri negre și adînci brăzdată. Iară penumbra cea înfri-coșată și frigul picurau fără-ncetare din umezii-i pereți. Și liniștea, doar de ecouri depărtate și misterioase întreruptă, inima vajnicului Hermes o strîngea.

Și sufletele morților, nenumărate, prin labirinturi fără de sfîrșit tot rătăceau tăcute. Doar Kerele, Moirele și slujitorii cei de frunte ai nenumitului Zeu Hades ocupau locuri priel-

nice, pe ling-al rîurilor țarm ori prin văi și cîmpii adăpostite.

Și-ntrezări Hermes un grup ales, prielnic așezat pe un tihnit și larg pinten de stîncă, mai la o parte de morții ceilalți. Și se gîndi atunci divinul Hermes că vreunul dintre protejații ori slujitorii cei de frunte ai lui Hades, necunoscîndu-l ca Olimpian, mai degrabă i-ar da, poate, răspunsurile pe care Umbra cu răutate i le-a refuzat.

Și grupul tot era alcătuit din morți unul și unul, căci toți fuseseră în viață militari sau păzitori ai ordinii. Și toți muriseră de mîna elementelor subversive. Și toți iubiți fuseseră de taciturnul Hades, fiindcă-n vremea trecerii lor pe pămînt îi aduseseră-n Sălaș nenumărate suflete.

Și, luînd atunci înfățișarea unui mare șef de-armată, în Sălașul lui Hades de curînd sosît, astfel le grăi Hermes, cel cu sandalele înaripate :

— O, morți vestiți, servi credincioși ai vajnicului Hades, intrat-am de curînd în ăst întunecat Sălaș. Necunoscute-mi sînt dar legile și obiceiurile ce stăpînesc pe-aici și aș dori anume întrebări ca să vă fac, de vreți să îmi răspundeți.

Și-n numele celui grup mai osebit, sufletul colonelului Ramón Falcón grăi, căci, dintre toți, el era primul ce-n Sălaș venise în ziua de 3 mai a anului 1909, încă de-acum 66 de ani. Și el, lui Hermes adresîndu-se, grăi aceste vorbe :

— Cuvîntă, o, ilustru nou venit — în care toți un militar cu grad înalt cunoaștem, așa cum galonata-ți uniformă ne arată, și mul-te-ți medalii și-ncremenita, dreapta ținută ce o ai cînd ne vorbești — iar noi cerca-vom cu plăcere să te mulțumim.

Iară cu glasul și ținuta unui militar mare în grad, le grăi astfel Hermes și înșiră asten-trebări :

— Nimic nu știu despre acest prea-ntins Să-laș, așa că mă rog vouă să îmi spuneți, o, Șe-filor, din care pricină neînduplecatul Hades va strămuta aci, chiar noaptea asta, sufletele a doisprezece muritori, ce-acum se află-n tih-nă așezati într-o frumoasă casă de pe strada Teodoro Vilardebó și, încă, de ce mijloace omenești ori chiar divine se va sluji vajnicul Zeu spre-a secera atît de iute douăsprezece vieti ?

Și, răsucindu-și virful negrei sale mustăți, astfel grăi sufletul renumitului Ramón Falcón :

— Află dar, o, defunct ales, că de acum trei săptămîni aproape, în ziua de 15 noiembrie mai precis, augurii fără greș pe Hades cel puternic anunțatu-l-au că astăzi, 3 decembrie 1975, acele elemente subversive (desigur vreun anar-hist cu nume polonez și folosindu-se de-o bombă-artizanală, mai că mă-ncumet ca să prorocesc, trimite-vor în ăst negru Sălaș pe minunatul general Cáreces Monié, iubit din multe pricini de nesățiosul Hades.

Iară pentru această-ngrozitoare crimă Hades și-a pregătît cu grijă răzbunarea. Și chiar în

ziua cînd augurii anunțat-au moartea acestui vestit protejat, el insuflat-a spiritul Denunțu-lui în sufletul soatei legitime a lui Frugoni Aníbal, căci ea fiind chiar secretară ușor i-a fost ca să-l trimită la secția 45.

Apoi, în ziua de 21 noiembrie, Zeul, sub cîrmuirea căruia cu toți am fost și-n viață, încurajat-a Sirguința, și Rîvna Profesională și-a Slujbei Vocație să se așeze-n inima ca-poralului Nicodemo Ramírez, pentru ca el, pe contul lui, să afle toate cele necesare despre misitul Carlos Argentino Mastandrea, și el membru-al Polemniei.

Ba, mai mult încă, și ca nimic să nu rămî-nă la voia întîmplării, în ziua de 22 noiembrie, trimis-a Slăbiciunea și Teroarea în inima lui Mastandrea, ce a primit toate propunerile ce caporalul Ramírez i-a făcut și, plin de sîrg, a obținut lista asociaților.

Numai o dată, va să recunoaștem, nehotă-ritul Mastandrea fost-a gata, fără măcar să își dea seama, cu grijă chibzuitele lucrări ale lui Hades să zădărnicească. Și asta întîmpla-tu-s-a, de vrei să știi, chiar în această seară, cînd Mastandrea, fără-ndoială-mpins de Afro-dita, intriganta, cercat-a ale lui nenorociri să-ncredințeze domnului José María Pulicicchio, cu hotărîre luîndu-l de braț și trăgîndu-l de-o parte.

Aflînd însă necruțătorul Hades că o mărtu-risire neașteptată-i gata să se facă și care, fără îndoială, în grea primejdie ar fi pus ur-marea bine-orînduită a planului (căci dacă

Mastandrea-ar fi vorbit, o sumedenie din cei azi adunați ar fi fugit în grabă din Teodoro Vilardebó 2562), își luă măsurile de prevenire, grabnic Zeul.

Purtat de iutele și negru-i car, tras de vestiții cai, pînă la temelia casei din Teodoro Vilardebó-ajunse Hades, sub podeaua salonașului cel în albastru tapetat se-opri și, de trei ori la rînd, cu vîrful biciului lovi sub al parchetului gros lemn.

Ci-a fost destul acest semnal al prea puternicului Hades, pentru ca Mastandrea să își și oprească mărturisirea începută și, speriat, să o preschimbe-ntr-o prostească vorbărie despre sonete. Lucru ce-a provocat mare mirare prea răbduriului José María Pulicicchio. Astfel încît, sărind peste nepriincioasele-amănunte, ți-oi spune, o, vajnic militar, că toate-antecedentele participanților de la Polimnia în mîinile Organelor de Siguranță-acum se află. Și, pentru că antecedentele sînt grave-n așa măsură încît fiecare dintre membrii Polimniei legat se află, într-un fel sau altul, de apatrida și subversiva delincvență, trage singur acum concluziile denvătămintele pline, mărețe nou venit.

Din nou vorbi atunci sîrguinciosul Hermes și, cu același glas cam răgușit al unui militar cu grad înalt, așa grăi :

— Cu multă luare-aminte ascultat-am ale tale vorbe, prea mărinimosule colonel Ramón Falcón, protejat al lui Hades, dar încă nu m-ai informat de ce mijloace se va folosi neînduplecatul Zeu, pentru a-și împlini cele propuse.

Și cu un glas milităros și sunător răspunse sufletul colonelului Ramón Falcón, în vreme ce, cu un gest viril, își răsucea iar vîrfurile negrelor mustăți :

— Nu știu în care dintre sudamericanele țări serviciul însemnat ți l-ai îndeplinit, vestite militar, dară cu uimitoarea ta naivitate argentinian nu-mi pari, și nici uruguayan, brazilian ori chilian. Ci va să știi că prin mijloace necunoscute întru totul nouă, de toate-acele grave-antecedente ale membrilor Polimniei va să ia cunoștință un terorist grup de extremă dreaptă care, firește, nu are nimic de-a face cu ale noastre Instituții glorioase. Astfel grăi, iară sîrguinciosul Hermes păru să vadă un suris abia ițit pe chipul cel sever al colonelului mort în 1909.

Și, suspinînd apoi, cu resemnare parcă, își urmă vorba sufletul colonelului Ramón Falcón și-i adresă lui Hermes aste sumbre vorbe :

— Trebuie dar să știi că acest grup de oameni necunoscuți — pe care îi comandă un șef misterios, poreclit Iedul — iară nu camarazii noștri cei onești, vor fi cei care au să-ndeplinească, cu maximă eficiență profesională, însărcinarea ce a dat-o Hades. Acești oameni cu totul neștiuți de noi, urcați în patru lucitoare mașini Ford Falcon, chiar în această seară vor poposi-naintea casei din Teodoro Vilardebó. Vor coborî și, cu arme puternice-nzestrați, se vor da drept polițiști și pe cei doișpe muritori, proscriși de Hades, îi vor lua cu ei. Cîteva ceasuri mai tîrziu, dacă te pre-

ocupă să mai știi amănunte, o, militar prea arătos, cei doișpe membri ai Polimniei, între care fi-vor și câteva femei, morți, prin pășunile din Ezeiza, vor fi aflați. La spate vor avea legate miinile, benzi adezive peste gură și numărate urme de gloanțe de calibru mare în ale lor corpuri nemilos lovite. Oare mai vrei să-ntrebi ceva, mărețe nou venit ?

Dară nu pierdu vremea cu alte-ntrebări sirguinciosul Hermes, ci, preschimbând la loc în Mesagerul cel iute al Olimpului, își puse în mișcare aripile sandalelor și coifului și zbură ca să istorisească toate aceste groaznice vești Atenei și-Afroditei, ce-l așteptau nerăbdătoare.

XIV

ÎN FAȚA ÎNTREBĂRII mele brutale, sau oricum nerăbdătoare, Mastandrea a ezitat un moment. Și-a coborât privirea în pământ ca și cum ar fi căutat ceva pe parchetul salonașului și, evitînd un răspuns direct, s-a confundat din nou într-o tăcere supărătoare. Cred că, în acel moment, cirjele lui s-au auzit lovind de două sau trei ori lemnul ceruit al podelei. Fără îndoială era foarte nervos și neliniștit.

Ceva sau cineva părea că-l obliga să tacă.

Pentru a-l liniști, am reformulat întrebarea pe un ton cordial, de rugăminte :

— De ce nu explicați mai clar, domnule Mastandrea ? Pur și simplu nu înțeleg, i-am spus.

Și, deodată, uitînd parcă tot ceea ce începuse să-mi spună, cu gestul agil și hotărît al unui pistolar, a scos din buzunarul interior al sacoului niște hirtii și mi le-a proptit în piept.

— Vreau să le citiți, mi-a spus. Am să le trimit tuturor membrilor. Și apoi, pe ocolite, cu mare dificultate, mi-a explicat totul.

Mastandrea dorea, cu prilejul Anului Nou, să trimită fiecăruia dintre membrii societății Polimnia un fel de felicitare. Ea urma să conțină „în semn de omagiu“, mi-a spus, câteva din cele mai recente sonete ale sale. De aceea, solicitase cu o săptămână în urmă domnului Chávez lista tuturor membrilor asociației și domiciliile lor.

I-am răspuns că mi se pare o idee excelentă și l-am felicitat.

Lăsînd la o parte calitatea proastă a sonetelor sale, într-adevăr oribile, nu puteai să nu recunoști că era înduioșător ca un tip ca Mastandrea, pe care l-am categorisit deja ca necioplit, să fie capabil față de noi toți de un gest atât de plin de finețe și originalitate.

Era foarte simplu de înțeles acum ce dorea Mastandrea cînd m-a luat de braț, smulgîndu-mă pur și simplu din locul unde mă aflam. Voia să-i citesc sonetele. Căuta poate aprobarea sau critica mea.

Și tot ceea ce făcuse pînă acum, acea prudență și discreție pe care nu reușeam să le înțeleg, nu erau decît un mod cam absurd, dar atât de specific bunului Mastandrea de a intra în subiect.

Mărturisesc că nu-mi făcea deloc plăcere acordarea privilegiului de a mă considera unicul său cenzor. Ca recunoscut cultivator al sonetului în gruparea noastră, m-am abținut întotdeauna să formulez vreo obiecție la adresa sonetelor sale. Dimpotrivă, deși calitatea lor era mai mult decît îndoielnică, cum cred că

am mai spus, și lectura lor destul de dificilă de cîte ori s-a ivit ocazia l-am felicitat și încurajat cu toată sinceritatea și căldura posibilă. Dar de data aceasta era vorba nici mai mult, nici mai puțin decît de a citi sonetele „înainte de a le încredința tiparului“, materialul pe care el îl selectase ca să-l includă în faimoasele felicitări.

Bineînțeles că i-am spus că mă simțeam deosebit de onorat de cîntea pe care mi-o făcuse. Că eram dornic să citesc sonetele, chiar atunci pe loc și cu cea mai mare atenție. Pe de altă parte, spunînd acestea, nu făceam decît să respect regulamentul societății noastre care recomanda : „să se citească cu mare atenție materialul prezentat de fiecare dintre membri, de cîte ori aceștia o vor solicita“.

Mi-am pus apoi ochelarii și am început să citesc. Grupajul de sonete purta titlul „Confesiunile și lamentațiile unui singuratic“ pentru că toate se refereau, după cum se pare, la aceeași temă a suferinței și a nefericirii.

Erau, ca de obicei, rele de tot. Rele fără cusur în rău. Pline pînă la refuz de locuri comune, de versuri șchioape, de rime lamentabile în „ut“ și „ie“, de nepotriviri stilistice, lipsite de logică. Îmi amintesc unul din catrene ; de-a dreptul descumpănitoare. Dacă nu greșesc, suna așa :

*Din cale-afară sînt de abătut,
tristețea mea-ncotro s-apuce nu mai știe
căci iarăși din trecut a apărut
răutatea ce doar să prigonească știe.*

Am terminat de citit, și, fără să-mi scot ochelarii, i-am spus că îmi păreau nespuse de frumoase, că mi-au plăcut enorm și că eram sigur că îl va mișca pe fiecare dintre membrii cenacului când le vor primi tipărite în felicitare.

— De aceeași părere a fost și domnișoara Kisternmachen, mi-a spus atunci acest domn Mastandrea care șchioapătă (nu doar la propriu).

Însemna, deci, că nu fuseșem eu singurul căruia Mastandrea îi încredințase prima lectură a sonetelor. În sfârșit, omul ar fi vrut să-i tot vorbesc, sau mai bine spus, să mă audă vorbind despre neinspiratele lui poeme, dar eu nu prea mai aveam multe de spus. Din fericire, a intrat în acel moment domnul Frugoni acompaniat de doamna Zimmerman. Domnul Frugoni, care era foarte palid, se îndreptă cu pași greoi, ca și cum corpul său n-ar fi vrut să asculte de imboldurile unei puternice hotărâri lăuntrice, spre grupul care o înconjura pe doamna Giannello, acel grup plăcut și amuzant în care se afla Irene și pe care eu, din cauza nefericitei discuții cu domnul Mastandrea, m-am văzut obligat fără voie să-l părăsesc.

Voisem să profit de sosirea celor doi prieteni ca să mă întorc la el. Dar se pare că-mi fusese scris ca în noaptea asta nimic să nu-mi meargă bine.

• Abia îl lăsasem pe Mastandrea, când de astă dată fu binecuvîntata doamnă Zimmerman cea care mă luă prietenește și hotărît de braț, pur-

tîndu-mă spre un colț al salonașului și, fără să-mi dea un cît de mic răgaz de împotrivire, mă forță să mă așez lângă dînsa. Bineînțeles că m-am supus și m-am pregătit s-o ascult.

— Voi avea eu grijă de toate, mi-a spus cu un ton confidențial, în timp ce mîna sa dreaptă descria cu repeziciune un semicerc în aer, de sus în jos. Era ca și cum, prin acest gest de alungare a țîțarilor, s-ar fi șters imediat și fără osteneală prea mare, nu numai gravele probleme ale frămîntatului domn Frugoni ci și, ca printr-o vrajă, toate problemele lumii.

I-am spus că mă bucuram, dar că, din păcate, nu prea înțelegeam ce se întîmplă, deoarece, ca urmare a ordinii pe care o impusese atît de ferm acolo, în cămăruța din fund, nu mai aflasem, practic, nimic.

Atunci doamna Zimmerman, cu condescendență și cu o resemnare maternă, ca și cum ar fi vorbit unui copil sau unui om total lipsit de experiență, a încercat, suspinînd, să-mi rezume totul în așa fel încît, cu mintea mea slabă, să pot înțelege.

A făcut-o însă într-un mod cam confuz, fiindcă vorbea foarte repede, în surdina și cu un puternic accent idiș. Am putut să înțeleg doar cîte ceva despre comportamentul doamnei Frugoni, pe care doamna Zimmerman îl numi de cîteva ori „irațional“. Pentru că se părea că doamna Frugoni „pentru nimic în lume“ n-ar fi vrut să accepte divorțul. Și, pe deasupra, datorită izbucnirilor cauzate de

comportamentul ei primitiv și total irațional, îl mai și teroriza pe bietul domn Frugoni. Vrei să știi cum, dragă? Cu amenințări, cu amenințări într-adevăr înspăimântătoare. Și, pe scurt, înspăimântătoarele amenințări au fost enumerate, pe rînd, atingînd cu arătătorul mîinii drepte, unul cîte unul, degetele mîinii stîngi și anume:

- 1 să se sinucidă (degetul mare);
- 2 să-i omoare sau să-i ascundă copiii (arătătorul);
- 3 să-l denunțe nu știu cărui Organ de Siguranță (mijlociul);
- 4 să plătească ucigași ca să-l omoare (inelarul);
- 5 să-i ia bazarul (degetul mic);
- 6 să-l șantajeze (încă o dată degetul mare) etc.

— Și de ce toate aceste amenințări, ia să vedem? zise doamna Zimmerman, ca și cum s-ar fi pregătit să asculte un elev cam prostuț, făcînd un gest larg cu mîna, aplecînd capul și privind cu ochii întredeschiși.

Am făcut un gest umil de dezvinovățire, pentru că nu știam răspunsul.

Și atunci, ea, cu tact pedagogic, mi-a explicat la ce concluzie ajunsese datorită vastelor sale cunoștințe de psihologie. Concluzia de netăgăduit la care ajunsese era că doamna Frugoni nu va face absolut nimic și că, în curînd, își va da, de bunăvoie, asentimentul pentru divorț. Cînd? Bineînțeles, de îndată ce ea, doamna Zimmerman, îi va vorbi și o va face să înțeleagă o mulțime de lucruri. Cum,

ce lucruri, dragă? Lucruri importante pe care ea le cunoștea foarte bine, despre dragoste, despre perechi, despre fatalitate, despre vocațiile care unesc spiritual, despre banii care nu-i vor lipsi cînd se va despărți de domnul Frugoni. Îi va vorbi despre o situație asemănătoare în care s-a aflat o cumnată de-a ei, care acum s-a recăsătorit cu un administrator al unei bănci din Israel și este pe deplin fericită.

— Înțelegi, dragă?

I-am răspuns că da, că, în ciuda prostiei mele fără leac, am înțeles-o perfect, între timp neluîndu-mi privirea de la grupul în care se afla Irene, și încercînd, mărturisesc, să trag cu urechea la ceea ce se vorbea acolo. Chiar de cînd ne așezaserăm, după cum spuneam, în partea opusă a salonașului, am observat gestul de nemulțumire al lui Frugoni în fața galanteriilor pe care d-l Chávez le făcea doamnei de Giannello.

Am văzut la un moment dat, cum domnul Frugoni, într-o încordare violentă, înaintase și se plasase atît de aproape de doamna Giannello, încît o atingea cu umărul, și din această poziție îi arunca domnului Chávez o privire ofensată și sfidătoare în același timp.

Domnul Chávez, care înțelegea exact ce se petrece (cu toate că în acel moment se vorbea despre altceva, gestul părea o scenă jenantă de gelozie), și-a arătat încă o dată *savoir-fair*-ul, mărinimia unui spirit deschis și cavaleresc. Le-a zîmbit prietenește amîndurora și i-a adresat Irenei, firesc și cu grație,

unul dintre obișnuitele sale complimente, tocmai pentru a le arăta astfel cât de puțin înseamnă acestea pentru el, pentru viața lui de burlac galantom.

În felul acesta cedă terenul, lăsînd liberă involuntarului său rival calea pentru a-și exprima pretențiile serioase.

Nu mi-am putut da seama dacă domnul Frugoni, mîncat de gelozia sa nejustificată, a reușit să înțeleagă semnificația acestui demn, fratern și, într-un fel, exemplar gest pe care îl făcuse președintele nostru.

Știu doar că domnul Frugoni și doamna de Giannello se apropiau din ce în ce mai mult unul de altul pînă cînd, la un moment dat, capul ei se odihnea pe umărul lui. În acel moment îmi căută privirea, îmi zîmbi și îmi făcu chiar un semn copilăresc de salut cu mîna. Nu va presupune cumva — îmi aduc aminte că m-am gîndit alarmat — că între doamna Zimmerman și mine... Și cred că, înainte chiar de a-mi termina gîndul, m-am depărtat instinctiv cîțiva centimetri de didactica mea amică. Oricum, ascultasem deja tot ce avusese să-mi spună și eram nerăbdător să mă întorc în grupul Irenei.

Vorbea acum domnul Chávez, cu accentul său spaniol, și spunea ceva amuzant pentru că, ascultîndu-l, toți au rîs.

Adevărul e că nu știam cum să-i spun doamnei Zimmerman să ne apropiem de grup. Tocmai urzeam un plan, ca să n-o fac într-un

mod nepoliticos, cînd am auzit foarte clar cuvîntul „amenințări“ rostit de vocea domnului Chávez. Doamna Zimmerman de asemenea l-a auzit și m-a privit încruntînd sprîncenele. M-am gîndit, ca și doamna Zimmerman, sînt sigur, că problema intimă a doamnei Frugoni devenise publică într-un mod total neașteptat. Am găsit un bun prilej s-o rog neîntîrziat să ne apropiem de grup fiindcă problema avea s-o intereseze: ceilalți se cam amestecau în domeniul ei de specialitate, psihologia, fără să-i ceară măcar permisiunea.

Domnul Chávez a mai pronunțat o dată cuvîntul „amenințări“, dar într-un context total diferit de cel pe care îl presupuneam noi. „Amenințări, zise, cărora noi, ca oameni adevărați ce sîntem — care ne conformăm legilor și ne dedicăm sublimului ritual al poeziei — nu trebuie să le acordăm nici un fel de atenție.“

Cuvîntul se referea deci la altceva. Am întrebant, și atunci domnul Chávez, surîzînd, m-a lămurit. La sediul Cenaclului și, de asemenea, acasă la el se primiseră zilele trecute amenințări telefonice grosolane. Preocupat, am întrebant ce conțineau, despre ce fel de amenințări era vorba.

— Prostii, mi-a răspuns domnul Chávez și, întorcîndu-se cu eleganță, se adresă tuturor: Amenințări, să le zicem, politice. Cu siguranță, e vorba de o ridicolă eroare. Ne-au confundat cu vreo organizație clandestină, vreun co-

mitet sau cu ceva de genul acesta. Nu e cazul să ne alarmăm, vă rog. Îmi iau răspunderea să lămuresc cum se cuvine lucrurile astea acolo unde trebuie.

Și, adaugă, făcînd un gest curtenitor, de om de lume :

— Ei, ce părere aveți, dragii mei, nu e cazul ca, după acest interludiu, să ascultăm în continuare pe iubiții și admirații noștri poeți ?

XV

DE LA OFIȚERUL PRINCIPAL FARÍAS PENTRU COMISARUL BEVILACQUA

29 noiembrie 1975

Comunic că, la data de mai sus, fiind aproximativ orele 14,00, caporalul Ramírez a realizat o nouă inspecție oculară la domiciliul lui Carlos Argentino Mastandrea, profitînd de împrejurarea că-l trimisese pe susnumitul să-i schimbe un ceas de curînd dobîndit, căci prezenta defecțiuni de funcționare.

Susnumitul, care l-a primit pe caporalul Ramírez într-o cămăruță ce servește ca depozit de vechituri și birou, trecea pe curat, în acel moment, cu ajutorul unui pix și indigo, un fel de circulară adresată membrilor Polimniei.

Întrebat despre ce scria, răspunse că, deoarece el ceruse președintelui Grupării lista asociaților, ca să le trimită cîte o felicitare de Anul Nou, nu-i mai rămînea alta decît să o facă, ca să nu trezească suspiciuni.

Întrebat că dacă voia să trimită felicitările alea scrise așa, cu indigo, a răspuns că nu, că ce făcea era o copie pe curat, ca s-o trimită la tipar.

Întrebat că dacă nu i se părea că felicitarea ce se vedea scrisă acolo era prea mult, a răspuns că voia să profite de susnumita felicitare ca să pună și niște versuri de-ale lui într-o copertă de culoare portocalie, pe care a numit-o plachetă.

Întrebat că dacă îl deranja să ne furnizeze o copie a ceea ce pregătea, după câteva negări și ezitări a sfârșit pînă a le înmîna, arătîndu-se foarte contrariat și nervos cînd o făcea.

Deși în circulară nu se întrevăd elemente care ar putea să modifice serios cursul investigațiilor, în scopul de-a adăuga-o la sumarul corespunzător și în eventualitatea că ar putea să conțină vreun mesaj cu cheie, care-ar trebui să fie analizat, mă achit de datoria de a trimite copia, rechiziționată de caporalul Ramírez :

Domnului / -nei / -șoarei...

Stimat/ă asociat/ă.

Cu ocazia anului care stă să se încheie, îi este deosebit de plăcut subsemnatului să vă trimită cele mai sincere urări de fericire, pentru ca anul viitor, 1976, să fie atît pentru dumneavoastră, cît și pentru familie, un nou prilej de noroc, de bani și de fericire, fără boală, necazuri, ori gînduri negre ci, dimpotrivă, dăruit/ă din plin îndeletnicirii spirituale

a Poeziei răscumpărătoare și sublime, precum și mereu uniți sub hramul domnișoarei Brigida Ramírez de Urdampilleta, întru urmarea celor mai înalte țeluri societare.

Profit de ocazia pe care o oferă această misiivă pentru a vă trimite în chip de cadou și amintire cîteva poeme (sonete) originale, care, dacă nu ating poate nivelul elevat și profund al altor poeți cu faimă ca Rubén Darío, Amado Nervo, Santos Chocano, Margarita Abella Caprile și alții, au, cel puțin, meritul nepătatei sincerității, născută din adîncile nenorociri prin care a trecut autorul, de-a lungul unei dure-roase existențe semănate de necazuri.

În umbra acestor nenorociri, care, ca lupii înfometati, urlînd printr-o nesfîrșită stepă, n-au încetat să-l urmărească feroce ani de-a rîndul, s-au născut aceste poeme sensibile pe care azi, ca o mărturie a considerației și afecțiunii, le transmit fără să aștept nici o recompensă.

Fără alte amănunte și cu speranța unei înțelegeri inteligente din partea dumneavoastră, ori altfel spus, să știe vedea ochii dumneavoastră (așa cum răzbate vederii o monedă strălucitoare de aur prin apa mîloasă a unui șanț murdar) tot ce buzele autorului trec sub tăcere în general, datorită multelor împrejurări care azi nu merită să fie enumerate, dar despre care Domnul Nostru care e în Ceruri știe prea bine cît îl afectează, vă salut al dumneavoastră, cu cel mai mare respect,

C. A. MASTANDREA

MĂRTURISIRILE ȘI ÎNGUIRILE UNUI SINGURATIC

de Carlos Argentino Mastandrea

I

Din cale-afară sînt de abătut,
tristețea mea-ncotro s-apuce nu mai știe
căci iarăși din trecut a apărut
răutatea ce doar să prigonească știe.

Trăiam în pace, fapte bune săvîrșind,
Dumnezeu, Patria, Căminul mi-erău deviză și
scut,
banii mei ajutau, inimi reconfortînd,
insistent, grosolan la-ncasări să fiu n-am putut.

Însă ei mi-au strigat: cămătar încăpățînat
trebuie să intri ipso facto în serviciul nostru,
să faci doar ce ți se ordonă, fără larmă ca
prostu'.

Și pe drumuri deloc plăcute am apucat
slujind Baalilor prefăcuți și răi,
din cei cu sînge negru și inima ca de stei.

II

Sărmanul ce odată în delincvență a alunecat
acela pentru toată viața e-nsemnat,
nu-i chip să ceară milă, înțelegere și îndurare,
căci e în van, în veci nu i-or da ascultare.

L-or căuta, în schimb, ca să-și urmeze soarta
de Iuda Iscariotul, dar nu pe treizeci de arginți,
ci doar cu lovituri și-amenințări de la nedemne
ființi,
care în Dumnezeuul unic și-adevărat dau cu
barda.

Nu te văita, fiindcă mereu va porunci cel mai
tare.
Nu poți decît să speri că Acela care le vede
pe toate
într-o zi, de pe umeri o să-ți ia astă povară.

Iară cei cu putere nefastă și cu rea purtare
își vor primi cuvenita pedeapsă amară
și vor pieri în suferințe peste poate.

III

Va să aflați acuma povestea nefericită
a unui om drept și bun, ce multe rele-a su-
ferit.
Lui Dumnezeu să-i cereți ca într-o zi, la el
viața lui să fie primită:
C. A. Mastandrea se numește, în Colegiales s-a
născut.

Nu ascultați la cîte despre el se-ndrugă,
ci ascultați mai bine secretele lui groaznice,
căci pentru a făuri aste sonete-n fugă
a fost nevoie de perseverență și suferințe-
amarnice.

*În valea umbrită de moarte s-a dus, Lucifer
l-a condus,
la ureche i-a spus: înspre Baali apucă!
și, tare neștiutor, sărmanul om a ascultat.*

*Dară zeii păgîni, nesătui și cruzi, l-au supus,
pe drumul către Dumnezeu n-avu timp să se
ducă,
de la el nu vroiau decît ce avea de raportat.*

IV

*O mie nouă sute șazeci și doi, fatal an,
cînd dinainte mi-a apărut, mugind, nefericirea
sub chipul unui ins fără suflet și avan,
din care răzbătea puterea, cruzimea și încăpă-
ținarea.*

*Și toate astea pentru că, slab, în greșeală am
căzut,
iar ei au profitat de nevinovata mea cădere
și, precum întunericul vine după a soarelui
apunere,
tot așa noaptea peste viața mea tristă a căzut.*

*Și-am fost și în urechea răilor am șoptit,
și am văzut lucruri ascunse, pe care aproape
nimeni nu le-a văzut,
și netrebnica țărînă cu cîrja de lemn am izbit.*

*Și, cînd uitare pe vecie le-am crezut
timpurile acelea pline de dezgust, ce nu mi-au
priit,
cu toată furia răutatea iarăși a apărut.*

XVI

CI IARĂ STRĂBĂTU străluminînd Ete-
rul necuprins și mult năvalnic zbură Her-
mes către Olimpul cel semeț unde, pe o
culme de nori încununată, neliniștite și-n
adîncă meditație cufundate, îl așteptau Atena
cea cu ochii limpezi și Afrodita cea făr' de
pereche; proteguitoare amîndouă multora din-
tre muritorii ce chiar în astă clipă, cu ardoare,
pe doamna de Giannello aplaudau, căci ea
tocmai sfîrșise de citit al ei poem.

Ci-abia înaripatele-i picioare așezate pe dau-
rita țărână a Olimpului, grăbit și cu divină-i
inimă bătîndu-i cu putere din pricina ame-
țitoarelor ștafete, astfel grăi sirguinciosul Her-
mes, către cele două Zeițe deodată:

— O, Zeițe, am aflat tot și-am împlinit
astfel dorințele Atenei cea divină. Aflați, dar,
că pricina pentru care răzbunătorul Hades se
înverșunează în contra celor doisprezece pro-
tejați ai noștri este, ca întotdeauna, un moft și,
prin el însuși așadar, irefutabil. Augurii fără
greș vestitu-l-au că azi, în 3 decembrie 1975,
oarecari subversive elemente va ca să trimită
în Sălașu-i negru pe generalul cel vestit Jorge

Esteban Cáceres Monié, din multe pricini îndrăgit de nesătutul Hades. De-aceia și pentru a-mplini funesta-i răzbunare, Hades va nimici, în chip prea dureros și singeros, doisprezece muritori potrivnici lui, pe care-i va purta chiar noaptea asta în Sălașul cu porți ferecate. Ci crunții ochi și-a îndreptat către cei strinși în casa din Teodoro Vilardebó, doar fiindcă ei, cum bine știți, prielnic adunați sînt în această seară într-un salonaș, iar asta ușura-va mult lucrarea trimișilor săi crunți. Și, pe deasupra, ucigînd așa orbește, iute se vor întinde Spaima și Teroarea între numeroșii muritori, pe care sterpu-l Zeu pe drept numitu-i-a dușmanii săi. Încă din vreme, o, Zeițe, îngrijitu-s-a și luat-a Hades prevăzătoarele măsuri. Din chiar 15 noiembrie, cînd, pentru prima oară, glasul augurilor a ascultat, pures-a el la fapte în chip atîta de viclean și chibzuit că, în clipa aceasta, neînduratele Organe ale Siguranței înregistratu-i-au ca delincvenți subversivi, apatrizi și-n legătură cu marxismul internațional, pe toți și-n parte chiar pe fiecare din pașnicii și bine îmbrăcații membri ai Polimniei, ale căror antecedente se și află în minuțioasele arhive ale Superintendenței Siguranței Federale. Cît despre mijloacele de care uriciosul Hades se va folosi, ca să-și încheie singeroasa treabă, o, Zeițe mult iubite, va să fie-așa: oameni greu de identificat, aparținători unui grup de extremă dreaptă, în patru lucitoare mașini Ford Falcon urcați, se vor opri în fața casei din Teodoro

Vilardebó chiar în seara asta. Vor coborî și, toți înzestrați cu arme prea puternice, dîndu-se drept polițiști, cu forța îi vor pune în ale lor mașini ușoare, pe cei doisprezece muritori de Hades condamnați. Peste cîteva ceasuri, doisprezece dintre obicinuiții ce se-adună la Polimnia, și cîteva femei asemenea vor fi, cu toții morți or zace prin pășunile din Ezeiza. Avea-vor mîinile legate dinapoi, benzi adezive peste gură și numeroase urme de gloante de calibru mare în trupurile lor, trupuri ce-or arăta și semne de lovituri și de brutale schingiuri.

Așa vorbi neobositul Hermes și îi răspunse mai întîi Atena, neîmblînzita, care rosti acestenaripate vorbe :

— Cu luare-aminte te-am ascultat mult băgător de seamă Mesager. Pricep că-i peste poate-acuma orice luptă în contra vajnicului Hades pentru a-i smulge prada ce și-a pregătit cu-atîta grijă. Și iară, peste poate, datorită firii lui reci, ursuze și nestrămutate, să îl convingă cineva, cu vorbe grăitoare, la pradă să renunțe. Ci numai dacă mîndra Afrodita n-are alte gînduri, îmi pare că va cu tărie să primim, ca pe ceva de-acuma împlinit, nestrămutata moarte a protejaților noștri.

Iară în urma ei, vorbi-Afrodita, cea cu obrații minunați, și care, adresîndu-se Atenei oțelite, îi zise :

— Drept este tot ce-ai spus, Fecioară bărbătoasă. Dară voiesc a crede că răgazul de-adîncă meditație, ce chiar tu l-ai cerut, nu

s-a fost scurs zadarnic. Și eu, la rîndu-mi, îndemnul tău urmîndu-l, am chibzuit, iară la ce-am ajuns acuma îți voi spune de vrei să mă asculți. Nimic nu mai putem să facem, e sigur, noi, Olimpîenii, în contra neînduplecatului de Hades, cu care nici chiar Zeus, puternicul său frate, nu dorește să se încontreze. Totuși, cumva, chiar de-i foarte puțin, putea-vom ajuta pe îndrăgiții noștri muritori. Să facem ca Norocul și Iubirea, ce îmi ascultă de porunci orbește, ca și Plăcerile născute din Inteligență, asupra cărora tu stăpînești fără tăgadă, să se reverse din belșug în seara asta, o, Atena, asupra mărinimoșilor participanți din Teodoro Vilardebó 2562, ca să le facă mai dulci și plăcute clipele puțin ce de trăit le mai rămîn.

Și-atunci răspunse astfel Neîmblinzita fiică a lui Zeus :

— Cu bucurie văd că în întîmpinarea gîndurilor mele tu venit-ai, făr' de pereche Afro-dita. Și cugetarea mea, desigur pe-alte căi, tot într-aicea m-a adus. Și așteptam doar să se iște, așa de grăitor, ce ne rămîne de făcut, ca un pact neclintit să îți propun, pe care va să-l împlinim cu hotărîre. Ci să jurăm, de vrei, că vom lăsa deoparte pizma noastră și că vom înceta cu nemiloasa și vechea noastră sfadă, pînă ce se va împlini lucrarea lui Hades sîngerosul în contra celor din Teodoro Vilardebó 2562. Ca mărturie că ăst pact s-a și pus în mișcare, voi face ca înțepenita Datorie Conjugală să părăsească-n grabă spiritul fără de pată al lui Aníbal Frugoni, ca să răspundă,

în sfîrșit, cu sufletul deschis, chemărilor în-drăgostite ale doamnei de Giannello. Și-apoi voi face ca Nehotărîrea și Stînjeneala, asemenea cu niște iepuri urmăriți de cîinii iuți, să fugă de-arătosul José Maria Pulicicchio, pentru ca, fără teamă, Irenei sale mult-iubite să îi poată vorbi. Și tu, asemenea, îmi vei da ajutor, frumoasă Afrodita, și vei face ca dulcea Blîndețe și Acceptarea să cucerească neînvinsa inimă a nepătatei de Irene Bengoechea, vergură la ani 39 și ochilor mai dragă, pe care nu o voi împiedica s-accepte prea iubețele propuneri ale protejatului tău, minunatul domn Pulicicchio. Dară, asemenea, Zeită preasubjugătoare, tu vei lăsa Isteața Înțelegere, pe care-o voi trimite, în largul ei să se așeze în spiritul sîrguincioasei doamne Zimmerman, ca ea să lămurească în chip istet acea împrejurare grea și prea mult să nu fie vătămată răzbunătoarea inimă a doamnei Frugoni, pe care eu o protejez. Și-apoi, după ce toate acestea se vor împlini, vestindu-ne că pactul a fost primit de-o parte și de alta, atuncea da, cu-a ta putere Afrodita și eu cu-a mea, unite amîndouă și fără pizmă între noi, purcede-vom să-ndeplinim ce tu cu-nțelepciune ai pronus: lăsa-vom slobode Plăcerile Iubirii și ale Minții să se reverse generoase asupra celor ce-o aplaudă acuma pe doamna de Giannello în casa veche de pe strada Teodoro Vilardebó, ca să le fie mai dulci și mai plăcute scurtele clipe care le mai au de viețuit. Dară voiesc să ai anume în vedere, intrigantă Afrodita, că după

ce se va fi terminat fapta cea singeroasă de Hades plănuită, va să luăm iară de la capăt vechea noastră luptă, fiindcă-i sînt nesuferite inimii mele prea rafinatele-ți urzeli, tot așa cum inima ta respinge purtarea-mi cugetată. Așa că spune-mi chiar acuma dacă primești această învoială cu tot șartul ei, așa cum ți l-am înșirat.

Iară divina Afrodita nerăbdătoare îi răspunse :

— Primesc, neîmblînzită și virgină Atena, tot șartul învoielii ce mi-ai propus și, de poți bate cu privirea pînă la casa de pe stradă Teodoro Vilardebó, vedea-vei în curînd ale ei semne. Dară pe Zeus, tatăl tău, cel iute la mînie, rogu-te, o, Zeito, să nu mai pierdem vremea atît de prețioasă. Să zburăm chiar acum spre cartierul cel de arbori plin Villa del Parque, fără zăbavă să intrăm în mîndra casă din Teodoro Vilardebó și-alături să rămînem de mult iubiții noștri muritori, pînă în trista clipă cînd, tainice, se vor apropia acele patru lucitoare mașini Ford Falcon și planul nemilostivului Hades se va-implini. Eu mă voi așeza-ntre iuțite palete ale ventilatorului cel cu picior, de curînd dobîndit și de acolo voi răspîndi asupra tuturor celor de față, din salonașul arătos și în albastru tapetat, o mult plăcută briză, ce va pricinui furnicăture în-cîntătoare ale pielii și-acea sfîrșeală dulce a iubirii chiar și în inima cea mai disprețuitoare ori mai rece. Tu, preschimbată într-o necunoscută domnișoară, ai să te-așezi pe acel

scaun liber, între domnul Pasco, cu ochii amîndoi năvăzători, și mama domnișoarei Kisternmacher, pe-același rînd cu domnul Pulicicchio și Irene și, de la locul tău, veghea-vei și, ori de cîte ori inima te-o-mboldi, o binefăcătoare-nrîurire vei metaharisii. Cît despre tine, divinule, neobosit Hermes, 'n-afara salonașului, rogu-te, rămii. Străbate curtea interioară și bine stropitele plîntuțe ce-o-nconjoară, frunzoasa glicină, coperișul cel de zinc, plin de burlane și peretele din fund, ușa de intrare, reparate și aranjate cu bunăvoință de îndemînaticele mîini ale junelui Romilio Sosa, ia-o și-nspre întunecata stradă Teodoro Vilardebó cea plină de copaci ai paradisului. Ci sprinten vei da de veste cum vei zări apărînd pe după colț bara de protecție a primului Ford Falcon, ori cînd, din depărtare, auzi-vei sinistrul huruit al motorului său.

Astfel grăi bălaia Afrodita. Și-apoi, fără a mai pierde vremea cu vorbe de pomană, Zeii, cîteșitrei, năvalnic din al Olimpului înalt zburară, iute ajunseră-n umbrosul cartier Villa del Parque, oleacă îi dădură-ocol, ca niște porumbelii din ceia călători ce porumbarul și-ar căta grăbiți și-n urmă fiecare dintre ei se așeză pe locu-i cu înțelepciune arătat de Afrodita.

Ci-Atena într-o necunoscută domnișoară se preschimbă, și cu-ncîntare pătimașele vorbe ale doamnei de Giannello-aplaudă, iar dintre muritorii toți doar domnul Pulicicchio se miră puțin văzînd-o pe cînd trebui să-i ceară-ngă-

duința ca să treacă printre rînduri, spre curte s-o apuce-n căutarea sărmanului domn Frugoni.

Ci Hermes, în chip de fluture de noapte, ocol dădea prin curte, pe vreuna dintre binele udate plante se-așeza, pînă la ieșirea dinspre stradă răzbătea și, din înalt, tot căuta cu ochii spre cele două capete-ale străzii* Teodoro Vilardebó. Iară cînd umbra trecea zburînd deasupra lui, lua-ndată chiar acea culoare a lucrurilor din preajmă și Umbra să-l vadă nu putea.

Ci Afrorita se așează-ntre iuțile palete ale ventilatorului cel cu picior, dobîndit de curînd și, preschimbată-ntr-o plăcută briză, stîrnea furnicăturei încîntătoare pe sub pielea oricui, învăluia și alunga din toate inimile vorba-aceea rea : amenințare.

Iară Atena, de la locul ei strategic între domnul Pasco și mama domnișoarei Kisternmacher, pe Datoria Conjugală cea rigidă o chemă și-i spuse :

— Îndată părăsește-l pe sărmanul și chinuitul domn Frugoni.

Și-apoi Sfiala și Nehotărîrea, temeinic așezate-n sufletul domnului Pulicicchio, le chemă și cu minie le strigă :

— Fugiți de-acolo !

Chemă apoi și spiritul Isteței Înțelegeri și-i porunci :

— Așază-te pe dată în trupul doamnei Zimmerman !

Iar doamna Zimmerman cu istețime își dori s-aducă înțelegere acelei grele situații și, hotărîtă, purcese înspre cămăruța din spatele casei să aibă o isteată convorbire cu d-l Frugoni.

Iar Afrodita îndreptă plăcuta briză către zbruciumatul trup al Irenei Bengoechea, vergură la 39 de ani, și-aceea se îmbujoră pe dată, privirea-și coborî și începu să răsfoiască-n grabă cele 50 de file ale caietului ei marca Avon, plin de poeme scrise cu creionul. Și-n urmă, revărsîndu-se asupra cuceritorului domn Chávez, făcu să se-nstăpînească-n el spiritul Galanteriilor și-acesta, către doamna de Giannello îndreptate, Geloziiile Oarbe să le stîrnească și le facă aprig să se-implînte în inima îndurerată a domnului Frugoni. Și-n vreme ce domnul Chávez, minat de briza ce Afrodita revărsa, străbătea vijelios salonul, cu-nflăcărata sa brichetă-n mînă, oarbele gelozii cu usurință-l incolțeau pe domnul Frugoni și-astfel îl ajutau o grabnică hotărîre în sfîrșit să ia cu privire la iubirea ce înflăcărata doamnă de Giannello-i oferea.

Dară simțind Afrodita că teama nu fugise pe de-a-ntregul din inima sfielnică a preainzestratului José María Pulicicchio, pe care vestea despre telefonicele-amenințări îl zăticnise mai mult decît pe ceilalți, porunci :

— Veniți pe dată spirite ale Amintirii și-ale Rememorării cea Desfătătoare și-n sufletul domnului Pulicicchio, protejatul meu așeză-ți-vă, pentru ca el să facă, în âst scurt răgaz,

o îngăduitoare cercetare a antecedentelor politice fiecăruia dintre asociații Polimniei, cu ușurință să priceapă că grosolanele amenințări n-au putut să fie adresate împotriva vreunuia dintre ei și astfel să îi dispară teama.

Iar Zeii, cîteștrei, plini de-nțelegere îi asis-tau pe-atîta de mărinimoșii participanți din casa de pe Teodoro Vilardebó, ci pe nici unul din cei trei prea lungul recital nu îi neliniștea și nici nu se îngreșeau tot ascultînd acele poeme serbede, căci, după cum bine e știut, pentru ei Homer, ori Whitman, ori doamna Mastrocarbone de Giannello în veci fuse-seră și nici nu erau decît niște omuleți fragili, neînduratei morți supuși, doar pentru scurtă vreme furnicînd pe suprafața unei planete la fel de mici, si de fragile, și de pieri-toare.

XVII

ÎMBIAȚI ÎNTR-UN MOD atît de plă-cut de către domnul Chávez, toți ne-am ma-nifestat cu căldură, într-un fel sau altul, apro-barea.

Doamna Zimmerman zise hotărîtă „da, domnule“, și bătu ușor din palme în semn că recreația s-a terminat și că trebuie să ne ali-niem, să luăm distanța, să numărăm de la stînga la dreapta și să ne ocupăm imediat lo-curile în cea mai perfectă ordine.

Doamna Giannello îi răspunse cu drăgălășe-nie, comportîndu-se ca un școlar ascultător.

Trecînd pe lîngă ventilator, cîteva șuvițe din minunatul ei păr negru au prins să joace în aer, atingînd obrazul domnului Frugoni. Apoi surisă larg și îl luă firească de braț pe autorul „Nălucii din căruță“ care o privea fermecat. Domnul Frugoni, nu știu dacă datorită cuvîn-telor pline de înțelepciune ale doamnei Zim-merman sau atingerii firelor de păr jucăușe, arăta acum mult mai stăpîn pe sine și aproape vesel. Amîndoi s-au îndreptat încet spre fun-dul salonașului și s-au așezat aproape înlăn-tuiți pe ultimul rînd de scaune.

Domnul Mastandrea, deplasat ca de obicei, mormăi ceva care suna „eu votez pozitiv“ și adăugînd, cred, mai încet o grosolănie la adresa mamei celui care dăduse telefoanele de amenințare, și-a sprijinit cîrjele de perete, și s-a prăbușit pe unul din scaunele de lîngă ușă. Transpira în continuu, abundent și, ca să nu-și păteze cămașa cu rîurile de sudoare care-i curgeau pe gusă, își puse la gît o batistă cu dungi maronii în chip de șervețel sau bavețică.

Ceilalți membri — fără a se arăta plictisiți, dar nici temători sau nervoși — s-au apropiat și încetul cu încetul și-au reocupat locurile.

Era în această unanimă hotărîre de a reîncepe recitalul, în ciuda oricărui obstacol, un fel de înțelegere tacită.

Această atitudine, eu aș îndrăzni s-o rezum în următoarele cuvinte: nimic. — nici tensiunea creată de problemele domnului Frugoni, nici existența supărătoarelor și absurdelor apeluri telefonice — nimic, absolut nimic nu ne putea face să renunțăm, nici măcar pentru scurt timp, la ceea ce pentru noi era adevărata rațiune de a fi a Societății: frăția întru Poezie, rezultat al ascultării atente și sensibile a compozițiilor membrilor noștri.

Doamna Zimmerman s-a îndreptat spre grădină unde, bătînd încă o dată din palme, i-a chemat pe cei care, profitînd de pauză, ieșiseră pentru a se răcori sub glicină sau pentru a fuma o țigară.

— Haideti, veniți, începe partea a doua, le-a spus. Mi s-a părut că toți au uitat complet

de amenințări, că prea ușor — după părerea mea — le-au luat ca fiind ba glume de prost gust (domnișoara Kisternmacher), ba invidie (doamna Giannello), ba o simplă greșeală (domnul Pasco și doamna Zimmerman) ori, cum cu naivitate mi-a șoptit la ureche tînărul Romilio Sosa, o răzbunare a disperatei doamne Frugoni.

Chiar și pe mine m-au obligat să nu le mai dau atîta importanță. Bineînțeles că n-am putut să nu mă mai gîndesc cu îngrijorare, trebuie să recunosc, la aceste amenințări de natură, presupun, politică. Mă gîndeam la ele în timp ce cu greu îmi făceam loc printre scaune pentru a-mi ocupa locul deranjînd-o din nou pe domnișoara necunoscută, pe care n-o văzusem pe nicăieri în pauză.

De natură politică? Îmi amintesc că m-am întrebat în gînd și că imediat mi-am și răspuns repetîndu-mi că Societatea noastră prin statutul ei era apolitică în mod absolut. Am înclinat atunci să cred că era vorba de o greșeală, așa cum susținea atotștiutoarea doamnă Zimmerman. Mi-am amintit că în perimetrul străzii Teodoro Vilardebó a funcționat demult un local improvizat al Tineretului Peronist. De aici trebuie să vină totul, mi-am zis, rîzînd în sinea mea, în timp ce mă așezam pe scaunul de lîngă cel pe care urma să-l ocupe Irene. Mă amuza încă gîndul că se putuse confunda Polimnia cu organizația de bază a partidului peronist iar pe domnul Chávez sau pe mine, cu războinicii conducători ai acestei răzvrătite

și de neînțeles gloate de tineri din zilele noastre.

Imediat l-am căutat cu privirea pe domnul Chávez. Era în picioare, în fundul salonașului, împreună cu domnișoara Kisternmacher și citea cu atenție lista celor ce urmau să se producă în partea a doua a recitalului (gîndindu-se, cu siguranță, în același timp la vreo frază mai adusă din condei pe care s-o folosească în prezentare).

Această mică întîrziere îmi dădu timp să-mi revin de pe urma momentelor neplăcute și să fac o trecere în revistă, mai mult ca să mă amuz, așa în treacăt, asupra situației politice, dacă pot spune așa, a fiecăruia dintre membrii societății noastre. A fost, mărturisesc, un exercițiu destul de amuzant și inocent. Datorită lui, nu știu de ce, mi s-au împrăștiat toate gîndurile negre cauzate de amenințări și cred că merită să le prezint acum pe scurt.

Am început, bineînțeles, cu președintele nostru. Domnul Chávez, mi-am spus, este spaniol, conducătorul unei agenții de vânzare de locuințe, membru al Rotary Club-ului din Villa del Parque. În afara unor vagi idei republicane, și a unor referiri la lojile masonice, care după părerea lui au contribuit mult la creșterea independenței noastre, n-a lăsat să se vadă niciodată că ar avea alte idei care să nu fie sănătoase, democratice. Referirea la lojile masonice a fost făcută, ca să fiu mai exact, la un 25 mai, în timpul unei emoționante adunări cu caracter patriotic și poetico-muzical pe

care am realizat-o cu colaborarea extraordinară a Societății de binefacere din Villa del Parque și a Uniunii Comerciale de pe strada Cuenca. Era ridicol să gîndești că domnul Chávez putea fi ținta amenințărilor.

Dar domnul Frugoni? Despre el se știa doar că era peronist din leagăn, deși nu era un membru activ, militant. În realitate cea care milita era nevasta sa (care celor mai mulți dintre noi ne era necunoscută, dar care a fost de multe ori amintită în aceste pagini) care, de curînd ne-am dat seama, includea în preocupările ei și unul din așa-numitele „birouri“, și anume pe cel de la colțul străzii Cuenca cu Nogoyá. Era, deci, adeptă a celui mai ortodox oficialism și în afara oricărei bănueli de natură politică. Cît despre domnul Frugoni, oricine și-ar putea da seama de faptul simplu și evident că nu mai avea timp să se ocupe de problemele partidului.

Era confruntat cu grave dificultăți de ordin familial și sentimental, cu probleme de organizare a bazarului „Floarea de Crin“. Participa regulat la ședințele societății la care se adaugă obligațiile de păstrător al fondurilor ei, pe care niciodată nu le-a neglijat. Ca să nu mai vorbim de timpul afectat scrierii elaboratelor sale poeme cu iz de baladă (pe care le prezenta de obicei scrise în tuș chinezesc, pe foi ce imitau pielea tăbăcită, ilustrate cu numeroase desene originale).

Și pentru că veni vorba de aceste poeme aș vrea să adaug cite ceva: erau scrise deosebit

de frumos, cu litere caligrafiat cu mîna stîngă, pentru că domnul Frugoni era stîngaci.

Eram foarte mîndri de ele cu toții căci fuseseră prezentate în diferite cluburi și la adunări folclorice, iar unul din ele intitulat „Scheletul“, înrămat, împodoba peretele salonașului nostru literar.

Între timp domnul Chávez își pusese în buzunar lista celor care urmau să citească și se antrenase într-o discuție cu domnișoara Kisternmacher. Am reușit să prind din zbor cuvintele „corp astral“ și „Karma“ ca și rostirea cu admirație a numelor Annei Besant sau a lui Blavatsky. Se abordase deci un subiect preferat al domnișoarei Kisternmacher, și era evident că domnului Chávez nu-i va fi ușor să încheie prea curînd discuția pentru a se îndrepta spre scenă și a începe partea a doua a recitalului. Mai aveam deci ceva timp și, cum Irene nu venise încă să-și ocupe locul, ca să îmi mai treacă vremea în așteptarea ei, mi-am continuat interesanta trecere în revistă.

Nu vreau să trec sub tăcere că și de mine s-ar fi putut spune că sînt radical, pentru că făceam parte dintr-o familie de radicali din tată în fiu, dar chiar dacă am votat o singură dată pentru ei și am semnat o petiție împreună cu un grup de cunoscuți, totuși niciodată n-am desfășurat o activitate politică propriu-zisă.

Numai dacă nu se considera cumva activitate politică — îmi amintesc că m-am gîndit — citirea atentă a unui ziar opus guvernului

ca „Presa“, sau comentarea cu jumătate de gură, și în glumă (deși cu destulă indignare, nu neg) a unor măsuri luate de guvern, sau de forțele militare, comentarii pe care le făceam de obicei pe stradă cînd mă întîlneam cu vecinii mei de cartier.

Dar iată că a intrat în sală și s-a așezat tăcut pe scaun, în penultimul rînd, tînărul Romilio Sosa. M-am oprit deci puțin asupra lui. Nimeni nu se mai îndoia de apartenența lui la gruparea peronistă. Dar ceea ce era nostim era că, cu o nevinovăție demnă de invidiat, lui i se părea de la sine înțeles ca și noi toți, ca niște oameni de bine, să fim membri ai acestui partid. Mi-am adus aminte că odată m-a invitat foarte entuziasmat să particip la una din acele vesele și rebele adunări, care obișnuiau să se facă pe vremuri, și pe care el le lua drept ade-vărate manifestări patriotice.

Lîngă el, făcîndu-și vînt cu o revistă, întrebînd mereu cît e ceasul, și explicîndu-i lui Romilio sensurile ascunse ale poemelor pe care urma să le citească în acea seară, se afla doamna Zimmerman. Nimeni nu se putea îndoii de nevinovăția ei. Mi-am reamintit atitudinea ei plină de generozitate și corectitudine în societatea noastră, și trebuia să recunosc că, exceptînd incidentul cînd a atras atenția pentru că a încercat să vîndă bonuri pentru campania financiară a Partidului Comunist, în chiar sediul societății, niciodată nu a mai încercat să ne implice într-o acțiune politică sau să

impună vreo ideologie. Cu acea ocazie, mi-am amintit că doamna Zimmerman și-a recunoscut greșeala făcându-și o severă dar demnă autocritică și, de atunci, deși îi regăseam numele în ziare, în general legat de vreun comunicat al Uniunii Femeilor Argentinienne, trebuie să recunosc că nu a mai încălcat nicio dată statutul.

Am continuat apoi cu domnul Pasco, orbul, dar oricât mi-am dat silința n-am putut să-mi amintesc vreun amănunt care să dea seamă de ideile sale politice. Am dedus atunci că probabil pur și simplu nu le avea.

Domnul Mastandrea își schimba cea de-a doua batistă și își ștergea acum cu ea fruntea.

Pe Mastandrea îl cunoșteam de fapt doar din numeroasele sale sonete și l-am definit ca un ciudat amestec: conservator, mare iubitor de tangouri de altădată, adventist de ziua a șaptea cu înclinații naționaliste și, aș îndrăzni să spun, chiar vag de stînga, deși nicio dată nu făcuse vreo referire specială la acestea din urmă. Poate, m-am gândit eu, pentru că se știa foarte bine că fosta noastră președintă, doamna Urdampilleta, a fost o înforată admiratoare a lui Sarmiento, al cărui portret în acuarelă pictat de ea însăși și donat Polimniei cu ocazia primei aniversări, se afla alături de fotografia autoarei, pe peretele din fața salonașului.

Domnul Chávez, cu delicatețea și tactul ce îl caracterizau întotdeauna, se scuza în fața

doamnei Kisternmacher pentru că trebuia să întrerupă o discuție atât de pasionată, i-a luat mîinile în ale sale cu un gest plin de dragoste și apoi s-a îndreptat în sfîrșit spre scenă. Domnișoara Kisternmacher zîmbea mulțumită și fermecată. Am urmărit-o apoi cu privirea cum, conducînd scaunul cu roți, înainta pe culoar pentru a se așeza, ca de obicei, în primul rînd. Am avut răgazul de a mă gândi la ea cîteva secunde. Și mi-am amintit că într-o evocare artistică pe care ne-a citit-o cu prilejul aniversării nașterii lui Goethe, se manifestase împotriva nazismului, era deci destul de clar că neliniștile ei erau generate mai degrabă de teozofie și de științele oculte, decît de politică.

Președintele avea din nou în mînă lista celor înscriși pentru acea miercuri (listă care, conform legilor societății noastre, este alcătuită de secretara literară împreună cu alți doi membri la începutul fiecărei reuniuni) și se pregătea să-l anunțe pe primul poet care va deschide cea de a doua parte a recitalului.

Și aici profit pentru a lămuri, din păcate doar pe scurt, un aspect: poeziile citite, conform statutului nostru, trebuie să fie riguros înregistrate în caietul de procese verbale al ședințelor. Dar, din păcate, secretara noastră literară, doamna Giannello, datorită unor împrejurări de care abia am aflat astăzi, nu a mai păstrat ritmul înregistrărilor, rămînînd mult în urmă.

Pe bună dreptate mă gîndeam că va trebui luată în discuție această problemă delicată în

viitoarea reuniune a Comitetului de conducere. În acel moment, cînd Irene, care întîrziase puțin, a intrat grăbită în salonaș, a venit în vîrful picioarelor și s-a așezat lîngă mine, mi-am încheiat și eu trecerea în revistă.

Ajunsesem la concluzia fericită că nici unul dintre noi nu ar fi putut fi destinatarul acestor presupuse și aproape uitate amenințări.

Bineînțeles, cu atît mai puțin, nici unul dintre noi nu putea fi suspect avînd în vedere grija pe care o avea Comitetul de conducere al Societății pentru respectarea întocmai a articolului al cincilea al Statutului nostru, referitor la interzicerea „subiectelor politice și/sau religioase în discuțiile care aveau loc între membri.

Luîndu-mi-se astfel o piatră de pe inimă m-am pregătit să ascult.

Primul căruia i-a venit rîndul să citească a fost domnul Pasco, cel lipsit de vedere. Domnul Chávez l-a anunțat numindu-l „dragul nostru poet al sentimentelor telurice“. Apoi l-a luat cu grijă de braț și l-a condus pe scenă.

XVIII

DE LA INSPECTORUL ȘEF GUSO (SUPERINTENDENȚA SIGURANȚEI FEDERALE) PENTRU COMISARUL BEVILACQUA (SECȚIA 45)

29 noiembrie 1975

Stimate Bevilacqua,

Te rog ca pe viitor să eviți orice tip de corespondență cu ton pînsonal. Nu e potrivit cu locul pe care îl ocup. De altfel, n-am încredere, să mă ierți, nici în inteligența, nici în discreția ta, ce să-i faci...

Numai ca o excepție am să răspund la scrisoarea ta din 28 (pe care tocmai am ars-o) și sper ca asta să fie ultima dată cînd mă vîd obligat să-ți atrag atenția. Sînt destui ani de cînd ești în postul de comisar și experiența ta, cred, ar fi trebuit să fie alta.

O să ți-o spun fără ocolișuri, Bevilacqua: nu-mi place deloc felul în care se desfășoară lucrurile în secția ta. Și îți dau un prim exemplu. Subofițerașul ăla tîmpit, pe care mi l-ai

trimis, a avut nerușinarea (tupeul, ar zice bătrînul meu) să mă întreb, prin ofițerul de serviciu, dacă terminasem răspunsul la scrisoarea ta, pentru că se făcea cam tirziu“. Din considerație pentru tine, nu l-am luat în serios și n-a căpătat decît un planton zdravăn pînă la patru dimineața, așteptînd răspunsul, pe care nu i l-am dat.

O să-mi spui că a fost o simplă prostie de subofițer și că tu n-ai avut nimic de-a face cu chestia asta. Așa o fi, dar atitudinii ca asta, dragă Bevilacqua, explică destul de bine grava lipsă de conduită a ofițerului subinspector Dileo. Pe care tu, fără sfială, o numești „gafă“. Înțelege, o dată pentru totdeauna, Grasule, că n-a fost o gafă. A fost o gravă lipsă de disciplină, pe care va trebui s-o pedepsești cu severitate și pentru care tu suporti consecințele. Dă-o-n măsă, comisare, ți-aș spune, dacă n-ar fi la mijloc anii mulți de cînd ne cunoaștem.

Să vedem dacă ne înțelegem, Bevilacqua. „Erori“ ca cea comisă de Dileo nu au voie să se mai repete sub nici o formă. Și, cu atît mai puțin, să se mai întîmple să scapi, fără discernămint, în scrisori, detalii sau lucruri confidențiale care, după cum îți vei da seama, te compromit pînă peste cap.

Trăim vremuri foarte grele, Bevilacqua. Știu foarte bine că mai ai puțin pînă la pensie. Și mai știu că niciodată nu te-ai arătat într-adevăr interesat de cursurile de perfecționare din Statele Unite, pe care eu ți le-am propus de

multe ori. Dar trebuie să înțelegi că nu te poți mișca azi în Buenos Aires cu mentalitatea de comisar de provincie cu care te mișcai acum douăzeci de ani, cînd eu eram un ofițeraș copist, sub ordinele tale, la secția 45.

Și dacă a fost, cum mi-ai spus atunci la banchet, „meteorică și strălucitoare“ cariera mea, s-a întîmplat așa doar pentru că am înțeles de la început în ce vremuri nenorocite avem de trăit, datorită în primul rînd faptului că azi trebuie să ne înfruntăm cu un nou tip de delincvență: delincvență subversivă. Și deoarece am mai înțeles că, pentru a o înfrunta cu succes, ne erau indispensabile călătoriile de perfecționare în străinătate. Iată, Bevilacqua, tot secretul carierei mele „meteorice și strălucitoare“.

Și acum lasă-mă să-ți explic. Ce m-a întrebă subofițerul tău — dacă aveam gata răspunsul — n-a fost deloc o întîmplare și are, în schimb, mult de-a face cu „gafa“ comisă de ofițerul subinspector Dileo. Ți-o spun cu toată sinceritatea, Bevilacqua, vina este, exclusiv, a ta.

Din motive lesne de înțeles nu vreau să intru în amănunte (nu mă interesează să știu amănuntele, ți-o spun pe șleau, dar presupun că ai și aflat că tipul ăla, pe care l-a reținut Dileo și pe care tu l-ai pierdut era nepot (de frate) al unui deputat. Și asta n-ar fi prea grav dacă nu s-ar fi întîmplat ca deputatul să fie în relații foarte bune cu diferiți generali activi. Ce părere ai?

Regret foarte mult, dar, în privința petiției, nu pot să fac nimic pentru tine, Bevilacqua. Totul depinde de ce o să decidă cele trei Forțe Armate în următoarele săptămîni cu privire la diferite probleme pe care, după cum se pare, au oarecare interes să le „dezgroape“. Dacă lucrurile își urmează cursul mă cam tem, Grasuile, că te vei vedea obligat să-ți ceri pensio-narea. Cel mai probabil, oricum, e ca funia să nu ajungă la par, dar, în orice caz, nu-ți rămîn prea multe de făcut. Stai, deocamdată, liniștit și ai încredere în Dumnezeu. E tot ce pot să-ți spun în privința asta.

Altă problemă : cea a pazei personalului superior al Forțelor Armate (te rog să nu mai pui cuvîntul „trupeți“ în scrisori, chiar dacă sînt particulare). În ce vremuri crezi că trăiești, Bevilacqua ? Cum mai stai la îndoială dacă să pui paza aici sau acolo, cînd ți-o cere comandantul primei armate ? Să se ducă-n mă-sa fabricile, dragul meu. Propriul tău personal ierarhic să se bage-ntr-un seif, dacă n-are altă soluție. Dar nu poți nici măcar să te gîndești să nu ascuți ordinul ăsta. Să nu te mire, Bevilacqua, dar tocmai atitudini ca asta explică faptul că uneori te simți uitat, sau subevaluat, sau mai știu eu cum. Îți dai seama ?

Și acum, punctul pe care dumneata îl pui în al treilea rînd și care este, fără îndoială, problema cea mai importantă : celula subversivă din Teodoro Vilardebó nr. 2562. Din fericire, cred că ofițerul principal Farías a condus corect operațiunea. Apropos, în cazul în care o

să stăm de vorbă cîndva, ține minte că am aflat, prin Farías, de cîteva greșeli de-ale tale. Am citit pe-ndelete toate rapoartele si, în special, pe cel al lui Farías. Excelentă treaba caporalului Nicodemo Ramírez. Mă interesează mult băiatul ăsta. Trimite-l să se prezinte la biroul meu luni, la zece dimineața. Cred că m-ar putea interesa colaborarea lui directă în cadrul acestui departament.

La cererea ta îți trimit copiile analizelor de dosare. De fapt, cum o să vezi, sînt rezumate menite să accelereze procedurile obișnuite care se fac aici. Mai există tipi pe care-i supără analizele astea foarte detaliate. Nu știu dacă mă înțelegi.

O să vezi ce podoabe ai în secție. Dar, multă atenție la ce-ți spun acum, Bevilacqua : începînd din acest moment afacerea din Teodoro Vilardebó 2562 trece direct în sarcina Superintendenței de Siguranță. E clar ?

După cum știi, delincvența subversivă, aproape lichidată în mediul rural, își concentrează acum efectivele în zone dens populate. Asta am învățat-o foarte bine la cursurile lui Mr. Thomas. Rezultă de aici că afacerea din Teodoro Vilardebó este de cea mai mare importanță. Forțele unite se vor însărcina cu măsurile care trebuie luate în viitor.

Înțelege bine chestia asta de la urmă, fii deștept de data asta și nu te băga, orice s-ar întîmpla. Limpede ? Dacă se va dovedi necesară colaborarea ta, te vom anunța din timp.

Tactica folosită cu Mastandrea a fost utilă pînă în prezent, recunosc și, după cum mă asigur, n-a trezit nici o bănuială. Probabil. Oricum, individul a dat tot ce putea și mi se pare periculos să mai fie folosit. Aici nu e vorba de investigarea spargerii magazinului de mobilă din Bulevardul Forest, ci de ceva mult mai important și care se leagă de interesele sacre ale patriei. Iar în tipi ca Mastandrea nu se poate avea încredere. Uită de el și lasă afacerea în minile mele. În caz că te interesează, numele tău nu va apărea.

În conformitate cu datele pe care le avem, activitatea celei este intensă. Și, cînd ne vom hotărî să acționăm, se vor clarifica în mod sigur o serie de acte teroriste comise în zonă. Mai ales numiții Romualdo Chávez și Sara Zimmerman par să fie cadre importante în sînul organizației. La fel José María Pulicichio, cunoscut ca individ extrem de periculos. Deși celula funcționează ca organizație de sufragat sub această aparență a Polimniei, nu trebuie eliminată posibilitatea existenței unui arsenal în reședința din Teodoro Vilardebó. În acest caz, delincvenții ar încerca o rezistență disperată. Așadar, vom acționa doar noi. Nu-ți risca inutil oamenii.

Nu vreau să închei această scrisoare, care a și devenit prea lungă, fără să clarific două amănunte :

1 Nu înțeleg și nici nu vreau să înțeleg nimic din chestia aia cu ceasurile. Îți interzic să mi-o mai pomenești.

2 Nu știu la cine te referi cînd menționezi un individ poreclit Iedul. Nu știu cine e și nu mă interesează să știu. Nepotul deputatului n-a fost niciodată închis la secția 45. Așa că nimeni nu l-a scos de acolo. Să vedem dacă o să dai dreptate ziarelor cînd vorbesc de grupările parapolitiste etc.

Îți includ, deci, copia rezumatului analizelor de dosare ; pe o foaie separată figurează toate numele în ordine alfabetică, împreună cu numărul actelor de identitate și domiciliile lor actuale. Aruncă-le o privire, dar rămii în banca ta. Începînd de mîine, ora 00 :00, supravegherea va trece în sarcina noastră exclusivă. Ai asta în vedere și, îți repet, nu interveni pentru nimic în lume. E un sfat pe care-l dau spre binele tău și sper să mă înțelegi.

Îți mulțumesc pentru invitație, dar nu pot veni sîmbătă la tine și nici nu cred că o să pot veni multă vreme.

GUSO

CHÁVEZ ROMUALDO (alias) *Cioc de Aur*, *Galitiamul* Spaniol, 59 de ani, necăsătorit, funcționar

Născut la Villapando (Zamora), Spania, în 1917. Nu i se cunoaște activitatea în țara de origine. Dar, ajuns în Argentina, în 1934, încă din perioada februarie-iulie 1937, numele său apare de mai multe ori pe listele contribuabililor la Crucea Roșie Internațională.

În 1938 participă activ la tumultuoasa manifestație antifranchistă de pe Avenida de Mayo, unde este reținut împreună cu alți 42 de spanioli, evident partizani ai roșilor. Cu acea ocazie, deși nu s-a putut dovedi, a existat certitudinea că colabora la purtarea, de-a lungul menționatei artere, a unui steag republican de mari dimensiuni. Rămîne în libertate „din lipsă de probe“.

În 1958 figurează înscris ca membru supleant în comisia de îndrumare a clubului social și sportiv „Oriente Argentino“, organ de propagandă al lojei „Oriente“, strîns legată de Sinarhie prin intermediul Francmasoneriei Internaționale.

În apartamentul lui de burlac, de pe strada Argerich, unde s-au stabilit ture de supraveghere, vin, în afara femeilor usoare, bărbați și femei purtînd cărți și /sau pachete cu aspect dubios, ca și unii compatrioți de-ai săi de filiație marxistă recunoscută. Cel puțin trei dintre femeile care fac parte din Gruparea Polimnia au vizitat, în timpul actualei perioade de supraveghere, acest apartament. În cele trei cazuri, portarul clădirii informează că, prin ușă, se puteau auzi discuri cu bolearouri vechi și, uneori, clinchet de pahare. Procedeu cunoscut prin care, în afară de a împiedica ascultarea conversațiilor, se încearcă mascarea acestor întruniri, presupuse a fi de înalt nivel organizatoric, în simple întîlniri amoroase.

Împortant: Ca șef de vînzări la Agenția imobiliară DELOS, numele său a fost implicat în două rînduri în vînzarea de proprietăți care, după un timp, au fost folosite ca refugii pentru delincvenții subversivi. Una din ele a fost reședința din strada Condarco unde, în timpul misiunii, și-a pierdut glorios viața sergentul Retamar. În ambele ocazii, datorită manevrelor abile ale unor avocați, a reușit să-și demonstreze nevinovăția în fața judecătorului care îi instruia cazul. Trebuie evidențiat că, întîmplător, unul din acești avocați era maestrul dr. Francisco Sotomagon (alias) Paco, mort recent din cauze necunoscute, acuzat de favorizarea subversiunii prin încercarea de a păta bunul renume al Poliției cu denunțuri despre niște presupuse torturi.

Este un individ înrăit în subterfugii legale. Pare a fi un cadru important în sinul organizației delictive. Deși este locțiitorul doamnei Zimmerman, figurează ca președinte al Polimniei.

BENGOCHEA IRENE DE LA INMACULADA CONCEPCIÓN

Argentina, 39 de ani, necăsătorită, cadru didactic în școli religioase.

După cum se pare, unchiul ei a fost cunoscutul opozant Prudencio Bengoechea, hamal portuar, conducător al FORA, mort prin accident la secția a 2-a din Avellaneda în anul 1932.

În 1957, intră în corul asociației basce „Euskadi”. În același an, corul participă la un festival criptocomunist ținut în Luna Park. Informații ale Interpolului indică, în prezent, posibilitatea legăturii unora dintre membrii asociației „Euskadi” cu organizația teroristă bască denumită ETA.

Din 1961 este profesoară de limbă și literatură spaniolă la liceul Sagrado Corazón. Informatorul nostru din liceu o denunță ca pe o revoluționară pentru lumea a treia. În afara reuniunilor Polimniei, unde ocupă un loc important ca responsabil financiar, participă la reuniuni periodice cu foste eleve ale liceului „Nuestra Señora del Huerto”, adevărat cuib de preoțime militantă pentru lumea a treia și loc de întâlnire pentru elementele peronismului subversiv.

Merge la slujbă în fiecare duminică și se spovedește părintelui Correa. Părintele Correa a călătorit în Cuba în 1971 și, în consecință, a suferit unele atentate.

XIX

ȘI-N VREME CE ATENA, neîmblinzită, și-atita de frumoasa Afrodita, unite de-acel pact nestrămutat, ce dintre ele-ndepărta orice gilceavă, alături de curajosul Hermes, cel cu sandalele de aur, cu sîrg își îngrijeau de protejării, a căror soartă peste puțin avea să se sfîrșească în ghearele hainilor ciraci din cele patru mașini Ford Falcon, nepătrunsul și posacul Hades, de pe o povîrnită culme a înghețatului Sălaș, întunecat îi observa.

Și se-ntîmplă ca, tocmai în clipa-n care mărinimosul domn Romualdo Chávez, c-un gest frătesc îl lua de braț și-l însoțea prevenitor spre podium pe domnul Pasco, cel desăvîrșit și orb de ambii ochi, o strîmbătură oribilă de dispreț făcu și mai mult încă să smolească spăimîntătorul chip al vajnicului Hades, ce zgribulit, cotoșmănindu-se în mantia lui neagră și groasă, astfel grăi nemărginitei sale legiuni de slujitori teribili :

— Orice teamă deoparte lăsați și-apropiați-vă de mine, ai mei prea credincioși și harnici slujitori, cu care-mpart asprimile acestui Sălaș umed. Și-n vreme ce de frigul crunt ală-

turea-mi v-adăpostiți, sub astă-atotcuprinzătoare mantie de lână groasă, pe care neobositele Moire au țesut-o pentru mine, îndreptați-vă, rogu-vă, sumbrele voastre priviri către cea casă veche de pe strada Teodoro Vilardebó, din cel atât de bine construit cartier Villa del Parque. Observați interiorul aceluia salonaș tapetat în albastru și priviți cum Afrodită, nestatornica, și-Atena, vanitoasa, din a protejaților pricină lăsat-au deoparte, pentru scurtă vreme, a lor gilceavă și acum, asemenea mîriitoarelor cățele, cînd își veghează cătelandrii jucăuși și își închpuie c-așa îi pot feri de vreun animal de pradă, ce să-i înhațe-ar vrea, tot astfel îngrijesc, preventivoare, de-acea sărmană ceată de bieți muritori, din care chiar în noaptea asta trebui-va încoace să aduc vreo doisprezece.

Priviți, asemenea, cum el, neobositul mesager al Olimpienilor, vicleanul, hoțomanul și mincinosul Hermes, în nevătămător flutur de noapte preschimbă, cu aripi cenușii și prăfur-oase, zboară veghind prin curtea interioară, ocol dînd binelor udate plante, și-nspre glicina mare cu trunchiul noduros, spre canelatul coreris de zinc și spre înalții pomi ai paradisiului din strada Teodoro Vilardebó, spre a băga de seamă, el cel dintii, sosirea neînduplecaților trimiși, care sosesc în cele patru mașini Ford Falcon, și-a preveni, apoi, îndată, pe amîndouă zețele Olimpiene, cu dînsul aliate.

Priviți-o pe Atena, minioasa, cum, plină de ipocrizie, și-a lepădat strălucitorul scut, temuta

lance, ba chiar platoșa glorioasă și, sub liniștitorul chip al unei mîndre și necunoscute domnișoare, plină de educație-aleasă, mîinile-n poală-și-crucișează și, ușuratic încrețindu-și sprîncenele divine, cu luare-amințe se gătește să asculte poemele telurice ale oacheșului și nevăzătorului domn Pasco.

Ci observați-o, rogu-vă, pe intriganta Afrodită. Cu dibăcie instalatu-s-a între paletele de plastic translucid ale unui ventilator cu picior nou-nouț, și, de-acolo, cu generozitate răspîndește furnicăture de piele, delicioase, ca și acea sîrșeală dulce a iubirii, asupra celor care, neștiutori de ale ei manevre, ascultă, așezați în rînduri paralele de scaune, convingătoare vorbe de prezentare ale domnului Chávez.

Observați, observați legiuni numeroase, ce cu mîndrie ocupați locuri prielnice în ăst subpămîntean și-ntins Erebo: voi, Moire brutale, negre și neobosite Kere, Caron, luntraș incorruptibil, Cerber temut, cu boturile cîteșitrele sîngeroase, voi suflete, care în viață dat-ați multe fapte negrului meu Sălaș: voi, polițiști, călăi, făuritori ai camerelor de gazare, militari, schingiuitori, exterminatori de popoare, voi, cei care pe-atîți-ați înfometat și boli ați răspîndit, voi, mercenari, tirani, miniștri ai economiei, latifundiari, bancheri, stăpîni de prea puternice-ntreprinderi, birocrați, trădători, fanatici, sectari de toate felurile, credincioși și iubiți slujitori ai mei.

Observați, observați forfota zadarnică a celor trei obraznici de Olimpieri care, asemenea neînsemnatelor insecte, dau greoi din aripi printre arătoșii membri ai Grupării Polimnia. Și după ce-i veți fi văzut astfel lucrând printre acei muritori, pe care eu chiar condamnatu-i-am, întoarceți-vă, fără teamă, înspre mine fața și pregătiți-vă să-mi ascultați porunca.

Și-nfășurându-și iară neagra mantie-n jurul trupului, de frig tot clănțănindu-și dinții, astfel grăi necruțătorul Hades :

— În adevăr vă zic, o slujitorii mei temuți și credincioși, că nu-mi pasă deloc de astă forfotă copilărească, a celor trei locuitori de pe Olimpul cu prea mîndre culmi, fiindcă, va să știți, nu vor zminti în nici un chip cele ce eu am plănuir, nici nu le-or face să adaste mai mult cu-o clipă decît ceasul cînd hotărit-am să se-ntîmple.

Căci azi chiar, 3 decembrie 1975, cu puține minute mai-nainte de ora 23,00, doisprezece dintre acei sărmani și rău ocrotiți muritori, pe care geaba-i însoțesc acum cei trei Nemuritori puternici, săvîrși-se-vor brutal din viață, prin grija unui grup distrugător misterios și de neatins, dirigit de Iedul mult îndrăgit, și intra-vor ei, pe dat, în ăst rece Sălaș, cu porți prea ferecate, de unde niciodată nu s-or mai întoarce.

Trebuie să știți că pentru ca aste toate fără greș să se petreacă și fără cea mai mică-ntîrziere, la vremea hotărită, cu-ndemînare și precizie înnodat-am fiecare din multele și ne-

văzutele fire, a căror încilcită-urzeală alcătuieste destinul cel neiertător al muritorilor.

Așa că eu, din vreme, poruncit-am ca spiritul Denunțului, crud să o ia în stăpînire pe doamna Frugoni, cea răzbunătoare, ce trimis-a, pe 15 noiembrie, secției 45 un înspăimîntător denunț despre Polimnia și, totodată, despre soțu-i legiuit, necredinciosul și chinuitul domn Frugoni.

Silit-am, în urmă, Sîrguința și Simțul Datorie să se instaleze în oricum pregătitul suflet al caporalului Ramirez, spre a-l înboldi, ca să grăbească-așa cum se cuvine ancheta asupra celor ce se string în Teodoro Vilardebó 2562, ce o dezlănțuise al Denunțului Spirit, prin mîna doamnei Frugoni.

Apoi Recompensa și Meritata Avansare fost-au bine primite în negrul suflet al protejatului meu, Farias, ofițerul șef care, la rîndu-i, le-a făcut să ajungă la inspectorul șef Guso, din Superintendența Siguranței Federale, acesta de la urmă plăcut foarte ochilor mei.

Mai apoi Slăbiciunea și Groaza, de mine trimise, cuprins-au inima strîmb călcătoare a schiopului Carlos Argentino Mastandrea, ascultînd îndată de poruncă, a obținut, pentru neîndurătoarele organe ale siguranței, lista întreagă a asociaților Polimniei.

Iar mai apoi, în clipa nimerită, am evitat, prin lovituri de trei ori cu negru-mi bici pe sub parchet, ca slabul Mastandrea, aflat, fărăndoială, sub influența mult zăpăcitoare a brizei din ventilator, cea răspîdită de Afrodita, ne-

norocirile să își mărturisească ne-agerului domn Pulicicchio, ceea ce mi-ar fi-ngreunat fără de veste planul.

Iar ca nimic să nu rămână pradă nimerelii ori inspirației pe care, deși-s mijloacele obișnuite de lucrare ale Olimpienilor cei capricioși, de mine, eu, le socotesc nedemne, cu multă-ămănunțire pus-am în ordine și firele din urmă ale lucrării mele cea desăvîrșită întru distrugere și răzbunare.

Nu vrut-am să încredințez nici unui slujitor atît de finele și importante lucrări de încheiere, ci singur luatu-mi-am coiful din piele de cîine, dăruit de Ciclopi, care îl face nevăzut pe cel ce-l poartă, și-agale îndreptatu-m-am către biroul bine amplasat al mult iubitului inspector șef Guso, cel de la Superintendența Siguranței Federale.

Și preschimbam acolo-ntr-un supus trimis al coordonatorului de grupe parapolitiste, al cărui nume de război e Iedul, ce-asemeni mie-i în dorința de a omori, m-am anunțat, deschis-am bine lustruita ușa a biroului și, ca unul de-al casei, m-am prezentat în fața inspectorului șef Guso, de-atîția ani privirii mele drag.

Apoi, cu glasul și mișcările unui trimis al Iedului, cel omorîtor de oameni, am întrebat cu nepăsare de are ceva nou ori, poate, vreun dosar mai de curînd făcut, pentru a-l înmîna șefului meu.

Aflați c-atunci, o slujitorii mei iubiți, prea minunatul șef inspector Guso, deschis-a un sertar de la biroul ce-n linii măiestre e, lucrat

și a depus, într-ale mele mîini, un plic umflat ce cuprindea antecedentele, fotografiile, numerele actelor de identitate, ca și adresele la zi, ale fiecăruia din muritorii ce nesmintit se-adună miercuri seara în casa de pe Strada Teodoro Vilardebó 2562, ca să-și citească unii altora poemele ce, cu mult sîrg, ei înșiși le compun și, totodată, să mai scape barimi pentru-o clipă de neînsemnatele și-atît de triste ale lor singurătăți. Iară apoi transmisu-mi-a salutările-i calde pentru-al meu șef, Iedul cel mult iubit.

Dară nu mi-am pierdut eu, Zeul vostru, răgazul prețios cu-anoste politeturi de salon ci, cu iuțea ce mi-e dată prin starea-mi de Nemuritor, brusc dispărut-am dinaintea celui șef inspector Guso. Și nevăzut, purtat de caii mei vestiți, zburat-am către un discret birou din prealuxosul cartier Palermo, unde Iedul, asemeni unei singeroase Kere și-avea cartierul general de operațiuni.

Bătut-am în ușa cu negrul meu bici și, cînd dinlăuntru primit-am ordin să intru, m-am preschimbam în preasupusul său trimis și-am apărut, cu o ușoară plecăciune, în fața misteriosului coordonator al grupelor de parapolitiști, al cărui nume de război e Iedul.

Iar Iedul, cu chipul și privirea sumbre, asemena lui Hades, îndărătul unei trainice mese de stejar se-afla așezat, citind cu luare-aminte o bine colorată revistă cu benzi desenate, ce pe copertă zugrăvit l-avea pe șoricelul Mickey,

pe cîmp, cu bicicleta mergînd alături de cei trei nepoți ai săi. Iară pe masa cea întinsă de stejar, se răsfața o prea mîndră colecție de pistoale automate Itaka, Fal, pistoale de 9 mm, cartușiere, hamuri și curele, funii, sîrme, role de pînză cu lipici, încărcătoare și gloanțe de calibre diferite.

Iară cînd Iedul, asemeni unui Zeu, își ridică bărbosul cap din bine colorata lui revistă, l-am salutat lovindu-mi tocurele militărești și, fără-o vorbă, i-am așezat în mîinile-i temute plicul umflat ce-mi înmînase inspectorul șef Guso.

Și-atunci, așa precum fusese prevăzut cu grijă-n planurile mele, Iedul îl părăsi pe Mickey cu-ai săi nepoți cu tot pe trainica și larga masă de stejar, cu nerăbdare sfișie plicul și răsturnă prea prețiosul conținut alături de un frumos și-mpăunat Itaka, ce-și agita mișcîndu-și binișor coada trăgaciului, tot atingîndu-se de-atîtea nume de apatrizi marxști, apoi strigă „să nu mă deranjeze nimeni“ și c-un scrișnet de dinți, groaznic, se puse să citească plin de grijă, la rînd, atît de bine întocmitele rapoarte.

Și astea toate, o, iubiți copii, s-au întîmplat chiar azi, miercuri 3 decembrie 1975, la ceasurile 16 și 50 de minute cu numai două ceasuri înainte de-a se-implini îngrozitoarea profeție și nemilos, vai, sufletu-i să-și dea în mîinile acestor elemente subversive și necunoscute, vestitul general Jorge Esteban Cáceres Monié, fost șef al Poliției și, pentru aceea, foarte plăcut inimii mele.

XX

DUPĂ CE L-A CONDUS pe domnul Pasco pe scenă, iubitul nostru președinte a coborît în liniște cele două trepte și s-a așezat lângă amica sa spirituală, domnișoara Kisternmacher. Domnul Pasco care, nu știu de ce, își scosese ochelarii fumurii, părea că-și pironise privirea dezorientată de orb spre un colț al salonașului, păstrînd în același timp o liniște adîncă. Apoi, ca de obicei, și-a scos din buzunarul hainei cîteva foițe de carton gri, scrise în sistem Braille, le-a așezat în ordine pipăindu-le și se pregăti să înceapă. În această miercuri, după cum am aflat în prezentare, ne va oferi un grup de șase din cele mai recente compoziții, care, după cum ne-a anunțat cu mare entuziasm domnul Chávez, fuseseră puse pe muzică de o distinsă pianistă locală, profesoara Maria Teresa Venturini de Sicardi, care lipsea din păcate în această seară datorită uneia din frecventele sale crize de artrită. Și chiar doamnei Sicardi a dedicat domnul Pasco prima dintre poeziile sale, intitulate „Insomnie“, „cu mulțumire și admirație, cu ocazia apropiatei ani-

versări a optzeci de ani plini de tinerețe", spuse, fără expresivitate și cu un ton egal, ca și cum ar fi învățat textul pe dinafară. După ce a prezentat astfel dedicația, domnul Pasco și-a așezat foilele cenușii în mîna stîngă, în timp ce cu dreapta urmărea rîndurile cu siguranță și rapiditate, și a început să citească cu vocea sa stinsă și monotonă, întii poezia dedicată doamnei Sicardi și apoi pe celelalte cinci, una după alta, fără a face nici o pauză, nici măcar înainte de anunțarea titlurilor. Erau, după cîte am înțeles eu, scurte catrene octosilabice, potrivite pentru cîntecele populare, dar mărturisesc că nu am putut să le urmăresc cum aș fi dorit. Trebuie să fi fost foarte interesante, de vreme ce doamna Sicardi însăși acceptase să le pună pe muzică, dar datorită absenței pauzelor, a nuanțelor în intonație, cît și vocii abia auzibile a timidului domn Pasco, de multe ori nu auzeam sfîrșitul versurilor, pierzînd astfel o parte din sensul lor.

Abia îmi ciulisem urechile și făceam eforturi pentru a înțelege mai bine, cînd, în același mod în care începuse, a și terminat lectura. Din fericire, domnișoara necunoscută de lîngă mine a izbucnit într-un ropot entuziast de aplauze și atunci toți am imitat-o. Mi-am zis că era poate o prietenă a domnului Pasco ce cunoștea mai bine poeziile.

Domnul Pasco s-a întors, condus din nou de domnul Chávez și s-a așezat între mine și domnișoara necunoscută. Frumoasa necunoscută s-a ridicat pentru a-l întîmpina la capătul

rîndului și luîndu-l de braț își apropie frumosul chip de cel al domnului Pasco și îi șopti o lungă și entuziastă felicitare. Trebuie să fi fost cuvinte deosebit de elogioase, pentru că domnului Pasco i se lumină pur și simplu fața într-un suris larg și emoționant de mulțumire. Încă surizînd și murmurînd mulțumiri s-a așezat lîngă mine. Am profitat de acest lucru pentru a-l felicita la rîndul meu și a-i cere în șoaptă, pentru că domnul Chávez era pe punctul de a anunța pe următorul poet, o copie a acelor poezii fiindcă doream foarte mult, i-am spus, să le recitesc și să le gust în liniște.

Mi le-a promis pentru miercurea următoare și nici nu am reușit să-i spun că preferam să mi le dicteze chiar în acea seară, fiindcă vocea de bariton a domnului Chávez începuse să vorbească în cuvinte calde despre iubita sa prietenă, domnișoara Kisternmacher pe care a numit-o „delicata noastră Iris, care își va ridica pentru noi o clipă vîlul său magic". Și apoi făcînd un gest plin de afecțiune spre locul unde se afla domnișoara Kisternmacher, o numi în continuare, „Rajni a timpurilor noastre", sau, „Kalidasa modernă a cărei tharana ne va purifica încetul cu încetul cu ajutorul frumuseții fără egal a cîntecului său".

Aceste cuvinte erudite demonstau, nu numai vasta cultură a președintelui nostru, ci și legăturile sale adînci cu ezoterismul, ceea ce explica puternica prietenie cu domnișoara Kisternmacher.

După ce domnul Chávez a terminat prezentarea, domnișoara Kisternmacher s-a rotit cu scăunelul pînă a ajuns în fața noastră în primul rînd și, de acolo, de la locul ei, a început citirea frumoaselor, sugestivelor și ciudatelor sale compoziții. Unele dintre ele erau extraordinar de scurte, conțineau un singur cuvînt. Îmi vine în minte, de exemplu, una care purta titlul „Dragoste de vară”. Ne-a anunțat titlul, s-a făcut o liniște profundă, și apoi a pronunțat îndelung, de cîteva ori, „nidâgha” privindu-ne cu frumoșii ei ochi cenușii.

Altele erau despre migrarea sufletelor, sau despre Universul care ne încorporează pe toți, despre fericirea participării la formarea totului. Folosea destul de des cuvinte din sanscrită, avînd bunăvoința de a ne explica sensul lor după citirea fiecărei poezii. În ciuda tonului didactic al acestor explicații, emoția pe care ne-o produsese citirea poemelor rămînea la fel de puternică.

Mîngiați de briza ventilatorului, pe jumătate adormiți de vocea ei plăcută, toți simțeam cum un puternic fluid ne făcea să comunicăm la un nivel profund cu ea, misterioasa domnișoară Kisternmacher.

Irene și doamna de Giannello aveau ochii plini de lacrimi dar surîdeau pradă unei neînchipuit de dulci emoții. Ultima poezie ce purta titlul „Fraților mei din Univers” ne era adresată tuturor și a sporit mult tensiunea emoțională. Mastandrea se sclifosea ca un copil, doamna Zimmerman nu-și mai făcea vînt cu

evantaiul, iar domnului Frugoni îi tremura bărbia în timp ce își sprijinea afectuos mîna pe umărul doamnei de Giannello.

• Poezia îmi amintesc că se sfîrșea cu o viziune în care puteam ajunge la cel mai înalt stadiu de Samadhi prin mijlocirea Poeziei, această sacră știință a vieții.

Și pronunțînd ultimul cuvînt „Poezia” domnișoarei Kisternmacher în mod surprinzător, cum nu mai făcuse niciodată pînă acum, ne trimise bezele cu ambele mîini de pe scaunul ei cu roțile.

A făcut-o într-un mod atît de spontan și de firesc că nu numai că smulse un ropot puternic de aplauze, ci primi chiar la rîndul ei numeroase bezele, cît și entuziaste mulțumiri. Unii se ridicau pentru a-i strînge mîna sau pentru a o săruta cu dragoste pe frunte. A fost un moment atît de emoționant, încît domnul Chávez a fost nevoit să aștepte să treacă o bună bucată de timp pînă să se poată urca din nou pe scenă pentru a anunța pe următorul poet.

Cînd în sfîrșit, aplauzele, sărutările și felicitările au luat sfîrșit, cînd batistele au șters ultimele lacrimi iar evantaiul doamnei Zimmerman, reluîndu-și mișcarea fu un semn sigur că sala și-a revenit de pe urma emoțiilor pe care le trăise, atunci domnul Chávez a considerat că recitalul poate să se reia.

S-a suit pe scenă cu lista în mînă, a tușit și a început să facă o frumoasă și cuprinzătoare prezentare următorului poet.

Spre surprinderea mea, fără să-mi pot ascunde emoția, mi-am dat seama chiar înainte de a termina rostirea inefabilelor sale cuvinte, că domnul Chávez se referea la Irene.

Și domnișoara necunoscută a înțeles imediat despre cine era vorba căci a întors spre Irene capul ei de o frumusețe sculpturală și i-a adresat o privire admirativă, cu ochii ei mari, albaștri, în care străluceau emoția și inteligența.

Cînd domnul Chávez, al cărui discurs misterios se prelungea peste măsură, a făcut mențiunea că poeta ce urma să citească fusese de curînd numită responsabil financiar, întreaga sală a înțeles, în sfîrșit, despre cine era vorba și a izbucnit într-un ropot spontan de aplauze căroro li s-a alăturat și el. În același timp surîzînd, o privea cam prea drăgăstos.

A menționat apoi, după cum era de așteptat, premiul literar pe care i-l oferise Casa de economii și consemnațiuni pentru frumoasa poezie „Copilăria și economiile“, reprodușă și în cărțile de citire, și făcînd un gest curtenitor a spus :

— Las acum scena frumoasei, tinerei și inteligentei noastre poetese, Irene Bengoechea, și vă rog să o întîmpinați cu aplauze călduroase.

Irene, după cum am spus, se afla lîngă mine și i-am simțit nervozitatea din felul cum mă privea și-mi zîmbea. Zîmbetul ei, deși era curat ca un zîmbet de copil, ascundea în el, aș îndrăzni să spun, o umbră de răutate. Era evident că voise să-mi facă o surpriză, pen-

tru că nu-mi spusese nimic despre faptul că se afla pe lista celor ce urmau să citească în acea seară.

Domnișoara cea necunoscută îmi suridea și ea veselă, complice.

M-am gîndit atunci că poate nu era prietena domnului Pasco, ci a Irenei.

Începînd din momentul cînd Irene, trecînd prin fața mea, s-a îndreptat spre scenă cu caietul Avón de cincizeci de file, pe care de atîtea ori l-am văzut în mîna ei, am devenit cu totul insensibil la ceea ce se întîmpla în jurul meu, am dus degetul la buze pentru a se face liniște, m-am aplecat puțin ca să o văd mai bine și m-am pregătit să-i sorb unul cîte unul fiecare cuvînt.

Titlul misterios al primei poezii era „lui X, cel care nu știe“.

Spre surprinderea mea era vorba de un sonet bine realizat, al cărui prim catren începea astfel :

„Tu ce cultivi delicate flori

De ce nu privești floarea de lîngă tine ?“

Am recunoscut în aceste versuri, dacă nu influența mea directă, cel puțin o intenție vădită de a-mi imita stilul. Versurile ei erau, într-un fel, răspunsul la un sonet al meu intitulat „Unei dame“, pe care doar ea îl cunoștea și pe care nu am considerat prudent să-l citesc în public din cauza unor mici îndrăzneii din ultima strofă. Este ușor de imaginat starea, de nedescris în cuvinte, în care mă aflam în timp ce ascultam această poezie scrisă, spre

marea mea fericire, pe ultimele pagini ale caietului, ceea ce însemna că erau recente.

Am bănuir imediat, dar nu știu dacă nu cumva mă înșelam, că descifrez între versurile bine meșteșugite ale sonetului un mesaj secret și greu de tradus. Mai ales că versurile finale : „Spune cuvîntul, înțelept grădinar / Nu refuza lumina, căci zeul ți-o trimite“, mi se păreau o aluzie la timiditatea mea din noaptea de miercurea trecută, o invitație, poate, de a rupe tăcerea mea prostească.

Dar asta n-a fost tot ! Poezia următoare pe care a căutat-o la mijlocul caietului și care probabil fusese scrisă acum o săptămînă — descria cu melancolie liniștea ce se lăsa odată cu înserarea pe o stradă de suburbie. Era o poezie amplă, scrisă după cum ea obișnuia în vers alb și într-un limbaj îndrăzneț cu elemente de argou. Abia ajunsă la jumătatea lui cu lectura, a făcut o referire la magnolia bătrînă de pe strada Marcos Sartre, aflată la cîteva case de sediul Polimniei. De multe ori, conducînd-o pînă la strada Nazca pentru ca să ia mașina 110, ne-am oprit să admirăm acest minunat copac. Ne-am extaziat în fața frumuseții lui, a florilor sale cu parfum puternic și amețitor.

Nu am mai avut nici o îndoială că începusem să ocup un loc în gîndurile ei de cel puțin o săptămînă și, dacă ar mai fi fost vreo îndoială, aceea a fost spulberată complet de descrierea, chiar spre sfîrșitul poeziei, „a unui singuratic și rătăcitor licurici“.

Am observat că atunci cînd a pomenit de licurici, domnișoara necunoscută s-a foit pe scaun și și-a încrețit fruntea în semn de nemulțumire. M-am gîndit că o făcuse pentru că era prea pudibondă. În continuare Irene a citit o poezie dedicată Gertrudei Gómez de Avelaneda și alta al cărei subiect era urcarea sufletului la Dumnezeu. Pe aceasta din urmă a dedicat-o domnișoarei Kisternmacher, nu-mi dau seama dacă din solidaritate sau cu intenție polemică. Amîndouă fuseseră scrise pe primele foi ale caietului, adică înainte de începutul legăturii noastre.

Trebuie să mărturisesc că mă aflu în întregime preocupat și neliniștit de descifrarea mesajelor secrete ale poemelor de la sfîrșitul caietului și nu am mai dat atenția cuvenită ultimelor compoziții. Cred însă că au fost excelente, ca de altfel tot ceea ce ieșea din pana ei inspirată, dacă e să judecăm după aplauzele frenetice care au vestit terminarea lecturii.

Am aplaudat și eu furtunos, mai aplaudam încă și cînd Irene cu mersul ei grațios și timid venea printre rîndurile de scaune pentru a se așeza lîngă mine. Eu și domnișoara cea necunoscută am fost ultimii care am încetat să aplaudăm. M-am bucurat că nu au atîrnat prea mult în balanță cuvintele „licurici“ și „rătăcitor“ care au nemulțumit-o.

Irene avea fața roșie de emoție, iar mîinile îi tremurau. Am felicitat-o în șoaptă lipindu-mi buzele de urechea ei, în timp ce domnul Chávez se și pregătea să anunțe penultimul poet din acea seară.

Abia mai auzeam inventarul numeroaselor calități cu care era împodobită doamna Zimmerman. Mă afluam în al nouălea cer, simțind, ca niciodată pînă atunci, apropiata și caldă prezență a Irenei, receptîndu-i, într-un mod misterios, pînă și cele mai slabe bătăi ale inimii. Briza ventilatorului îmi producea o stranie și dulce amețeală. Ca prin ceață am văzut cum doamna Zimmerman își scoate din mapa ei mare de culoare maro un vraf de hirtii bătute la mașină și prinse cu o clamă într-un colț. Îmi amintesc că timp de cîteva minute a imitat cu grațioase gesturi teatrale dansul în horă al unor copii. În acel moment învingîndu-mi teama, cu un gest ce se voia firesc, mi-am așezat mîna pe mîna Irenei. La început ea rămase nemișcată, ca și cum s-ar fi speriat de nesperata mea îndrăzneală. Simțeam cum îi tremura tot brațul. Apoi, chiar în momentul cînd briza binefăcătoare a ventilatorului s-a întors spre noi, a întors și ea mîna puțin cîte puțin și mi-a cuprins cu ardoare mîna. Îmi mai amintesc că, între timp, doamna Zimmerman imita cu multă artă un copil ce-și pierduse jucăria.

XXI

ZIMMERMAN SARA PRECAKSKY DE

Poloneză, 55 de ani, căsătorită, ziaristă.

Cunoscută activistă comunistă. Își ascunde activitatea ocupînd posturi cheie în diferite domenii ale culturii.

Membră a teatrelor independente, asociației femeilor, societăților de cooperare, atelierelor literare, ligilor de protecție a felinei abandonate, subcomisiilor culturale, cluburilor de film, bibliotecilor de cartier, expozițiilor de pictură, revistelor de poezie, festivalurilor folclorice și a altor organizații de infiltrare și propagandă marxistă.

Există probe ale colaborării ei la publicațiile „Escarabajo de Oro“, „Vosotros“, „Gaceta Literaria“, „Para ti“ și a multor reviste scrise în idiș. Se specializează în versuri pentru copii, sub a căror nevinovată aparență încearcă să inoculeze virusul comunismului ateu și sinarhic.

Caracterizată de mulți ani drept agitatoare profesionistă.

În 1954 s-a manifestat public în favoarea Guatemalei. În 1965 s-a manifestat public în

favoarea statului Santo Domingo. În 1968 s-a manifestat public în favoarea Cubei. În 1973 s-a manifestat public în favoarea statului Chile.

Se crede că este adevărata șefă a nucleului din Teodoro Vilardebó și că numitul Romualdo Chávez (alias) Galițianul, ar fi locuitorul ei.

Soțul ei, Abraham Zimmerman, negustor, este membru în conducerea unei asociații iudeo-marxiste intitulată Moises Berghelsson.

Fiica lor cea mare, Delia Zimmerman, argentiniană, 19 ani, studentă la medicină, a fost reținută pe 27 august 1973, în timp ce relatea legende cu aluzii la Trelew, în preajma Facultății. Deși a fost eliberată după 48 de ore, fără proces, fișa ei dactiloscopică, fotografii, antecedente etc, se află în fișierele noastre.

Fiica lor cea mică este Rita Zimmerman, argentiniană, 17 ani, studentă la sociologie. Asistă la cursuri de expresie corporală și chitară. A participat concret la festivaluri susținute în beneficiul deținuților politici. Este supravegheată discret, deoarece informatorii noștri din facultate presupun că este un cadru important al ERP.

SOSA ROMILIO (alias) *Negrul*

Argentinian, 23 de ani, necăsătorit, muncitor textilist.

Născut în localitatea Monteros (Provincia Tucumán), la fel ca fosta președintă decedată a Polimniei, Brigida Urdampilleta sau Brigida Ramírez. N-ar fi, deci, de mirare să existe o

legătură directă a nucleului cu delincvența apatridă înregistrată în acea provincie.

Muncitor la fabrica Sudamtex și, ce este mai grav, subdelegat al secției Cardado. În cadrul adunării din 05.07.1975 a votat în favoarea șomajului.

Militant al Tineretului Peronist.

Subînchiriază o locuință în orașelul Colegiales. Conform unui informator de-al nostru, participă activ, în orașel, la reuniunile de cartier și ia parte la orice manifestație, tărăboi sau cerere stăruitoare și inoportună care se iscă pe acolo.

După alt informator este dintre cei care merg în frunte purtând steaguri și bătând într-o toabă mare.

A luat parte la un așa-zis festival din orașel recitind versuri cîmpenești.

A fost văzut realizînd lucrări secrete de zi-dărie în rezidența din Teodoro Vilardebó 2562, drept care se presupune că există o „închi-soare populară” în reședința menționată.

Considerat ca foarte periculos.

FRUGONI ANÍBAL (alias) *Stîngaciul*.

Argentinian, 46 de ani, căsătorit, negustor.

Fără antecedente penale.

Proprietar al bazarului „Floarea de Crin”. Membru al Uniunii Negustorilor din strada Cuenca și asociat al Cooperăției Căminului Polițienesc. Totul pare să fie o manevră abilă de acoperire.

Rapoarte primite la Secția 45 de la birourile din Cuenca și Nogoyá, îl denunță ca traficant de droguri, șef al organizației extremiste declarată ilegală în 1973, contrabandist de sfeșnice și barometre de perete, tănuitor de obiecte furate, homosexual, emițător de cecuri fără acoperire, prieten cu Héctor J. Cámpora, speculant de rachiu din melasă, falsificator de tablouri, băgăreț, sadic și poet.

Militant de stînga declarat. În mod semnificativ își semnează scrierile: „Anibal Stîngaciul“.

XXII

ȘI SE-NTÎMPLĂ CĂ ASTFEL, la ceasurile șapte, din seara zilei de 3 decembrie 1975, întocmai să se împlinească profeția și-n chip prea crunt vestitul general Jorge Esteban Cáceres Monié sufletul să-și dea ; sub plumbii ce pe om îl cată și pe care-asupră-i aruncatu-i-au acele elemente subversive, căzu cel atît de-n-drăgit de Hades preamărețul ; la numai cîțiva kilometri de Paraná, mîndrul oraș, cel din provincia Entre Rios, muri fostul șef al Poliției, și în al lui Hades Sălaș sufletul îi pogori.

Și iată cum, înștiințat vajnicul Zeu de-a protejatului său moarte sîngeroasă, spori mai mult teribila-i minie. Iară cumplitele-i scrișneli de dinți se auzeau prea lămurit pînă-n caverna cea mai depărtată a necuprinsului sălaș, drept care-nfricoșarea sîngele-n vine-l îngheța și bițîia genunchii oricărui slujitor al său.

Ci sterpu Hades vremea nu-și pierdu cu vorbe de ocară, nici cu zadarnice scrișneli din dinți, ci, hotărît, urcă în caru-i negru, tras de cai vestiți, își strînse cu putere temutul bici și se găti să își încheie pe dată lucrarea cea de moarte, de mult prevăzută.

Și-un înghețat suris îi licări abia pe chipu-i sîngeros, căci fiecare dintre firele trebuincioase în ducerea la bun sfîrșit a răzbunării lui cumplite fusese dinainte cu grijă înnodat și-acum lipseau doar ultimele amănunte, și ele-ușor de-ndeplinit.

Făcu așadar Hades în aer să-i plesnească biciul șerpuitor și-ndată, dinaintea lui, veni o Keră sîngeroasă ca să-i primească nestrămutatele porunci.

Și sîngeroasei Kere crîncen adresîndu-se, astfel grăi puternicul Hades, ce stăpînește sub pămînt :

— Te du, dar, sîngeroasă Keră către acea clădire din cartierul Palermo, ce-acuma ți-l arăt, și, preschimbata în cirac al Iedului, te apropie de-acel zănatîc care cu-ncăpățîinare tot stă la telefonu-acela negru și fă-l să înceteze imediat cu-amenințările deșarte pe care le tot strigă.

Și dispăru de dinaintea-i sîngeroasă Keră.

Și iarăși făcu biciul să pleznească neîndurătorul Hades, și o a doua Keră se arătă-naintea Zeului, cu supunere să îi dea ascultare. Și-n vreme ce cu mîna sigură caii cei năvăși îi înfrîna, îi vorbi Hades celei de-a doua Kere :

— Te du, a doua Keră, și, chiar în astă clipă cînd Iedul, drag ochilor mei, citește iritat rapoartele privindu-i pe cei din Teodoro Vilardebó 2562, preschimbă-te în grabnică chemare telefonică, porceasă de la-naltele sfere militare.

Și dispăru de dinaintea-i a doua Keră.

Și, pentru a treia oară, din lungu-i bici Hades pocni prin aeru-înghețat al limbului Erebi și o a treia Keră se înfățișează sînguincioasă dinaintea Zeului, poruncile să-i împlinească. Ci adresîndu-se celei de-a treia Kere, îi spuse Hades surîzînd sălbatic, în vreme ce-și zvîrlea pe spate mantia-i neagră :

— Te du, a treia Keră, pătrunde-n sufletul cel sîngeros al Iedului meu preaiubit, preschimbă-te-n Executarea Imediată și fă ca al său suflet să dorească să pună-ndată-n aplicare treaba cu care fi-va-nsărcinat.

Și dispăru de dinaintea-i a treia Keră.

Și iuți zburară citește-rele Kere către-o clădire cenușie a cartierului Palermo, fără zăbavă să-împlinească poruncile date de Hades, vreme-n care Zeul, în mantia-i călduroasă, de Moire țesută, însă urcat prevăzător în caru-i sprinten, ai cărui cai, dornici să plece, tot nechezeau și se cabrau, le aștepta nerăbdător.

Și-ajunse prima Keră la casa cenușie a cartierului Palermo și, preschimbata-n slujitor al Iedului, cu-asprime-l dojeni pe imbecilul slujitor al Iedului ce, lingă telefon, gata era ca să formeze-un număr și amenințător îl întrebă dacă voia ca din pricina maniacalei sale deprinderi, rîvnita pradă să le scape.

Iar imbecilul proferator de-amenințări la telefon, pe dată își luă seama și încetă lucra-re-a-i ca de posedat, căci înțelese-n ce chip groaznic Iedul l-ar fi pedepsit, de-ar fi fugit cei strînși în casa din Teodoro Vilardebó, în-

fricoși de repetatele-amenințări și de grosolăniile mîrșave, de el alese pe sprinceană.

Și-odată porunca-mplinită se-ntoarse prima Keră-n sălașul lui Hades.

Ajunse dar și-a doua Keră, pe terasa aceleiași clădiri a cartierului Palermo și, cît ai clipi, se preschimbă în grabnică Chemare Telefonică, purceasă din înalte sfere militare. Și, astfel preschimbată-n grabnică Chemare Telefonică, făcu să sune cadentat chiar clopoțelul de la telefonul Iedului.

Iar Iedul, fără să zăbovească din a raporturilor citire, ce încă pre unele-n mîna lui dreaptă ține, luciosul receptor cu mîna stîngă-l ridică și, neatent, rosti: „Coordonarea“. Iară a doua Keră cu bărbătosul glas al unui 'nalt și trufaș militar, pe scurt istorisi-n auzul Iedului despre îngrozitoarea moarte-a generalului Cáceres Monié, de mîna delincvenților subversivi, ce petrecutu-s-a chiar nu de mult aproape de Parană, mîndrul oraș, cel din provincia Entre Rios.

Iar după ce cu indignare povesti de sîngerоasa moarte a generalului vestit Cáceres Monié, Kera cea neagră-o lungă pauză făcu și cu-un ton sumbru, ce n-ar fi primit nici un răspuns, îi spuse foarte sec: „Doisprezece“. Iară Iedul, iubit de taciturnul Hades, limpede prinse înțelesul acestei singure rostiri.

Și-odată porunca-mplinită se-ntoarse a doua Keră-n sălașul lui Hades.

Iară a treia la fel zbură spre cartierul plin de arbori pe nume Palermo. Prin gaura cheii se

furișă în ascunsul birou al Iedului, dădu ocol, extaziată, unei mese largi, de lucitoare Fal, Itaka și pistoale Browning de 9 mm plină și, preschimbată-n spiritul Executării Imediate, pătrunse-ascultătoare în sufletul dirigitorului de grupe parapolitiste, al cărui nume crunt, de luptă, era Iedul.

Iară Iedul, supus Executării Imediate, își dori chiar să execute imediat ordinul sec, sosit prin receptor. Iară în mîna-i dreaptă ținea încă antecedentele primejdiosului extremist José María Pulicicchio, alias Pepe, iară pe masă încă se-aflau împrăstiate antecedentele primejdiosilor membri ai Polimniei. Drept care-alese Iedul calea cea mai ușoară și cea mai directă.

Fiindcă era chiar miercuri 3 decembrie și, după cum glăsuiau rapoartele trimise de-agentul Pascuali, de-adjunctul ofițer Covas și de-ofițerul șef Farias din secția 45, tocmai în seara de miercuri se adunau, da, extremiștii, respingători și apatrizi, în chiar refugiul cel suptavegheat din Teodoro Vilardebó 2562.

Și, mai-nainte de-a pleca a treia Keră, cea preschimbată în Executare Imediată, se aplecă-n a Iedului ureche și, prin ocolite vorbe, îi picură-n auz că deși nu erau, la urma urmei, atît de extremiști, nici atît de apatrizi, nici atît de primejdioși, acei nefericiți muritori aveau și-o parte bună, aceea de a fi cu toții adunați, drept care sîngerоasa-i treabă se vădea astfel a fi mult ușurată.

După care se îndepărtă și reveni și-a treia Keră la Hades în Sălaș.

Iar dirigitorul de grupe parapolitiște, al cărui nume de război Iedul era, privi la ceasul de la mână și văzu că ceasurile erau 19 și 55 minute punct. Drept care, pe un buton al interfonului apăsînd, chemă pe unul dintre subordonații lui și-apropiîndu-și chipul bărbos de aparat, îi spuse cu grăbire : „Mașinile 25, 41, 70 și 72 la orele douăzeci și patruzeci de minute în garaj, cu dotarea completă“.

Și-aproape-ndată dup-aceea se deschise ușa și cîțiva dintre ai săi subordonați intrară în birou. Și fiecare își alese și luă cu dinsul multe dintre lucitoarele-arme. ce pe masa cea trainică de stejar se aflau, și mai luară și funii, și rotocoale de pînză cu lipici pre ea, ca să-ncearcă totul în mașina 25, în care Iedul, cel iubit de subpămînteanul Hades, călătorea.

Și la puțină vreme de la grabnica poruncă a Iedului, șoptită la interfonul cel cu butoane multe, din diferite colțuri ale întinsului oraș, patru strălucitoare mașini Ford Falcon, frumos vopsite-n negru și fără de patentă, speriau cu-ale lor sirene urlătoare nepreveniții pietoni și purcedeau cu toatele spre-același misterios garaj din Villa Crespo.

Iar Hades, de pe carul său pătat de sînge, satisfăcut îi observa.

Și în zadar vestiții-i cai, cu lucitoare crupe, doreau, alătura de iușile mașinilor Ford Falcon să gonească neînfrînați, căci îi strunea vînjosul Zeu, din friie, cu mîna sigură. Și asudații cai neîmblîziți cu line șuicrături Hades îi molcomea și, cu liniștitoare vorbe să se potolească le cerea, căci vremea încă nu sosise.

XXIII

MINUNAT... LICURICIUL, ȘI EU..., abia am putut să-i băgîm în ureche într-o pauză dintre două poeme ale doamnei Zimmerman. Dar nu mai era nevoie de cuvinte, Irene, privind încontinuu scena, zîmbea, îmi zîmbea. Iar în timp ce mîinile noastre rămîneau strîns unite, corpurile noastre, mîinate de o atracție oarbă se aplecau unul spre celălalt, căutîndu-se ca și cum, după o îndelungă și chinuitoare despărțire, impusă de lașitatea mea, ar fi vrut acum să recupereze timpul pierdut și, indemnate de adierea binecuvîntată a ventilatorului, ele vibrau acum profund, pline de căldură.

Doamna Zimmerman, între timp, își răspîndea neobosit nurii artistici. Recita de cel puțin treizeci de minute și avea în mînă un vraf de foi tipărite, încă neparcuse.

În acest răstimp de treizeci de minute fusese cînd o bătrînă cu baston ce își duce nepotul la grădina zoologică, cînd un hamal bețiv rămas fără lucru, cînd o negresă care-și adoarme copilul, cînd o stîrpitură ce-și maltratează biata

nevastă tuberculoasă, cînd o fată ce nu vrea să se căsătorească cu un bogătaş pentru că era îndrăgostită de un tînăr sărac și multe alte personaje pe care nu mi le mai amintesc.

În răstimpul dintre citirea poeziilor respira profund, închidea ochii și-și lăsa brațele să-i cadă pe lîngă corp cu mișcări teatrale. Erau, cu siguranță, niște exerciții de relaxare învățate în timpul de mult apusei sale cariere actricești.

Adevărul e că forța sa dramatică se impunea pe măsură ce-și desfășura recitalul și atingea cîteodată înălțimi cu adevărat sublime. Trecuseră deja patruzeci de minute cînd ne-a anunțat titlul ultimei poeme din acea seară. Titlul era : „Gajul de pe pajiste“ sau „O complicată relație de cuplu în adolescență“.

Irene mi-a făcut un semn cu degetul mic, ca și cum — nu știu de ce — subiectul s-ar fi referit la noi. Au urmat mișcări neliniștite de scaune, încrucișări de priviri nerăbdătoare de a asculta poema care purta acel sugestiv titlu.

Domnul Chávez, din primul rînd, privea zîmbind, cu o vie curiozitate, cu antebrațul sprijinit, în acest timp, pe scaunul cu roți al domnișoarei Kisternmacher. În acel moment a apărut în ușă coana Zulema, femeia de serviciu. Fiind început de lună venise cu siguranță, ca de obicei, să-și ia salariul.

În asemenea ocazii îi atrăgea atenția prin semne domnului Frugoni, care avea întotdeauna la el banii. Aceștia ieșea, punea totul în ordine

în cîteva secunde și se întorcea imediat în salonaș.

Dar în acea seară, pentru că l-a găsit pe domnul Frugoni deosebit de prins alături de doamna de Giannello și nu a îndrăznit să-l deranjeze, pentru că afară era foarte cald iar înăuntru ventilatorul crea o atmosferă plăcută, pentru că titlul poemei i-a trezit interesul, coana Zulema, o văduvă cu mulți copii, de fel din Corrente, grasă și foarte simpatcă a intrat ușor și s-a așezat pe un scaun liber alături de nădușitul domn Mastandrea. Domnul Mastandrea a salutat-o printr-o strîngere puternică de mîna și, cu un gest pe care aș îndrăzni să-l numesc plin de cochetărie, și-a scos cu grijă batista pe care o avea legată în jurul gîtului.

Doamna Zimmerman a profitat de intrarea coanei Zulema pentru a-și prelungi cîteva secunde exercițiile de relaxare. După ce toată lumea s-a liniștit, a repetat încă o dată titlul poeziei, s-a retras apoi spre fundul scenei și și-a strîns părul într-o coadă cu o agrafă pe care și-o adusese cu scopul de a imita felul de a se pieptăna al unei fete și, cu o voce tremurătoare și nesigură de adolescență, a început să-și povestească înduioșătoare chinuri.

Poemul dramatic pe care doamna Zimmerman îl scrisese inițial în idiș și îl tradusese apoi în spaniolă, relatea povestea unei fete pe care părinții n-o lăsau să se întâlnească cu un tînăr galant, pentru că familiile lor împărțeau credințe religioase diferite.

Cu toate acestea ei continuau să se vadă pe furiș.

Într-o seară caldă de primăvară s-au întâlnit în pădure. Tînărul, deznădăjduit, i-a propus să se sinucidă. Dar fata, mai cu picioarele pe pămînt și, după cum se va vedea, mai deșteaptă, i-a sugerat o soluție mult mai eficace.

— „Și ce câștigi murind, iubitele? Asculță-mă pe mine, te implor“, recita cu o voce caldă și tremurătoare. Și îi făcu cunoscut planul ei eroic și fără greș. Planul era următorul: el trebuia s-o posede imediat și să o lase grea. În aceste condiții părinții îi vor obliga să se căsătorească. Dar „cînd?, unde și cum, dragostea mea“, zicea plin de teamă arătosul și cînstitul tînăr.

Atunci ea, cu obrajii arzînd de rușine, dar gata de orice sacrificii pentru fericirea lor, l-a privit drăgostos în ochi, și una cîte una, fără a scoate un cuvînt, și-a scos toate hainele. Poemul se sfîrșea tocmai cînd, pe iarbă, „juponul alb își oprea filfiutul ușor“. Propoziția pe care doamna Zimmerman a pronunțat-o lent, cu dulceață infinită în glas, privind lemnul parchetului, și aruncînd pe el, cu un gest timid, o batistută albă care, ca prin farmec, îi apăruse în mină. Boarea ventilatorului o mișcă în acel moment și împingînd-o o făcu să ajungă pînă la marginea scenei.

Astfel emoționantul episod din pădure a devenit de un realism halucinant.

Aplauzele s-au revărsat într-o adevărată cascadă, ca într-o mare sală de teatru. Domnul Chávez era în picioare și striga: Bravo!

Domnul Frugoni și doamna de Giannello se ridicaseră și ei și se înghesuiau pentru a ajunge primii ca să o felicite pe doamna Zimmerman. Irene, pe care scena sacrificiului o impresionase profund, zicea în continuu „minunat“, în timp ce se lăsa abandonată pe spătarul scaunului, pradă unei intense emoții.

Lui Mastandrea poemul i-a plăcut deosebit de mult. Era de fapt singurul care îi plăcuse din tot recitalul pentru că era vădit neliniștit, își freca mîinile și cerea cu insistență un „bis“.

Am observat cum i-a șoptit ceva în ureche coanei Zulema, care la început a rămas surprinsă, ca apoi însă, datorită cu siguranță o bărzniciei domnului Mastandrea, să izbucnească într-un hohot de rîs care din fericire s-a pierdut în aplauzele și strigătele de entuziasm ale celorlalți. Mastandrea a făcut-o să înțeleagă că trebuie să se stăpînească, și să tacă, ducînd degetul spre buze și lovind-o de cîteva ori în semn de atenție peste mușchii voluminoși. Coana Zulema îi îndepărtă mîna cu violență, dar nu se opri din rîs, înăbușîndu-și chicotele cu batista.

Doamna din stînga mea, însă, nu părea să fi gustat prea mult poemul. Cînd domnul Pasco, entuziasmat, a făcut comentarii elogioase la adresa lui, ea, cu condescendență, a zis:

— Da, e foarte important ca dumneavoastră, tuturor, să vă placă.

Apoi își pironi privirea pe tocul ușii, unde își găsisese, după cum se vede, sălaș un enorm fluture de noapte și suspinînd zise :

— Bieții mei copii !

Lucru care nu mi-a dat liniște cîtăva vreme. Dar ce importanță avea oare pentru mine părăirea acestei domnișoare, care pe lingă faptul că se dovedea puritană, mai era și nerășinată. M-am îndreptat apoi spre scenă, nerăbdător și eu s-o felicit pe doamna Zimmerman.

Doamna Zimmerman, care o bună bucată de vreme, după ce terminase de citit poemul, rămăsese în mijlocul scenei, sub lumina becului, nemișcată, în poziția din care aruncase baptista, a reacționat în sfîrșit surizînd și, ca ieșită din transă, a înclinat de cîteva ori capul în fața felicitărilor și a aplauzelor.

Cînd acestea s-au liniștit nu a coborît de pe scenă, ci ridicînd mîna ne-a îndemnat la tăcere în timp ce, chiar ea, a început să anunțe pe cel care urma să încheie recitalul din acea seară.

— Eminentul poet și prozator, om de afaceri și dramaturg, Romualdo Chávez, nobilul președinte al acestei Grupări, zise. În continuare făcu o scurtă și inteligentă prezentare a personalității domnului Chávez din punct de vedere cultural, social, psihologic, profesional și afectiv-sexual a președintelui nostru. A vorbit despre abilitatea și corectitudinea cu care conducea societatea Polmnia, deși lucrurile nu mergeau întotdeauna bine — și asta pentru că nu a ascultat-o întotdeauna pe ea, care a lup-

tat pînă la epulzare pentru salvarea situației, despre comportamentul de adevărat gentilom, despre calitățile de om de afaceri, de poet, de cetățean etc, amintind pînă și de renumele său de cuceritor.

A fost, lăsînd la o parte digresiunile și anecdotele, o frumoasă și caldă prezentare pe care toți am ascultat-o cu plăcere dar pe care domnul Chávez a primit-o dînd ușor din cap și ascunzîndu-și cu greu plictisul. După ce a terminat doamna Zimmerman, domnul Chávez i-a sărutat curtenitor mîna și a condus-o pînă la scări, ajutînd-o să coboare de pe scenă, apoi s-a întors pentru a-și începe recitalul.

— Dar înainte de a citi cîteva din neînsemnatele mele stihuri, a spus el, aș dori să vă adresez cîteva cuvinte.

XXIV

PULICICCHIO JOSÉ MARIA (alias) *Pepe*.

Argentinian, 47 de ani, necăsătorit, funcționar la Banca Națională, sucursala Villa Urquiza.

Deși nu are antecedente penale sau polițienești există indicii suficiente pentru a-l considera un individ periculos, deoarece :

1 Numele și numărul său de telefon figurează în agenda cu adrese a extremistului Anselmo Fernández (alias) *Golanul*, care, murind în timpul interogatoriului, datorită unui stop cardiac întâmplător, nu a apucat să dea nici o explicație despre acest amănunt.

2 În mai multe dintre numeroasele fotografii obținute de acest departament în timpul înmormântării conducătorilor extremiști Ortega Pena și Silvio Frondizi, decedați din cauze necunoscute, apare în planul al doilea un individ slab, cu ochelari și început de chelie care, conform datelor expertizei fotografice nu ar fi altul decât J. M. Pulicicchio, machiat cu abilitate.

3 Din declarațiile lui Mastandrea reiese că numitul este un colaborator direct (al doilea

locuitor) al doamnei Zimmerman, adică un cadru de seamă al organizației.

4 Într-o apreciere (favorabilă) făcută lui Mastandrea despre un sonet al acestuia intitulat „Restaurație“, Pulicicchio, conform informatorului nostru, a trebuit să facă un efort pentru a-și disimula atitudinea ironică față de personalitățile singulare ale Istoriei noastre, precum și adeziunea sa la diverse crezuri anti-patriotice.

5 În plus : Din declarația lungă, neclară și contradictorie făcută de Mastandrea, forțat oarecum de ofițerul Fariás, Pulicicchio apare ca specialist în lucrări licențioase, obscene și pornografice. Prin intermediul acestor aberații (și, fără îndoială, prin altele încă mai perverse și de neimaginat), numitul reușește cum afirmă Mastandrea, să corupă și dețină asentimentul bolnăvicios și total al Irenei Bengoechea. Se mai adaugă faptul că Bengoechea, înainte de intrarea lui Pulicicchio în organizație, avea cu Mastandrea relații foarte afectuoase, care, mai apoi, în urma presiunilor făcute de cel ce a pus stăpânire pe ea, au fost brusc întrerupte.

6 Nu este improbabil, în conformitate cu cele spuse mai sus, ca individul, în afara implicării în mișcarea extremistă, să fie legat de traficul și/sau consumul de stupefiante.

KISTERNMACHER AURELIA WANDA, (alias) *Pupi*.

Germană, naturalizată argentiniancă, 34 de ani, necăsătorită, profesoară particulară.

În legătură cu medii germanofone din diverse țări, printre care Ungaria și Germania Democrată.

Primește o corespondență foarte bogată. Scrierile se referă, în general, la teme de ocultism, astrologie și stările de medium, ceea ce demonstrează puternicele ei relații cu Francmasoneria Internațională (Sinarhia) de conotații marxiste și explică strînsa ei prietenie cu cunoscutul francmason Romualdo Chávez.

Propagandistă activă a organizației, printre paralitici și schilozi (ea l-a determinat pe informatorul nostru să intre în organizație), exercită asupra lor un spirit incontestabil de conducere. În cadrul manifestației schilozilor împreună cu Tineretul Peronist către strada Gaspar Campos, pare să fi participat activ.

Date importante :

a Extremista Rosa M. V. de Camps i-a fost elevă particulară în anul 1967.

b Altă elevă a ei, Emma Arévalo, este cumnata concubinei teroristului Rafael Casas, înălăturat în timpul unei acțiuni din orașul Rosario.

Recomandare : A se controla cu grijă scaunul cu roți, în vederea posibilității de ascundere acolo a propagandei subversive sau a armelor.

XXV

ȘI-N VREME CE patru-ntunecate mașini Ford Falcon, cu zvelte antene și bine strunite motoare, în 'tunecosul garaj din cartierul Villa Crespo se aflau adunate, Afrodita, Atena și Hermes neobositul, întocmai cum preavrednicele mame ce îngrijesc de pruncii cei plăpînzi cu multă dragoste, tot astfel se grijeau și ei de muritorii cei fără apărare, ce-n astă clipă-o ascultau răpiți pe neasemuita doamnă Zimmerman, și, îndatoritori, cercau să le-mplinească orice dorință.

Căci Umbra Vestitoare-a Morții nu mai dădea agale ochiuri în jurul casei din strada Teodoro Vilardebó 2562, ci, discretă, luînd înfățișarea nevătămătoare a unei pete mari de umezeală, se așezase pe canelatul coperiș de zinc al salonașului și, de acolo, se gătea să vegheze singeroasa lucrare a crunților trimiși ai lui Hades.

Și, dintr-o clipă-n alta, așteptau Olimpienii lugubru huriit al motoarelor și temutul sunet al frînării bruste pe pavajul străzii Teodoro Vilardebó, atît de bine pietruită, fiindcă aflaseră că însuși puternicul Hades la bun sfîrșit dusesese ultimele pregătiri și astfel hotă-

rita moarte a celor doisprezece membri ai Polimniei nu era departe.

Și, pe cînd doamna Zimmerman tocmai iniția un ticălos nelegiuit ce fără milă o lovea pe-a lui sărmană soată ofticoasă, dintre învîrtitoarele palete-ale ventilatorului, Afrodita o văzu pe coana Zulema cea durdulie, dragă privirii ei, ce se gătea prin semne să-l cheme pe domnul Frugoni, ca plata pe noiembrie el să-i dea.

Iar Afrodita făcu să adie o binefăcătoare undă proaspătă de aer spre încă vigurosul trup al coanei Zulema și, preschimbată într-un Gînd Ghiduș, îi susură, în dialectul guaraní, acestenaripate vorbe :

— Nu-l zăticni acu' pă dom' Frugoni, tocma' cînd o giugiulește pe cumătra aia mîndră cu păr ca peana corbului, ci-așteaptă, mai bine, să se-oprească aia du pă scenă, aia de-alungă-amarnic muștele cu dosu palmei, și, fără larmă, du-te dă te așează pă scaunu ăla, lîngă drăguțu de domn în cîrje, care ți-a zis odată vorbe dulci, da cam fără perdea.

Iar coana Zulema urechile nu-și astupă cînd auzi porunca Gîndului Ghiduș și-n vreme ce doamna Zimmerman își anunța în spirit pedagogic titlul următorului poem, adică „De-a gajurile pe pajiște” sau „Relația dificilă a unei perechi în timpul adolescenței”, intră în liniște, avansă printre rîndurile celor adunați și își depuse-mbelsugatele fese pe scaunul de lîngă domnul Mastandrea.

Iar Afrodita-ndreptă a ventilatorului briză către-asudatul domn Mastandrea și el privi cu-a ochiului coadă spre stînga și văzu cum

bine înzestrata coană Zulema alătura i se așează, drept care mult i se înveseli inima.

Ci, întorcîndu-se, mîna coanei Zulema cu multă căldură strînse și-ndată-și lepădă, cu prefăcătorie, batista cea vîrgată cu maro, ce o avea de gît legată, ca astfel să îi pară mult mai arătos cuceritoarei și drăguței coane Zulema.

Iară Atena, neîmblînzită, într-o necunoscută domnișoară preschimbată, titlul erotic al poemului doamnei Zimmerman auzi și, cu toate că tema nu-i era pe plac, meni ca vorbele s-ajungă bine pînă la inima protejatei sale, nepătata Irene Bengoechea, pentru ca o dulce-emoțiune pe ea să pună stăpînire și-n urmă, astă dulce-emoțiune domnului José Marí Pulicicchio să i-o treacă, lui, căruia Atena, din pricina-nțelegerii cu Afrodita, acuma trebuia să-i ierte avansurile amoroase făcute pe strada Marcos Sastre.

Iar vergura Irene Bengoechea auzind din gura doamnei Zimmerman vorbele „raport de cuplu” și „adolescență”, simți că ele se legau anume de proaspătul dar încă neconsfințitul ei raport de cuplu și, printr-o mișcare plină de tîlc a degetului mic, toate astea i le-mpărtăși mîrinimosului domn Pulicicchio, care, drept răspuns, îi strînse plin de gingășie mîna și către ea-și plecă aprinsu-i trup îndrăgostit.

Și-n vreme ce sfioasa jună hainele-gaj își lepăda-naintea fercheșului și-nspăimîntatului flăcău, Afrodita se revărsă sub chipul prea desfătătoare brize asupra mîndrei doamne de Giannello, care-i asemenea unei Zeițe, ca și

asupra minunatului domn Frugoni, cel atât de drag lui Hermes, ce-aproape-uniți, în cel din urmă rînd de scaune, ședeau.

Și Afrodita le meni acea îmbătătoare, scurtă și deplină fericire a iubirii, căci, celor doi, scurtul răgaz ce le mai rămăsese de trăit li se număra, de-acuma, în minute ; și, pentru-aceia, Afrodita le meni răstimpu-acesta să le fie plin de fericire și-asemeni unor cupe cu vin amestecător.

Și domnul Frugoni uită pe de-a-ntregul toate grijile-i de soț prea vinovat, de proprietar al bazarului „Floarea de Crin“, de vistiernic al Polimniei, de peronist din prima perioadă, de făcător de pielicele înnegrite cu tuș, și nu se mai gîndi decît la caldă și mătăsoasă piele a doamnei de Giannello, pe care își lăsă-n ascuns mîna tremurătoare de iubire să alunece.

Iară doamna de Giannello, de fericire amestecată, înspre nemărginite bolți multicolore se înalță atingînd, subjugată, orgasmul zvicnitor, în vreme ce își sprijinea căpșorul pe-al domnului Frugoni umăr și murmura suspine tandre și lămuritoare.

Iar de la locul ei, din rîndu-al patrulea, alături de nevăzătorul domn Pasco, Atena-și îndreptă privirea isteată a ochilor ei de azur către protejată sa, prea învățată și invalidă domnișoară Kisternmacher, căreia-i insuflase, nu de mult, irezistibilă Putere de Convingere.

Iar domnișoara Kisternmacher, prin mijlocirea poemelor ei nențelese și-a deslușirilor prea erudite asupra vorbelor sanscrite, pe toți

îi convinsese de nesmintită trebuință a iubirii-universale și toți primiseră cu-nfiorare vorbele ei convingătoare, și toți îi arătaseră iubirea lor universală și mulțumirea prin calde vorbe și frățești săruturi depuse pe-a ei frunte.

Dară Atena chibzui că trebuia să-i mai ofere protejatei sale un nou și-nteligent soi de fericire, drept pentru care, în spiritul Prieteniei Tandre preschimbată, se strecură în sufletul seducător al domnului Romualdo Chávez, iubit de ambele Zeițe, care ședea alături de domnișoara Kisternmacher în primul rînd de scaune.

Și puse stăpînire pe domnul Romualdo Chávez o nestăpînită dorință de prietenie tandă și spirituală pentru domnișoara Kisternmacher, căreia, pe nepusă masă, atunci cînd doamna Zimmerman rămăsese nemișcată în gestul ei de a zvîrli pe pajiște juponul, îi sărută mînuțele cu-o tandă patimă, spunîndu-i plin de duioșie Pupi, în vreme ce-i făcea în șoaptă un comentariu-inteligent despre poem.

Iar doamna Kisternmacher îl contemplă cuprinsă de samadhi și, cu ochii umezi de tandă prietenie, îl făcu să ia aminte, totuși, la acea ușoară lipsă de țarana, la prea multa nidagha a minunatului poem, ce lesne se vădea prin abundența de Krivamâha karma care cuprinsese-ntregul salonaș.

Și nerăbdătoare Afrodita tot aștepta sosirea Dorei, îngrijitoarea domnișoarei Kisternmacher, căci junele Romilio Sosa, al ei juruit, sta singur și cam abătut mai la o margine a salonașului ; ci nu vroia Zeița preafrumoasă ca Ro-

milio să-și petreacă departe de a lui iubită scurtul răgaz ce de trăit îl mai avea.

Drept care-n pauza dintre cele două părți ale recitalului se preschimbă-Afrodita-n spiri-
tul Treburilor Urgente și, în ăst chip, se stre-
cură-nlăuntrul găsitei mame-a domnișoarei
Kisternmacher.

Iar mama domnișoarei Kisternmacher amine-
te își aduse-n pauză c-avea de-ndeplinit o
treabă foarte grabnică în centru, drept care,
cu grăbire, se duse-n cămăruța din spate, ri-
dică telefonul și, pe dată, cu Dora se puse-n
legătură. Și în puține vorbe îi porunci Dorei
să treacă să o ia pe domnișoara Ksternmacher
din Teodoro Vilardebó 2562, căci ea, după-n-
cheicrea adunării, avea de mers în centru pen-
tru o treabă grabnică.

Dar iată că aplauzele prelungite pentru
doamna Zimmerman se domoleau, ea mina
dreaptă-și înălța să ceară liniște, pe domnul
Romualdo Chávez să-l anunțe, și Dora, a dom-
nișoarei Kisternmacher brună-ngrijitoare din
Villa del Parque, încă nu sosise, fapt ce o
îngrija pe Afrodita și, dintre paletele ventila-
torului, o făcea cu nerăbdare către ușă să
privească.

Iară pe domnul Pasco, alături așezat de
nemblînzita-Atena, cea preschimbătă-ntr-o ne-
cunoscută domnișoară, tare mult îl mișcase
viteazul gest al fetei de-a-și lepăda hainele-gaj
și — cum închipuirea lui vedea, ce ochii nu
puteau să vadă — acel trup nevîrstnic și fru-
mos, pe jumătate despuiat, al nevîrstnicei și

prea frumoasei femei ce, cu tremurător glas,
recita, îi stîrni puternice bătaî inimii lui sin-
guratice și o vădită umflătură într-o parte-a
șlitului.

Și fiindcă umflătura-napoi nu dădea, nici
chiar atunci cînd dichisitul domn Chávez spre
podium se-ndreptă, Atena, printr-o nevăzută
mișcare din sprîncene, Afroditei ceru ajutorul.

Iar Afrodita, preschimbătă-ntr-un Vis Erotic,
se revarsă desfătătoare asupra nevăzătorului
domn Pasco. Și domnul Pasco o iubi în vis pe
fata despuiată de pe podium și pe-afinata pa-
jiște o posedă și revarsă în ea licoarea caldă
ce naștere dă vicții, în vreme ce Atena la ure-
che îl vorbea cu glasul doamnei Zimmerman,
mina îi lua, și, ca prin minune, făcea să îi
dispară pata de pe pantalon.

Iară pe cînd acestea toate se-ntîmplau, mult
prevăzătorul Hermes, mesagerul, într-un mare
flutur de noapte preschimbă, cu abdomen
gros și păros, fără hodină-și împlinea slujba
însemnată.

Ci zbura Hermes plin de sîrguintă în jurul
casei și-n filfiit cam tremurat suia pînă la-
nalții pomi ai paradisului din strada Teodoro
Vilardebó, cu piciorușele-i firave zgîria ușor
pe tencuiala peretelui din fund și-apoi antene-
le bătoase și le ițea pe-atît de frumos repa-
ratul buiandrug de la intrare.

Și-n acest chip tot spiona, ba într-o parte,
ba într-alta, așteptînd sosirea celor patru te-
mute mașini Ford Falcon, ca-ndată s-o ves-
tească celor două-Olimpiene.

Și iată că tot împlinindu-și credincioasa misiune, ajunse Hermes zburînd anevoie pînă la ușa salonașului și se așază pe tocul lăcuit, fiindcă dorea să o înștiințeze pe necunoscuta domnișoară că n-avea, încă, nici o veste.

Și cum stătea acolo sus pe tocul ușii, Hermes, vorbind cu-Atena cea neîmblînzită, primi din plin asupra trupului fragil o strașnică rafală de-aer desfătător, pe care, din ventilatorul cu picior, îl răspîndea cu generozitate Afrodita.

Și astfel se-ntîmplă că-ndată aromitoarea furnicare a iubirii se făcu stăpînă pe întreg trupu-i cenușiu de fluturi de noapte.

Și chiar din astă pricină, tremurător de neînfrînată dragoste, își puse Hermes trupu-naripat pe o sfioasă și bine udată plîntuță de mentă, pe jumătate-ascunsă între bine udatele plîntuțe ce curtea interioară-mpodobeau.

Și chiar cînd d-l Chávez pe gătiții membri ai Polimniei îi prezenta, doar cîteva vorbe, purcedea Hermes cu plîntuța cea de mentă la o convorbire tare priincioasă, plină de curtenitoare și mîngîioase vorbe, în vreme ce, cu blîndețe, pe una dintre parfumatele frunzulițe, părosu-i abdomen urca și cobora.

XXVI

DOMNUL CHÁVEZ, care, în ciuda căldurii sufocante, era îmbrăcat cu un costum gri cu vestă, își prinsese la butonieră o frumoasă cameliu roșie care împodobise, cu puțin timp în urmă, pieptul domnișoarei Kisternmacher. Nu am putut observa precis cînd i-a dăruit-o, dar sînt mai mult decît sigur că o făcuse în cursul manifestației de entuziasm de după recitalul doamnei Zimmerman.

Este cert că această floare roșie, cu totul deosebită, purtată la rever, nu numai că scoate încă o dată în evidență eleganța naturală a președintelui nostru ci anunța, în această formă inedită, aerul de sărbătoare pe care îl vor avea cuvintele sale în această seară.

De fapt așa a și fost. În timp ce Irene mă făcea, prin semne, să observ floarea și cu ochiul mi-o arăta pe domnișoara Kisternmacher, domnul Chávez și-a început discursul. Cu vocea sa melodioasă și cu accentul zamoran a început referindu-se la „rodnică muncă dusă de Polimnia“ pe parcursul acestui an pe cale să se încheie.

A vorbit despre cele patruzeci și opt de întâlniri cu poezia realizate în cursul acestui an, „incluzînd-o în numărătoare și pe aceea atît de plăcută și din multe motive de neuitat“ din acea miercuri călduroasă, de 3 decembrie. A comparat această neîntreruptă înșiruire de rodnice reuniuni cu o „ghirlandă enormă de stele frumoase și strălucitoare care au brăzdat neînchipuit de neagra și crîncenă noapte a anului 1975“. A spus că profita de ocazie pentru a semnala calitatea excelentă a muncii fiecăruia dintre membrii Polimniei și în special a celor ce împărțeau cu el responsabilitatea conducerii Societății.

A amintit de „generoasa și febrila activitate a doamnei Zimmerman în calitate de membru titular fondator, munca liniștită și plină de abnegație a domnului Frugoni, casierul Societății, frumusețea de neînlocuit a scrierii registrelor cu creațiile literare de către doamna de Giannello.

Și astfel au fost numiți pe rînd toți membrii Consiliului de conducere, și a avut pentru fiecare dintre ei cuvinte calde și generoase, elogiile bine întocmite.

Nu pot să nu recunosc bucuria aproape copilărească ce m-a cuprins la auzul numelui meu pronunțat tare pe scenă, cînd președintele, arătîndu-mă, m-a scos în evidență și m-a dat exemplu demn de urmat tuturor membrilor pentru prezența mea punctuală la toate cele patruzeci și opt de întâlniri ale anului 1975, fără a lipsi sau a întîrzia la nici măcar una dintre ele.

Tocmai începuse domnul Chávez să-i ureze Irenei succes și bune rezultate în noua calitate de revizor financiar cînd se auzi soneria de la intrare. Tînărul Romilio Sosa dădu să se scoale, dar pînă s-o facă, doamna Zimmerman părăsise sala și se îndreptă traversînd micul culoar spre ușa de la intrare.

Am auzit zgomotul de chei, apoi scîrțîitul clantei, geamătul binecunoscut al vechilor balamale și după aceea imediat un glas cristalin de femeie care spuse „Bună“ și care îl obligă pe domnul Chávez să se oprească curios pentru a vedea cine venise. Se auzi un zgomot grăbit de pași pe coridor și își făcu apariția înaintea doamnei Zimmerman vechia noastră cunoștință Dora, cocheta damă de companie a domnișoarei Kisternmacher.

Fără a se sinchisi de atmosfera protocolară a reuniunii și de faptul că o deranja cu zgomotul tocurilor, Dora, îmbrăcată cam țipător, cu o ramură de salcîm în mînă, dădu vesel bună seara tuturor, și se apropie de mama domnișoarei Kisternmacher, legănîndu-și provocator frumosul trup, cu tocurile răsunînd pe parchetul salonașului. Schimbă cu mama domnișoarei Kisternmacher cîteva cuvinte, zise „da, sigur că da“ și se auziră din nou tocurile ațîțitoare cînd, grăbită, traversă sălița pentru a se așeza mulțumită lîngă logodnicul ei, tînărul Romilio Sosa. Dora îl sărută sonor pe Romilio și îi luă brațul drăgăstos. Apoi își puse unul peste altul frumoasele-i picioare, clipi, de cîteva ori din genele lungi și, cred, false și înclină capul ca o școlăriță, fixîndu-l cu o

privire strălucitoare pe domnul Chávez în semn că aştepta să continue, şi că nu ştia de ce întrerupsese discursul.

Domnul Chávez, care în timp ce Dora umbla de colo pînă colo, în lungul şi-n latul săliţei, o privea atent, surîzînd (nu lipsit de încîntare, ar trebui să adaug), aplecînd capul şi unindu-şi miinile şi-a continuat discursul plin de cuvinte promiţătoare, deşi nu în totalitate justificate.

După ce s-a referit la munca de secretar, a abordat problema activităţii poetice dusă de Polimnia în anul 1975. Cu elocinţa care l-a caracterizat întotdeauna, a punctat momentele pe care le-a numit cruciale în această activitate.

Şi a trecut repede în revistă poemele de referinţă, cele mai pline de har ale fiecăruia dintre membrii Polimniei.

Sumara trecere în revistă (unde am avut onoarea să fiu menţionat datorită unor sonete despre toamnă pe care le-am citit la începutul anului) s-a terminat cu elogiul poeziilor citite de doamna de Giannello şi de doamna Zimmerman în seara extraordinară de 3 decembrie.

Zicînd acestea, şi-a înclinat capul şi a făcut o pauză cu scopul de a crea suspans.

Cînd a văzut că publicul a devenit nerăbdător şi-a ridicat privirea şi a spus :

— Nu pot să nu mă mai refer în această seară şi la ceva care ne priveşte pe toţi, aducînd un surplus de fericire binecuvîntată, aşa cum parfumul sporeşte frumuseţea unei flori.

A mai făcut o pauză, drept care nerăbdarea a crescut şi mai mult, apoi a început să abor-

deze, în sfîrşit, subiectul adevărat al discursului său atît de aşteptat pe care îl tot pregătise pînă acum.

A început să facă o profundă analiză a poeziei „Dragoste de vară“ a d-rei Kisternmacher şi a explicat ce însemna pentru el misteriosul termen Nidhaga. A trecut apoi la iubirea universală „în jurul căreia se învîrte tot universul“ a spus, producînd pe loc o serie de minunate metafore despre iubire.

Şi cînd nerăbdarea a ajuns la limita pe care el o dorea a zis în sfîrşit :

— Iubire care, curgînd impetuos pe marele fluviu al Istoriei şi al Vieţii, transformînd la tot pasul cantităţi imense de materie inertă, a renăscut astăzi în acest drag salonaş literar. Arătînd un gest amplu pereţii tapetaţi cu albastru şi-a încheiat fraza cu o metaforă care mi s-a părut un pic forţată, chiar dacă îi aparţinea mult admiratului domn Chávez :

— În această primitoare şi bine ventilată cameră, zise, Venus şi Minerva, împăcîndu-se în mod miraculos, au permis să înflorească în voie iubirea printre căutătorii spiritului.

Am crezut la început că făcuse o simplă aluzie la relaţia, de curînd făcută publică, dintre fosta doamnă de Giannello şi domnul Frugoni. Apoi însă, pe măsură ce fraza avansa, iar privirea sa urmărea toată sala, a văzut-o pe Dora lîngă Romilio, pe Mastandrea deja în termeni familiari cu Zulema, pe Irene cu mîna în mîna mea şi atunci a încheiat cu acea imagine din mitologia clasică, imagine care mie mi s-a părut cam forţată.

Domnișoara necunoscută însă, ce stătea lângă Pasco, păru să aprecieze în mod deosebit pacea dintre Venus și Minerva, pentru că a izbucnit într-un ropot de aplauze și, atunci, toți ne-am văzut obligați să aplaudăm.

Aceasta venea să confirme imaginea ce mi-o făcusem despre ea, ca insensibilă la tot ce este obișnuit, nespectaculos. În sfârșit, aceasta este o paranteză care nu are mare importanță și e mai bine să lăsăm lucrurile așa cum sînt.

La un semn al domnului Chávez aplauzele au încetat. Irene a observat că, după cuvintele pline de înțeles ale domnului Chávez multe priviri se opreau asupra noastră.

Și, rușinată, a vrut să se desprindă din mîna mea. Dar eu, cu o îndrăzneală de care nici nu mă credeam în stare, dintr-un impuls stîrnit parcă de briza plăcută a ventilatorului, i-am reținut-o cu hotărîre.

Surizînd triumfător i-am privit la rîndul meu și, ca răspuns, mulți mi-au zîmbit și au înclinat capetele în semn că aprobă bucuroși noua și neașteptata noastră idilă. Iar Mastandrea a avut ideea deplasată de a-mi face cu ochiul, în timp ce, fără a se feri, îmi arată cu degetul pe coana Zulema, care se îmbujorase toată.

Dora și Romilio nu s-au simțit deloc vizați.

Iar Dora uitase parcă de domnul Chávez și ba îi șoptea ceva la ureche logodnicului ei, ba îi oferea o bomboană. Doamna Giannello, din ultimul rînd, îi contempla pe toți cu un suris dulce și obosit. Profitînd de un moment în

care își îndrepta rochia, i-a făcut un semn discret și grațios cu mîna Irenei.

Nu exagerez spunînd că fața ei radia fericire, ca și cum, după greutățile prin care a trecut, se afla acum într-un strălucitor nor de fericire care o proteja de toate relele lumii.

Am vrut să-l caut cu privirea pe domnul Frugoni pentru a mă convinge dacă și el depășise toate greutățile, dar deja domnul Chávez, după ce gustă efectul produs de metafora sa mitologică, își reluă firul discursului.

Spuse ceva mișcat despre timpul scurt al trecerii noastre prin viață și că nu trebuia să refuzăm niciodată brava provocare a lui Amor, pentru că, după domnul Chávez, era o hotărîre a Zeilor căreia nu i ne putem opune, sau mai bine zis a lui Dumnezeu, se corectă, după ce Irene îl privi încruntîndu-se aproape fără voie.

Și, încheindu-și improvizatului discurs, pronunță rar cu vocea sa plăcută, cu un accent spaniol de neconfundat, aceste cîteva simple dar impresionante cuvinte :

— Acum cînd iubirea a așezat sărutul efemer al imortalității pe atîtea chipuri dragi, îmi revine mie înalta cinste de a citi cîteva din umilele mele poezii în care, tocmai pentru că vă aflați într-o dispoziție sufletească deosebită, nu mă îndoiesc că vă veți regăsi.

După care, aranjîndu-și manșeta impecabilei cămăși, și-a început recitalul. Ne-am dat seama imediat că nu putea citi pentru că nu avea cu el nici o hîrtie și, contrar celor spuse înainte, va recita poeziile din memorie.

XXVII

- CALD AL DRACULUI...
- Cam stă să plouă.
- Și-aici, înăuntru, e și mai și. Afară tot mai adie un pic de vînt.
- Cît ai ceasu' ?
- Fără douăzeci, trecute.
- Fără opșpe.
- Sînt toți ?
- Lipsește 41.
- Asta mereu ajunge tîrziu, maica mă-si.
- Uite-l, că vine.
- De data asta, ce dracu' ți s-a mai întîmplat ?
- Adică ?
- E fără șapțișpe.
- Am schimbat uleiul.
- Aiurea !
- Dacă plouă, poate se răcorește.
- Cine știe...
- Au umplut toate rezervoarele ?
- Tîmpitule, ți se vede patul pistolului de aici.
- Și ce dacă ?
- Nimic, da' mai bine acoperă-l.

- Voi veniți în spatele mașinii mele. Eu îl urmez pe șefu'.
- Dă-mi adresa.
- O clipă. Teodoro Vilardebó 2562
- Unde-i asta ?
- Prin cartierul Villa del Parque, aproximativ.
- L-ai văzut pe Hupumorpo ieri ?
- A fost de groază.
- Ce-i cu tine ?
- Mi-e somn, bă. N-am închis ochii toată noaptea.
- Vreo treabă, ceva ?
- Nu bă, chestia de spătămîna trecută.
- Zi-i să vină cu ceva de haleală.
- Și cu ceva de supt pentru tine, nu ? !
- Îți dau una, de te ia somnu', tîmpitule !
- Mai dă-te-n mă-ta.
- Mai degrabă spre Villa Devoto, am impresia.
- Pe-aici ți-e drumu'.
- Și dup-aia, ce ?
- Știu eu ! ? Presupun că spre Ezeiza.
- Ai întreat ?
- La ce bun ? Om vedea pă urmă.
- Aveți grijă de mașini. Să nu fie urme de sînge înăuntru.
- Și Șefu' ?
- S-a dus să facă pipi.
- Dă-mi, bă, și mie un pic.
- Ie-te fraieru'. Vine tîrziu și mai și uită, pe deasupra.
- Nu fi porc ! Dă și mie, că mi-am lăsat-o în cealaltă mașină.

— Într-o bună zi, ăsta o să-și uite și capul.
 — Adă-n-coa, lasă-te de cioace.
 — Ei, ce faci ?
 — O bucată de bandă adezivă și un capăt de frînghie. Ce mizerie.
 — Împărat ești, la tine-n mașină
 — Deja sînt cam rablagite.
 — Ar trebui să le schimbe.
 — Tre' să știi să le-ngrijești, bă !
 — Țas-o moartă.
 — Sper să terminăm devreme.
 — De ce ?
 — Grăsana. Are febră.
 — Ceva grav, bă ?
 — Nu, doar o gripă. Da' tot aia e.
 — Eu zic că pe la patru.
 — Pînă la șase nu mă culc.
 — Ce să-i faci. Așa-i meseria asta.
 — Fără zece,
 — Uite că vine Șefu'.
 — Se și urcă. Vino după mine, da' să stai cuminte.
 — Iaa, pe ăștia de la poartă. Rade-i.
 — Circulați, fir-ți ai dracu'. Circulați, mă, nu s-aude ? !
 — Ce mai perdaf a încasat grasu.
 — Gata să moară.
 — Totu-i în ordine ?
 — În ordine, Șefu' !
 — Pornim.
 — Cu lista, Șefu' ?
 — Da.
 — Or fi toți ?

— De un' să știu eu...
 — Mulți, Șefu' ?
 — Doișpe.
 — La dracu'.
 — Aici mașina 25 către Centrală. Totul în ordine.
 — S-o iau pe Jorge Newbery ?
 — Nu, mai bine pe Juan B. Justo.
 — Mașina 25 către Centrală. Plecăm spre Villa del Parque. E ceva nou ?
 — Nimic nou. Continuați operațiunea.
 — Nu-i cam devreme, Șefu' ?
 — La zece o întind toți. Dă-i bătaie.
 — Îi scoatem după listă ?
 — Doișpe la nimereală, am zis.
 — Sper că cei de la 45 nu se mai bagă, ca data trecută.
 — Bevilacqua e prevenit. N-o să apară.
 — Eu i-aș mai aduce aminte. Să nu fie pe nasoaie.
 — N-ai treabă. I-a trecut, după tot ce-a pățit.
 — Dăm colțu' pe Warnes ?
 — Nu, continuă pînă la bulevardul San Martin. Dup-aia pe Jonte pînă-n Teodoro Vilardebó. Fă-i semn lui 41 înainte s-o cotești.

XXVIII

AH, NEFOLOSITORI, înfricoşaţi şi resemnaţi Olimpieni ! Spuneţi că pe neînvinsul Hades în stare nu sînteţi să-l înfrunţaţi şi, în nelucrare cufundaţi, cu laşitate vă ascundeţi, tot răspîndind neînsemnate fărîme de fericire asupra acelor muritori nerorociţi pe care, fără nici un drept, îi numiţi protejaţii voştri !

Îngrijiţi-vă, hai, plini de ipocrită rîvnă, de scurtul răgaz ce încă le mai rămîne de trăit membrilor Polimniei, cei de izbelişte lăsaţi, cum tot nu mai puteţi nimica face să-i apăraţi de cruzii mesageri ai lui Hades.

În grabă daţi-le, ca nişte doici plătite pentru astă slujbă, fleacuri mărunte şi goale, aşa cum dai unui copil speriat şi plîns, o însăllată, de nu chiar rău alcătuită jucărie, ca el, o vreme, de ea să îşi vadă, iară teama şi plînsul să îşi uite !

Ci dăruiaţi-le, plini de mărinimie comodă şi-uşuratică, ascunse împletiri de mîini, mult lăcrimoase declaraţii de tandră prietenie, deşarte propuneri de iubire universală, focoase şi nevăzute mîngîieri, ba chiar neauzite-orgas-

me, dacă tot nu puteţi să dăruiaţi singurul bine ce ar fi trebuit cerut să vă fi fost : viaţa.

Urmează tu, intrigantă Afrodita, cu-a ta lucrare fără noimă. Între paletele ventilatorului cel cu picior ascunde-te si-mpărăştie aromele furnicături ale iubirii peste sărmanii de participanţi din Teodoro Vilardebó 2562, ce viaţa socotită în minute au.

Faci foarte bine, te asigur, împrăştiindu-le din plin asupra soticului de Carlos Argentino Mastandrea căruia, pe cînd îşi tot recită din memorie poemele înjilecatul domn Chávez, i-a trăznit să-şi aducă-aminte că e văduv, ca şi coana Zulema, de care s-a îndrăgostit năpraznic, şi-aşteaptă doar o pauză a recitării ca să-i facă propuneri de căsătorie nepotrivite şi-ndejuns de-absurde.

Strămută-acum, băgînd de seamă, zdravănu picior al ventilatorului si-ntoarce-te cu totul către podium unde, sobru pesticulînd, recită domnul Chávez, si fă-l să înceteze-odată să mai nlictisească lumea cu sforăitoarele-i poeme despre tărani neciopliţi de prin Castilla si să porceadă în sfîrsit la recitarea poemului cel lung şi descriptiv, oleacă scandalos, ce înălta-va mari valuri de erotism asupra paşnicilor membri ai asociaţiei Polimnia.

Urmează, vanitoasă fiică a lui Zeus, frigidă, dispreţuitoare şi irascibilă Atena ! Urmează, ţeapăn aşezată lîngă nevăzătorul domn Pasco, şi ia, cum faci în astă clipă, un bun tain de-Amor Universal, pe care domnişoara Kisternmacher l-a răspîndit prin salonaşul în albas-

tru tapetat, și, cu-ajutorul unui suflu nevăzut, fă-l să ajungă pînă la juruita junelui Romilio Sosa, atrăgătoare și năzuroasa Dora din Villa del Parque.

Si-atunci, ea, Dora, nu-și va mai dori decît o încheiere grabnică a ăstui recital prostesc, ca de pe-al ei scaun să se ridice sprintenă, să taie rămurele de salcîm dintr-un mănunchi cel ține-acum în poală, și fiecăruiua dintre simpaticii colegi de adunare să le-mpartă-n dar, ca semn al marelui amor universal ce i-a cuprins pe toți.

Însă cum, de neobosita și-nvîrtitoarea Afro-dita-nrîurită, dori-va și să facă dragoste cu Romilio, așa cum cere Dumnezeu și cu cît mai devreme, cu atît mai bine, își va dori la fel de mult degrabă să se-ncheie toate, ca să împingă, poate cam prea iute, al domnișoarei Kisternmacher scaun cu roți pînă la nu prea-ndepărtata-i casă, apoi un nimerit taxi să ia și să zboare spre hotelul „Stînjeneii“, căci Romilio se arată-n seara asta mai drăgăstos ca niciodată.

Cît despre tine, uitucule Hermes, al hoților nedemn protector și hoț tu însuți, bine-ai făcut că ți-ai lăsat deoparte-n-sărcinarea zadarnică și fără minte, căci oare ce scofală ar mai fi pentru neajutoratîi de participanți din casa de pe Teodoro Vilardebó, că cele două-Olimpiene vor afla, cu doar puține clipe mai-naintea lor, despre teribila sosire a celor patru mașini Ford Falcon, de moarte-aducătoare?

Ai făcut, deci, cum era mai bine, neascultînd de-a Afroditei rugă, că ți-ai oprit privi-

rea pînditoare să mai cate spre cele două capete-ale străzii, ca să începi, în schimb, o desfătătoare convorbire cu astă bine-udată și firavă plantă, ce alta nu-i* cum bine trebuie s-o știi, decît subpămînteana nimfă Menta, pe care Persefona cea sălbatică și ranchiunoasă, soata legiuită a lui Hades taciturnul, chiar dacă numai șase luni pe an, din gelozii (fără pricină), a preschimbato-n parfumată plântută de Mentă.

Răspîndiți molatica uitare! Alcătuiți, cîrpiți, osebiți și rînduiți sărmane găselniți de fericire trecătoare! O, Zei nedemni de-al vostru nume, care iată, în ciuda nemeritului voastrei stări de Nemuritori, nimic mai bun nu știți a face!

Revărsați, dar, asupra ăstui sărman grupuleț de muritori, rămași în vînt, plăcerea trecătoare și nejustificata bucurie, căci patru negre mașini Ford Falcon, în frunte cu nr. 25, în care se călătorește Iedul, au și trecut în goană de Juan B. Justo și General Rodriguez și-acuma se îndreaptă spre Villa del Parque, la vreme să-mplinească ceea ce Hades le-a cerut! O, leneși și de-ambrozie lehămesiți! Vai, o, resemnați, neghiobi, lași și insuportabili Olimpieni!“

Dar, adevărul este, că nimeni n-a-ndrăznit năntea Zeilor aceste dojenitoare și jignitoare vorbe să rostească, așa că ei, nestingheriți, urmează cu-ndeletnicirea lor futilă de-a face mai plăcute ultimele clipe acelor muritori proscriși, pe cînd promptul și calculatul Hades,

disprețuind toată forfota vană a Olimpienilor, cu-nversurare neînduplecată ultimele pregătiri pentru masacru-și încheia.

Căci numai ce părăsi a treia Keră biroul Iedului din cartierul Palermo și, străbătându-i porțile prea cetluite, ajunse în Sălașu-ntunecat, seama dădu de buna împlinire-a slujbei lui Hades cel tăcut și-acesta făcu biciu-i să plesnească pe coamele rîvniților săi cai cu înspumate crupe și, în sfîrșit, îi slobozi la galop să alege.

Ci, cu fumegînde nări, zburară cei trei negri cai, stîrniți de șuierătorul bici și minăți de singerosul Zeu, care, cu mînă sigură, din hățuri îi strunea, curînd lăsară-n urmă Sălașul tenebros și galopînd prin văzduh, cu iuțeală se-ndreptară către bine asfaltatul bulevard Juan B. Justo, cu semafoare presărate din plin.

Și chiar în locul unde bulevardul Juan B. Justo se-ncrucisează cu pietruita stradă Cucha Cucha, din înălțimea carului Hades văzu cele patru mașini Ford Falcon, în fruntea cărora, c-un huruit aparte de motor, înainta năvalnic mașina nr. 25, cea diriguată de Ied, mult asemănătoare în înfățișarea ei cu-o singeroasă Keră și înzestrată cu arme de moarte-aducătoare.

Și, ca mai îndeaproape trimișii să-și vegheze, se preschimbă Hades într-o ușoară buruiană de Balele Dracului, care, împinsă de-un suflu nevăzut, zbură la cîțiva metri de strălucitoarele capote. Și veghea Hades în ăst chip la împlinirea-ntocmai a poruncilor sale.

Dară nici unul dintre nenumărații muritori ce chiar atunci se preumblau fără de grijă pe largul bulevardului Juan B. Justo nu izbui să bage de seamă că dezlînata de Balele Dracului, la colțul cu bulevardul San Martín sosind, nu mai urmă să zboare tot în acea direcție ci, fără ca măcar o palmă să se desprindă de iuțile mașini, dădea cu ele-odată colțul, la dreapta, și își urma zborul tăcut de-a lungul bulevardului San Martín.

Iară mașinile 25, 41, 70 și 72 înaintau cu mare grabă pe bulevardul San Martín și, la răstimpuri, făceau să răsune spăimîntătoarea și-urliătoarea lor sirenă, pentru ca multele autobuze, camioane cu vin, camioane și mașini de felurite mărci, ce pe acolo circulau, mai la o parte să se dea, cuprinse de teamă, și să le facă loc.

Și, ajungînd la capătul bulevardului San Martín, nr. 2800, fără măcar să mai aștepte să se facă verde, o apucară mașinile cîteș-patru, una după alta, pe strada Alvarez Jonte, c-un spăimîntător scîrțîit de cauciucuri pe caldarîm. Și petrecea în sine Hades tare mult, căci scîrțitul ăsta îi era tare plăcut auzului.

Iară mașina nr. 25, fără opreliște înaintînd pe strada Alvarez Jonte, iată că se-ncrucisează cu Argerich, iar prea măiestrul lui subordonat ce dinaintea volanului ședea, se adresă-ntorcîndu-se-ntr-o parte Iedului și îi rosti aceste vorbe pline de-nțeles :

— Cîte cvartale ?

Iară Iedul, ce-și ținea-n afară, pe fereastră, cotul și ducea la buze o țigară, răspunse-n vreme ce dădea încet afară fumul albăstrui:

— Cinci, mă, și-n Teodoro Vilardebó trei, pe dreapta.

Iară din zburătoru-i post de observație Hades prea bine auzi vorbele clare ale Iedului cel mult iubit și inima i se umplu de bucurie.

Iară plăcerea nenduratului de Hades atinse-un punct asemenea tăriei lascivului orgasm când, după ce la dreapta apucară una după alta cîteșpatru mașinile, pe strada Teodoro Vilardebó, mulți dintre cei ce înlăuntrul lor se aflau puseră mîna pe nenduratele arme și la urechea Zeului ajunse limpede groaznicul „clinc” al piedicilor desfăcute.

XXIX

TRECUSE CEVA TIMP de cînd domnul Chá vez, ocupat cu numeroasele probleme ale Societății, nu mai dăduse un recital.

În ultimele două luni, în mod deosebit, între formalitățile necesare pentru închirierea imobilului (prin intermediul neobositului nostru președinte care administra societatea Imobiliara Delos), se număraseră și demersurile încă fără rezultat ca să obținem acordarea unui credit bancar pentru a închiria această casă veche de pe Teodoro Vilardebó, și prea puțin timp îi mai rămăsese domnului Chávez pentru a se dedica celei mai dragi dintre ocupațiuni.

Îl cunoșteam ca pe un fin și sensibil poet de sorginte romantică și nu mai trebuie să spun că așteptam toți cu nerăbdare să-l ascultăm.

Imediat după încheierea minunatei introduceri, doamna de Giannello și domnul Frugoni au părăsit discret ultimul rînd și s-au așezat în grabă în față ca să audă mai bine recitalul ce promitea a fi deosebit.

Domnișoara Kisternmacher privea scena în extaz, iar doamna Zimmerman și-a dus degetul la buze în semn de liniște, deși nimeni nu

vorbise și nu făcuse nici un fel de zgomot.

Sînt sigur că mulți dintre noi gîndeau că era foarte potrivit ca talentatul domn Chávez să încheie magistral întîlnirea din acea seară, aflată sub semnul unei calde efuziuni sentimentale.

Era evident, mai ales după ce doamna Zimmerman interpretase atît de expresiv poeziile sale, că plutea în aer, cum se spune, dorința de a se menține acel ton, de a fi aprofundat chiar. Vocea bine timbrată, talentul înnăscut al președintelui nostru puteau să ne transporte, pe aripile adevăratei poezii, spre orizonturi luminoase, cu profunde rezonanțe, ori altfel spus, spre o extraordinar de vastă și profundă comunicare pe care toți o presimțeam de neuitat.

Îmi aminteam cîteva dintre frumoasele sale poezii, în mod deosebit, una foarte scurtă despre sărut, care mi s-a părut aparte atît în conținut, cît și în formă.

Nu aveam nici o îndoială că și în acea seară va citi poezii la fel de frumoase, dovadă certă a ineputizabilei sale inspirații sentimental-romantice.

Ne-am pregătit dar toți să-l ascultăm, cu adevărată religiozitate, pe domnul Chávez.

Nu fără durere însă, mă văd nevoit să relatez cele ce urmează.

Domnul Chávez ne-a surprins de la început cu însuși titlul primei sale poezii și — cu părere de rău, repet — trebuie să spun că a dezamăgit, într-un fel, toate așteptările. Și să fiu

sincer, — nu ne așteptam de la el să dea un astfel de titlu unei poezii. Am înclinat să pun aceasta pe seama gusturilor sale. Poezia se chema „Unui țaran din Castilla“ și era dedicată tatălui său, mort acum.

Serios, concentrat, ca și cum nimic din ceea ce se întîmplase pînă atunci nu l-ar fi atins, domnul Chávez a început să recite din memorie poezia atît de puternic ancorată în realitățile specifice satului spaniol.

În versuri cu dure aliterații, al căror ritm sacadat autorul îl bătea cu piciorul — încercînd să imite, se pare, zgomotul monoton al sapei lovind pămîntul uscat — descria, cu siguranță, amintirile copilăriei sale petrecute într-un sătuc din Zamora.

Și tot așa, în locul imaginilor pline de înțelesuri și sensibilitate pe care toți le așteptam, ne-am văzut siliți să ascultăm, fără prea mult entuziasm, ceva obositor care nu interesa pe nimeni în acest moment: spinări încovoiate asupra cîmpului arid, femei abrutizate care lucrau cot la cot cu bărbații lor la aratul brazdei, mesele sărace ale familiilor de țărani, scurtele momente de odihnă, grupuri de țărani ce plecau la muncă odată cu mijirea primelor gene de lumină, zgomotul coasei, voci de căruțaș, sunetul clopotelor la ora slujbei și rugăciunile îndurerate ale țăranilor în jurul unui mormînt abia săpat.

Mă gîndeam că era o strategie gîdită special de a începe astfel, pentru a scoate în relief, prin contrast, frumusețea tonului viitoa-

relor poezii scrise în binecunoscutul stil romantic. Dar, spre dezamăgirea noastră, urmă a doua poezie intitulată „Sapa“, a treia „Din griul copt“, și o a patra „Moartea semănătorului“.

Și iar o luă de la început cu zgomotul coasei, spinările încovoiate, femeile abrutizate, grupul de țărani mergînd la seceriș, și clopotele, și rugăciunile, și tăcuta moarte.

Publicul începu să dea semne vădite de oboseală, nu trebuie să uităm că domnul Chávez era ultimul care se producea în acea seară, după două ore de recitări. Se foiau pe scaun, negăsindu-și locul, băteau cu degetele pe genunchi, urmăreau cu ochii zborul vreunei insecte în curte. Și, din spate, din ultimele scaune, se auzi un căscat nemulțumit ce nu putea fi decît al lui Mastandrea.

L-am blestemat în gînd fiindcă eram sigur că pînă și domnul Chávez, de pe scenă, trebuia să-l fi auzit.

Mi-am dat deodată seama că ventilatorul, deși răspindea o briză plăcută în tot salonașul, nu reușea, în ciuda mișcărilor ample și repezi, să ajungă la locul unde se afla președintele nostru, care e sigur că suferea de căldura înăbușitoare mai mult decît noi toți.

Mi-am amintit că doamna Zimmerman, coborînd de pe scenă, a atins puțin piciorul ventilatorului și, fără să vrea i-a schimbat poziția. Imediat ce domnul Chávez a terminat de recitat „Moartea semănătorului“, fiindcă cei aflați în primele rînduri nu își dăduseră seama,

m-am ridicat pentru a îndrepta eu acest mic inconvenient. Am fost nevoit încă o dată să-l deranjez pe d-l Pasco și pe frumoasa necunoscută și pe mama domnișoarei Kisternmacher. Dar abia am făcut o jumătate de metru pe culoar, cînd s-a întîmplat ceva cu adevărat nostim. Poate datorită unei înclinații a parchetului, sau vreunei izbituri ca de sapă, ceva mai puternice, despre care tot recita domnul Chávez, ventilatorul s-a mișcat, parcă singur și s-a învîrtit cîțiva centimetri spre dreapta. A fost suficient pentru ca aerul să ajungă din belșug pînă unde se afla domnul Chávez. M-am întors deci la loc, deranjînd-o iar pe mama domnișoarei Kisternmacher, pe necunoscuta domnișoară și pe domnul Pasco. Am ajuns la locul meu puțin rușinat (căci nimeni nu-și dăduse seama de ce m-am ridicat în picioare pe nepusă masă), în timp ce domnul Chávez care, poate, îmi ghicise intenția, îmi zîmbea, împărtășind parcă cu mine nedumerirea față de acel inexplicabil salt al blestematului de ventilator.

Fie că briza, care îi învăluia tot corpul și față cu minunata ei răcoare, îl smulsese de pe cîmpurile aride ale Zamorei, pline de țărani încovoiați, de hîrșit de coasă, fie că zgomotosul căscat al lui Mastandrea l-a făcut să înțeleagă oboseala ascultătorilor, cert este că, începînd din acel moment, domnul Chávez și-a schimbat complet atitudinea și, cum se va vedea, și repertoriul.

Și-a frecat vesel mâinile, ca și cum abia atunci și-ar fi început recitalul și, privindu-i pe ceilalți cu un zîmbet larg, irezistibil, a spus că, dacă consiliul de conducere ar permite, el ar vrea să facă o mică schimbare în recitalul său : în locul poeziei „Grîu nou“ pe care o anunțase și pe care, oricine va dori, o va putea citi în procesul verbal al Societății, simțea nevoia, se scuză, să recite altceva.

XXX

DAR IATĂ CĂ ÎN VREME ce domnul Chá-vez, neasemuitul, fără de preget recita „Unui țaran din Castilla“ și încă, după tipicul din vechime, scanda, ritmul bătîndu-l cu piciroul, uitucul, vorbărețul și neglijentul Hermes își părăsea cu nepăsare mult însemnata misiune de supraveghere și, vesel, unor treburi mai ușuratică se deda.

Ci de zburat nu mai zbura șiretul Mesager în jurul bine îngrijitei case a Polimniei, și nici nu mai pîndea cu luare-aminte spre unul ori spre celălalt din capetele pietruitei străzi Teodoro Vilardebó, așa cum îl însărcinaseră Zeițele, ba nici nu îl mai îngrijea, se pare, prea mult, sosirea de nenlăturat a celor patru mașini Ford Falcon, ucigătoarele de oameni.

El doar, cu-o inimă prea plină de iubire și de dorință neînfrînată (pricinuită fără îndoială de strașnica rafală pe care, făr' să vrea o revărsase-asupră-i daurita Afrodită), desfășura cu șiretenie vechile-i trucuri de cuceritor sigur pe el în fața acelei umile plîntuțe de mentă care, tremurătoare și sfielnică, primea cu o-

neîntare-ascunsă vorbele înflăcărâte ale Zeului limbut.

Și-n plină campanie de cucerire și seducere, Hermes, într-un atrăgător fluture de noapte preschimbat, cu-aripi mîngîietoare, se minuna de-ntunecatele și bine răsucitele trunchiuri ale plantei, de frunzulițele ei verzi, prea bine conturate și cu desăvîrșite forme, și de parfumul ce asemenea era în răsufierea Afroditei și pe care al ei trup frunos îl răspîndea la cea mai mică-atingere.

Cî, ca întotdeauna, Hermes fără rușine amăgea, căci învăluirile de cucerire a nechibzuitelor și prea simplutele fecioare îi erau nesfîrșite și-ndelungata-i practică știa prea bine felul în care-o inimă de femeie se înduioșă în grabă, oricare i-ar fi rangul.

Și-astfel, pe cînd delicat, abia de atingea fragedele frunzulițe ale plantei cu părșu-i abdomen, iar domnul Chávez începea un nou poem despre țărani și despre sobre prînzuri de familie, cu-ndurerată voce grăia Hermes și tot spunea că deși el era un Nemuritor June, fiu de puternic Zeu, în veci vreo Zeiță, ori nimfă, ori femeie muritoare, nu se înduioșase de a lui singurătate și nici nu revărsase dulcea moliciune a iubirii asupra părăsitei sale inimi.

Iar vergura plîntuță, ascunsă între altele la fel de bine-udate, ce curtea din Teodoro Vilardebó 2562 înconjurau, credea cu ochii-nchiși minciunile ce-i înșira cu iscusită artă Hermes, pe care-nfățișarea de june neînțeleș și-nsingurat îl prindea de minune, și-ar fi do-

rit să fie ea trimisa Sortii ca s-aline suferințele unei june atît de arătos.

Și, ca sfiala să-i învingă și să-i cîștige-ncrederea junelui singuratic și neînțeleș, bine conturatele-i frunze dulce își agită și povesti, la rîndu-i, a ei pățanie nefericită, rostind 'naintea șiretului Hermes vorbele-acestea sincere și parfumate :

— Vai, o, flăcău vestit, pe care fără milă îl urmăresc singurătatea și tristețea, în adevăr va să îmi crezi de-ți spun că și eu sînt cea mai însingurată și mai pe nedrept urgisită dintre nimfe. Menta-i numele meu și, mai-nainte de-a avea înfățișarea asta vegetală, ce cu atîta curtenie-ai lăudat, eram o jună nimfă subpămînteană, ce fără grijă vremea îmi treceam cu ale mele surate, sub înmiresmatul pămînt al pădurilor mă zbenguiau. Și-odată, pe cînd singură m-aflam, odihnindu-mă lîngă o rădăcină din adînc a unui plop tremurător, respingătorul Hades se apropie pe neștiute și cercă să mă necinstească. Ci nu izbuti, căci Hades cel teribil, cum bine trebuie s-o știi, june curtenitor, cu siguranță osebit de tine, e îndestul de moale în așt fel de lupte și, precum istorisitu-mi-au suratele, cam neputincios. Și totuși, numai pentr-atîta, soața-i legiuită, divină și jignita Persefona, singura ce cunoscut-a (poate) Zeul în toată stearpa-i viață, s-a mîniat pe mine. Și, de gelozie nejustificată și stupidă lăsîndu-se orbită, cu-nversunare m-a insultat și-apoi m-a preschimbat pe veci într-o mirositoare plîntuță de mentă, ce-mpodobește-

açum curtea umbrită din Teodoro Vilardebó 2562 și pe care tu, june divin, în astă clipă ești așezat.

Astfel grăi nefericita plăntuță de mentă, în vreme ce Hermes plin de jind o admira, iară tihnii membri ai Polimniei își risipeau ultimele și prețioasele clipite ale vieții cu mult plictisitoare clopote din Angelus și cu greoiul marș al țăranilor către aspra lor trudă.

Iară pe cînd Hermes, plin de iubitoare dorință, cu luare-aminte asculta istorisirea frumoasei Menta, pîn' la urechea-i fină de fluturi de noapte ajunseră temeinicele izbitori ca de sapă ce le dădea aprinsul domn Chavéz în podiumul răsunător din lemn. Și se-ntîmplă atunci ca aste neașteptate și supărătoare lovituri deodată să-l întoarne-n fire pe uitucul Hermes și-ndată să-i aducă-aminte de proscrisii membrii ai Polimniei, de-a lor apropiată și singeroasă soartă ce sta în miinile cruntului echipaj al celor patru mașini Ford Falcon, și- asemenea de însemnata misie de supraveghere, ce-o părăsise cu atîta nepăsare.

Dară, cu osebite, din gura prea frumoasei plante auzind, de uriciosul nume al lui Hades, cu-ncetu își veni în fire din amoroasa vrajă și cugetă atuncea Hermes, cu-a lui iuțeală-obișnuită, c-ar scoate, poate, vreun folos, din acea jalnică-ntîmplare atîta de frumos istoricistă chiar de Menta.

Drept care, fără' să părăsească ținuta lui curtenitoare, nici bine-alcătuita-nfățișare de june melancolic și neînțeles, îi adresă viclea-

nul Hermes plăntuței mult încrezătoare, astă întrebare, nevinovată doar părelnic, în vreme ce îi mîngîia una din frunze cu pârosu-i abdomen :

— O, scumpă Menta, neîndoiros cea mai frumoasă și mai pură dintre nimfe, din al cărei parfum se zmintesc de iubire nemuritorii, iar muritorilor le-aduce-n minte îmbietoarea re-veneală din păduri. Istorisirea ta atîta m-a mișcat, încît lacrimi fierbinți făcutu-m-a să vărs și cuget că, în adevăr, după ce prea nefericita-ți povestire-am ascultat, sîntem făcuți anume să ne-alinăm și să ne mîngîiem unul pe altul. Doar o-ntrebare, totuși, din simplă curiozitate, voi să-ți fac, frumoasă nimfă ; ci spune-mi, prin urmare, de vrei în astă clipă-ncîntătoare, așa de însemnată pentru noi, să îmi răspunzi.

Și-astfel răspunse bine udata plăntuță de mentă :

— Grăiește, june mîndru, cu nume încă neștiut de mine, și cu plăcere-ți voi răspunde la-ntrebare, căci ție de aci'naște nimic nu mai putea-voi să-ți ascund.

Și-atunci, plimbîndu-se de-a lungul trunchiului întunecat și agitîndu-și plin de drag aripile de fluturi de noapte, îi grăi astfel Hermes, cel veșnic de soluții plin :

— O, tu, frumoaso și nefericito, spune-mi, dar, odată ce te-ai prins să îmi răspunzi, cum și-n ce fel stă acuma legătura-ți zbuciumată cu Hades cel puternic, după ce, fără de spor, cercat-o să aibă cu forța nepătat-ți trup ?

Oare, acum, te urăște sterpu' Zeu și îți dorește doar pierzania, fiindcă mîndră n-ai cedat scîrbavnicei sale dorințe ? Ori dimpotrivă, cuprins de rușine pentru-a lui purtare grosolană și-oțioasă, se simte, poate, fie-ndatorat și, plin de grijă, se-oferă să te mulțumească-n tot ce-i ceri, doar cu tocmeala să nu povestești și altora de-nfrîngerea lui rușinoasă ?

Și chiar în clipa-n care domnul Pulicicchio se ridică din locul său, ca să îndrepte o mică stricăciune la ventilatorul cu picior, rumenă în obraji răspunse cea bine udată plăntuță și îi grăi lui Hermes aste-naripate vorbe :

— E-n adevăr așa că, după încercarea lui neizbutită de a mă silui, Hades mă stingherește-adesea, plin de atenții cam servile și cam nedemne de-un puternic Zeu. Așa precum ai spus, nenvinsul Hades, după aceea prostească întîmplare ce petrecutu-s-a 'alături de rădăcina unui plop tremurător, apare dinaintea-mi destul de rușinat, plecîndu-și capul cu vinovăție. Și dat fiind că eu, fără să vreau, îi știu cea mai ascunsă taină, adică : grosolănia lui de neiertat în ale sale dispute iubărețe și rușinoasa-i neputință mai ales, prilejul nu îl pierde să mă viziteze pe ascuns, în ciuda teribilei gelozii a soției sale și să mă-ntrebe cu obositoare stăruință dacă mă poate mulțimi cu oarece. Poate, așa cum presupui, se poartă în 'ăst chip prostesc Hades cel taciturn, doar ca să-mi cumpere tăcerea și să mă-mpiedice să fac eu cunoscut nemuritorilor taina aceasta, care trebuie că-i chinuie nopțile-acolo, în 'tu-

necatul și umedu-i Sălaș. Ci-ascultă-mă, dar, june arătos. Ori nu ți-a fost pe plac răspunsul meu ? De ce ai încetat, deodată, să-mi alinți frunzele cu abdomenu-ți mătășos ? De ce-ai rămas cu ochii țintă-n zare, de parcă negre gînduri, de tot străine nouă, mintea ți-ar ocupa ? Ci spune-mi, rogu-te, făr' să te temi că mă rănești cu certărețe vorbe, tot ce fulgerător gîndești în astă clipă.

XXXI

...O ZGUDUITOARE STARE de lucruri are loc în țară... în luna noiembrie, nivelul de trai... cu o inflație monetară de... Ministrul Economiei și Guvernatorii de provincii au redactat un document contrar Puterii Executive în problema cercetării parlamentare... ieri, alte patru cadavre în zona Gran Buenos Aires... un denunț a vestit macabra descoperire... după cum s-a aflat ulterior... un grup de indivizi puternic înarmați... cei care s-au prezentat drept polițiști... aparțineau comisiei interne a fabricii... ies ciștigătoare River, San Lorenzo și Estudiantes... goluri marcate de Pasarella, Scotta și Verón... sărbătoarea păstrăvului în San Carlos de Bariloche... acest frumos exemplar de 9 kilograme a fost prins de... și această altă frumoasă participantă ne mărturisește... azi se comemorează ziua Artileriei... cu acest prilej, comandanții superiori ai Armatei... o știre bună... confirmat : vor avea loc curse de formula unu... formulat anunțul în agenția de presă... TELAM, urgent... de ultim moment... trebuie, cu regret să informeze... în cursul zilei de azi... fiind aproximativ orele 15:00... în

apropierea orașului Parana... elemente subversive au ucis... a dat publicității Secretariatul de Presă... agenți ai haosului și violenței criminale... victima acestui vandalic atentat... josnic asasinat pe la spate... a căzut scaldat în sânge... produs neîndoielnic al unor minți tulburate și bolnave... se presupune că erau drogați... acest val de criminalitate care zguduie Națiunea... delincvența subversivă... extremismul mercenar și apatrid... asasini vrednici de dispreț și fără Dumnezeu... o binemeritată pedeapsă... Cele 62 de organizații fac cunoscut... încă o dată, respingătoarele forțe anti-patriotice... al căror marxism ateu... și-a descărcat furia asasină... acte de supremă barbarie... inadaptați, sub a căror josnice instincte... căci și-au renegat condiția umană... a sinistrei conjurații antinaționale și sinarhice... solidaritatea noastră cu glorioasele Forțe Armate... al căror sânge generos... și împotriva subversivității apatride... și interesele false... curajul tău, integritatea ta, omenia ta... curajosul militar pe care-l întruchipai... pentru că nu sînt în stare să lupte deschis... pe față... pentru că la adăpostul lașului anonim... promitem să ne îndeplinim misiunea patriotică... să-i anihilăm definitiv... și vor curge riuri de sânge...

O scurtă pauză pentru reclame, după care, îndată, vom reveni cu alte știri.

XXXII

DUPĂ CE ÎȘI CERU SCUZE, dădu câteva lămuriri referitoare la poezia pe care avea s-o recite și cu care încheia recitalul acestei neuitate seri de 3 decembrie 1975.

Cu seninătate și înțelepciune, a spus că fusese inspirat în scrierea ei de suferințele și nechibzuința unui amic al său îndrăgostit, din păcate pentru el, de o femeie cam... se opri căutînd parcă adjectivul potrivit, cam zănatică.

Suriseră toți, iar unii au izbucnit chiar în rîs.

Cît despre acest „amic al meu“, știam noi foarte bine că domnul Chávez nu avea nevoie să se inspire din experiența altuia, ca să compună o poezie ce era dedicată unei femei, și mai ales acestui tip anume de femeie...

A cerut, în afară de această precizare, ca auditorii să trateze cu indulgență unele licențe pe care a fost nevoit să le folosească, deoarece ilustrau fidel sentimentele înfocate și ciudatele încurcături ale nefericitului său amic.

— Săracul meu prieten, continuă, căruia frumoasa lui iubită ar trebui să-i răspundă, să sperăm cu toții, cu o caldă dăruire și în-

doielnică fidelitate, chinurilor sale groaznice și dorințelor arzătoare.

S-au auzit pe ici, pe colo, câteva chicoteli cristaline pline de nervozitate.

Irene respiră adînc, și mă lovi ușor cu dosul palmei ca și cum ar fi vrut să-mi spună că nu trebuia să mă îndoiesc niciodată de fidelitatea ei. Mastandrea crezu de cuviință să-i explice Zulemei la ce se referea introducerea cam pompoasă a președintelui nostru, căci am auzit destul de clar că explicația conținea în ea cuvîntul „curvuliță“ pe care Zulema l-a primit cu un chicot înăbușit în batistă.

Domnul Chávez ne explică apoi că poezia nu avea încă un titlu și că apela cu această ocazie la membrii societății Polimniei rugîndu-i ca, după ce vor asculta poezia, fiecare să scrie pe o foiță de hîrtie ce titlu i s-ar părea potrivit și să-i înmîneze hîrțile la sfîrșitul înțîlnirii. El îl va alege apoi pe cel mai potrivit și-l va comunica în ședința de miercură viitoare.

Cîștigătorului sau cîștigătoarei acestui concurs de aptitudini literare i se va decerna un premiu ce consta într-o carte, cu o dedicație a domnului Chávez în semn de recunoștință pentru prețiosul ajutor dat. Doamna Zimmerman ridicînd mîna a spus că i-ar face mare plăcere să ofere ea premiul cîștigătorului acestui interesant concurs. Premiul era o carte, frumos copertată, a marelui Krishnamurti.

Toți am aplaudat iar domnul Chávez i-a adus mulțumiri scumpei sale prietene. După

care a cerut să se facă liniște, a așteptat pînă ce s-au potolit și ultimele zgomote și, cu dulceață în intonație, cu o voce emoționată a început să recite poezia fără titlu.

Protagonista poeziei, așa cum ne spusese autorul, era o femeie de viață și, ca să-i spunem pe nume, cam ușoară.

Poetul se plîngea de infidelitățile ei, pe care, în ciuda suferințelor și a geloziei, le ierta de fiecare dată.

Iubita, de o frumusețe extraordinară și, după cum se pare, cu o senzualitate exacerbată, îi primea reproșurile, chiar în cazurile cele mai jignitoare pentru el, cu un zîmbet fermecător care-l dezarma complet pe ofensatul îndrăgostit.

Domnul Chávez, la care ajungea acum, din plin, briza ventilatorului, puse pe amant să facă o frumoasă și detaliată descriere a iubitei sale.

Au fost enumerate pe îndelete, cu senzuală prolificitate ca într-o modernă *Cîntare a Cîntărilor* (acesta era deci titlul pe care l-am dat poemului) fiecare dintre părțile favorite ale frumosului ei corp, pe care, asemeni *Cîntării* biblice le compara în imaginația sa bolnavă cu cele mai minunate și mai strălucitoare obiecte: un rîu șerpuitor, o suplă coloană de marmură, o scoică sedefie, o grădină umbroasă între doi munți de zăpadă, doi pui de porumbei cu ciocuri trandafirii, pe care poetul voia să-i sărute, coline suave și adînci și întunecate abisuri care-i provocau amețea etc.

Nu trecu cu vederea nici o părțică a corpului iubitei, se referi la „roza ascunsă, cu neliniștite petale“ căreia el, neobosită albină, trebuia să-i culeagă „plin de iubire parfumatul nectar“, sau melcul cu pătimeșe bale care-i colinda tot corpul, pînă la sacrul monolit roșu de la care plecau cele douăsprezece cabalistice rădăcini ale dorinței.

În acest moment, Irene, lăsată în întregime pe umărul meu, a început să respire cu dificultate. Dora îl lovea ușor pe Romilio peste genunchi pentru a-l liniști.

Am tras cu coada ochiului în sală și am văzut cum doamna de Giannello îl săruta pe gît pe domnul Frugoni, și pe Mastandrea care se lupta disperat cu mîna Zulemei. Pe doamna Zimmerman, ca din senin, începu să o deranjeze breteaua corsetului și nu reușea să și-o așeze, iar domnul Pasco mi-a cerut, nu știu de ce, mapa de acte oficiale în care îmi țineam sonetele și și-a pus-o pe genunchi. Am vrut atunci să-mi îndrept privirea spre domnișoara necunoscută care stătea alături de el dar, cu stupoare, am observat că scaunul era gol. Ciudata femeie dispăruse ca prin minune. Cu siguranță că a fost scandalizată de termenii îndrăzneți ai poeziei și a plecat în grabă, fără ca eu să reușesc să-mi dau seama. Avusesem demult bănuiala că este o persoană cam rigidă, o ființă pură, și spiritul ei a fost dezgustat de unele din expresiile poeziei.

Adevărul este că nu mai ascultasem niciodată, în sălița noastră albastră, asemenea de-

scrieri îndrăznețe dar, în același timp, de atita robitoare putere de comunicare.

Nici eu nu mai eram în apele mele și simteam o dorință nebună de a-i săruta Irenei ochii și buzele. Din întâmplare mi-au căzut ochii, nu fără muștrări de conștiință, pe portretul sever al doamnei Urdampilleta. Chiar în momentul când domnul Chávez recita despre neliniștita roză ascunsă între întunecate hățisuri, chipul ei ne privea, de dincolo de timp, grav și amenințător.

Dar imediat mi-am retras privirea de pe acel tablou și l-am ascultat în continuare plin de încintare pe domnul Chávez. Era imposibil să nu te miște farmecul acestei frumoase poezii, plină de imagini din ce în ce mai îndrăznețe, mai înflăcărare, arzând de dorințe înăbușite.

Și când mă gândesc că eu nu m-am încumetat să citesc la Polimnia un anumit sonet, doar din cauza cătorva imagini din al doilea terțet pe care atunci le-am considerat prea îndrăznețe! M-am căit de prudența mea exagerată și mi-am propus să-mi înving timiditatea.

M-am decis ferm că voi solicita să fiu înscris pe lista celor care vor citi miercurea viitoare, fără să-mi pese de consecințe, voi face cunoscut sonetul (poate și tripticul dedicat Irenei, dacă voi reuși să-l termin până atunci). Pentru că deși pline de aluzii, ca să fiu drept, imaginile mele erau predici de evanghelie pe lângă năvalnicele comparații care ieșeau din pana unui domn Chávez pe care nu-l cunoscusem până atunci.

Mai ales în versurile finale imaginile au atins culmea cutezanței și a erotismului, când iubitul, deja dezbrăcat de câteva ore, așteaptă întoarcerea iubitei care întârzie (într-o impudica aventură, desigur).

Amantul, bolnav de dorință, se hotără să nu-i facă de această dată nici un reproș, ci să o acopere cu săruturi și mângâieri pătimașe. „Abia deschise ușa“, recita cu înflăcărare domnul Chávez, arătând spre ușa salonașului și toți privirăm într-acolo ca și cum am fi așteptat s-o vedem, dintr-un moment într-altul, pe frumoasa femeie mișcând clanța și trecind cu grație pragul.

Am rămas neclintii, ca hipnotizați, privind plini de nerăbdare spre ușă, în timp ce poetul invoca duhul nopții și pe amantul ce se culcă lângă iubita lui și-și înlănțuiră trupurile în îmbrățișări nenumărate până când, obosiți, într-un sfârșit îi răpuse „al dimineții dulce somn“.

XXXIII

DEGEABA VRUTA-I, prețuite José María Pulicicchio, s-o cîntărești pe domnișoara cea necunoscută și așezată cu tine pe același rînd; 'geaba, pipăind, tot căutat-ai lascivule domn Pasco binefăcătoarea-i mină, atunci cînd nobilul domn Chávez, de bălaia Afrodita inspirat, cu afrodisiacă rîvnă își citea poemul fără titlu.

Căci Atena, îngrijată că Mesagerul Hermes de veste nu îi mai dăduse și că ceasurile sînt așa de-naintate, deodată hotărît-a să dispară de pe locul ei, din rîndul cel de-al patrulea de scaune, dinlăuntrul Salonașului tot în albastru tapetat și, în hohotitoare buhă de clopotniță iar preschimbată, ieșit-a, pe delăsătorul și junele nemuritor cu nerăbdare să îl cate.

Dar, oricît ar fi dat ocol peste ocol, în jurul casei vechi din strada Teodoro Vilardebó și cu oricîtă istețime ar fi scrutat ungherele ce mai strategic așezate îi păreau și unde-ar fi putut să-l afle pe dibaciul Zeu, ochii ei mari și-n frunte așezați, de bufniță a nopții, n-au iz-

butit să-l afle pe sîrguinciosul Hermes, ascuns în parfumatul de frunziș al unei abia văzute plântuțe de mentă.

Drept care, sigură acum că Mesagerul ne-statornic cu totul sarcinarea părăsindu-și-a, s-a hotărît Atena chiar ea să treacă-n locul cel de priveghere și, sub înfățișarea unei neclintite bufnițe de clopotniță, cu ghearele de pene coperite, cu cioc încovoiat și-n frunte cu ochi scrutători și nemișcați, ședea acum sus, pe buiandrugul de la intrare, ca o statuie așteptînd venirea celor patru mașini Ford Falcon.

Cît despre Hermes, care ascultat-a de pe-ale parfumatei Mente buze povestea cea puțin știută a lășturii ei cu Hades cel puternic, nervos își mișcă-antenele subțiri, ba înainte, ba-ndărăpt, și tot urzește-n grabă felurite și-retlicuri.

Ci, prin urmare, cu prea drept cuvînt spus, Menta cea simțitoare că gîndurile junelui nurliu cu nopăsare se îndepărtaseră de ea, ca și de liniștitul colțișor al bine îngrijitei curți, ca să se-ndrepte înspre cine știe ce necunoscute locuri, străine întru totul de voroava lor iubeată, ce cu atîta patimă întreținuseră.

Ci, cu siguranță că-n iuteală-amețitoare, gîndurile Zeului viclean zburau și-ntr-un răstimp mai scurt decît mișcarea cea agitată a unei antene, iute se strămutau de la umbrita curte din Teodoro Vilardebó 2562, pînă-n sălașul tenebros al nenumitului de Hades; și de pe cele mai înalte culmi ale strălucitorului Olimp, pînă-ntr-un tănuț birou din cartierul zis Palermo, din plin cu arme-omoritoare inzestrat.

Căci în chiar clipa-n care domnul Chávez despre orbitor de albele coline, ca și de tremurînde și ascunse roze tot grăia, cu ascuțime-n spirit Hermes pricepu c-acea umilă și parfumată plîntuță de mentă avea să fie mult mai de folos nefericiților de membri ai Polimniei, cei condamnați de Hades, decît oricare dintre grozavii și flecarii-Olimpieni, prepușii lor protectori.

Drept pentru care, pe cînd molcom iar începea către gingașul capăt al unei tulpinițentunecate a-ndrăgostitei Menta să se cațere, roști vicleanul Hermes aceste-n parte drepte, și-n parte mincinoase vorbe :

— Prea dreaptă e învinuirea ce mi-ai făcut, o, scumpă și parfumată Menta, căci al meu gînd neliniștit în adevăr lucrat-a fără de hodină în aste clipe, deși, ți-o spun fără-ascunzișuri, în nici unul dintre ametețoarele-i drumuri să-și uite de tine nu putut-a. Ascultă-mă și o să afli a frămîntării mele pricină, căci nici eu nu îți pot nimic ascunde de-aci 'nainte. Ci îți voi spune mai întîi de ce, fiind eu un june Nemuritor, coborîtor din prea puternicii Olimpieni, mă aflu azi în astă bine îngrijită curte din Villa del Parque, în nevătămător flutur de noapte preschimbant. Trebuie să știi că cei ce m-au vestit că aflătoare ești în astă curte și, cu prietenăse vorbe îndemnătu-m-au 'nainte să-ți apar, sub astă formă-naripată, o, tu, cea mai gingașă și mai înțelegătoare dintre nimfe, fost-au doisprezece muritori mărinimoși,

pe care, din chiar astă pricină, să-i protejez jurat-am. Acuma ei acolo se găsesc, pe șiruri paralele de scaune-așezați, înlăuntrul celui Salonaș, dulcile vorbe născătoare de iubire ce ies din gura elocventului domn Chávez ascultînd. Ci află, Menta adorată, că Hades cel puternic, gelos pe dragostea ce ne unește, s-a hotărît să se răzbune pe acești doisprezece muritori prea minunați, proteguiți de mine și le-a statornicit o neîndurată moarte. Doar în puține clipe, patru hidoase mașini Ford Falcon, de coordonatorul grupelor de parapolitiști diriguite, al cărui nume este Iedul, pînă aci vor fi trimise de singerosul Zeu și-ndeplini-vor o groaznică lucrare de nimicire. C-un scîrțîit 'înfiorător de cauciucuri pe pavaj se vor opri în fața acestei bine construite case și dinlăuntru coborî-va un grup mult iscusit de nemiloși și parapolitiști omorîtori de oameni, despre care, poate, jurnalele de mîine, numindu-l, scrie-vor cu ipocrizie „un grup de persoane puternic înarmate“. Ci nimeni, Zeu ori muritor, nu cuteza-va să-i înfrunte pe acești cruzi trimiși, căci ei sînt protejați de tenebrosul Hades, precum și de înaltele organe ale siguranței din guvern, iară cei doisprezece îndrăgiți ai mei prieteni, mîine vor fi găsiți uciși în părăsitele pășuni din Ezeiza. Că e așa, din chiar lăuntru salășului lui Hades aflat-o-am, din gura unui vechi și faimos colonel. Avea-vor vai, prea dulce Menta, peste tot urme de tortură. Și mîinile la spate legate le vor fi, gu-

rile lor binefăcătoare avea-vor deasupra benzi adezive și-n trupurile lor, ce-au cunoscut iubirea, nenumărate semne de gloanțe de calibru mare. Acum pricepi, frumoasă Menta, de ce, cu totul covârșit de soarta cea cumplită ce-i așteaptă pe protejații mei, o clipă gândul mi s-a-ndepărtat de mult plăcuta noastră convorbire ?

Ci chiar pe cînd cele patru mașini Ford Falcon, de pe umblatul bulevard San Martín intrau pe strada Álvarez Jonte, de indignare tremurîndă astfel răspunse parfumată Menta :

— Răzbunător, gelos fără vreun drept, timp și neputincios ce ești, o, Hades ! Nu numai că mă stînjenești cu îmbieri slugarnice, dar, pe virtuțile ce îți lipsesc pizmaș, încerci acumă să-l lovești și pe acest romanțios și singuratic june, oroarea și-nghețata moarte semănînd printre mărinoșii-i protejați. Pe drept ți-ai cîștigat renumele de Odios, Crud, Urit și Sîngereros, fiindcă alta nu-ți mai e pe plac, decît să seceri vieți prea minunate, căci de iubit nu ești în stare, așa cum se cuvine, vreo femeie-ntreagă și naștere vieții din ea să dai. Pe nimeni, în tot necuprinsul univers, eu nu urăsc și nu disprețuiesc mai mult decît pe tine, Hades rece, crud, sterp și zgribulit.

Iară la aste vorbe, domolitor mișcîndu-și cenușiile aripi de fluture de noapte, astfel îi grăi Hermes, cel veșnic atotsfătuitor :

— Te liniștește, rogu-te, frumoasă Menta, și nu urma să-arunci nedemne și zadarnice insulte lui Hades cel nemilostiv. Bine-i știut că

toți, chiar prea puternicii Olimpieni, ne temem de forța distrugătoare a neînvinsului Hades și nimeni, Zeu ori muritor, nu-i chiar atît de curajos ori de smintit ca să-l înfrunte, iară făcînd-o să stea astfel în calea celor de el hotărîte.

Și, cu un glas mîhnit, urmă astfel prea iscusitul Hermes să grăiască :

— Să ne supunem, dar, iubită Menta, și fiindcă ești atît de mică și firavă, nici tu să faci ceva nu poți, să ne plecăm primind ne-strămutată moarte a binefăcătorilor noștri cu resemnare și suletu-nărit.

Iară mașina nr. 25, în care Iedul se călătoreă, tocmai intra pe strada de pomi plină Teodoro Vilardebó, cînd, de minie-ndreptătită clocotind, vorbi astfel plîntuța de mentă parfumată și-aceste vorbe sincere rosti :

— Prea drept e tot ce-ai spus, mîndrule june : Zeii cu toți, la fel și muritorii, se tem de neînvinsul Hades, ba chiar și Zeus, al cărui parapon e de temut, preferă să nu se amestece în planurile puternicului său frate. Dar, cu adevărat îți zic, și te conjur să-mi dai crezare, o, june mîndru și necunoscut, că de se află cineva în tot ăst univers de necuprins, care să nu-și teamă defel de uriciosul sălășluitor din Erebru, ci simte-n schimb doar un dispreț neînfrinat în ce-l privește, aceea-i plîntuță umilă pe care stai. Hades o știe bine și chiar aș îndrăzni să-ți spun, june-ndatoritor, că după rușinoasa lui nereușită și nedreapta pedeapsă la care m-a supus, în urmă, răzbunătoarea-i soață, el este cel ce simte pentru

mine un soi de respect amestecat cu-o teamă ca de ciine...

Dar iată că tot mai vorbea Menta vitează despre teribilul de Hades și încă mai dorea insulte noi și mult defăimătoare asupra-i să arunce, când la urechea sînguinciosului Hermes limpede ajunse înspăimîntatul cîrîit al unei bufnițe. Și pricepînd pe dată Hermes că nu putea fi decît nemblinzita-Atena, ce împlinea fără hodină importanta slujbă, pe care el cu nepăsare-o părăsise, cu inima cuprinsă de negre presimțiri Mentei se adresa și către ea rosti aceste zbuciumate vorbe :

— Adastă doar o clipă, mîndră Menta, căci, dacă nu mă-nșeală speriatul țipăt de alarmă ce tocmai auzit-am din gura Atenei, Nemblinzita, îngrozitorul Hades va să se ivească, dacă n-o fi ajuns, la astă cas-atîta de-ndrăgită din Teodoro Vilardebó 2562.

Iară pe cînd frumoasa doamnă de Giannello străbătea cu ale sale buze cam asprul gît al domnului Frugoni, iar domnul Pasco tot cerea în grabă o mapă cu hîrtii de mărime stas, aripile de fluture de noapte agitîndu-și se înălță el, Mesagerul Hermes, și iute zbură în jurul casei, pe-Atena cea ca de bronz s-o cate. Și o zări atuncea cînd ea, preschimbată în bufniță de noapte de clopotniță, din înălțimea ușii de intrare își desfăcea aripile și penele își înfoia de teamă și tot lansa, în chip de prevenire, țipete zbuciumate și lugubre, căci iată c-o zărise pe prima dintre cele patru mașini Ford Falcon apropiindu-se pe strada Teodoro Vilar-

debó. Și-ajunse Hermes într-un iute zbor pînă la bine reparatul buiandrug și apucă abia să schimbe un tăcut salut cu-nspăimîntat-Atena, că și zări, privirea întorcîndu-și către-al străzii capăt, tot ce pe drept o turburase pe Zeiță.

Chiar cele patru negre și strălucitoare Ford Falcon se-apropiau în grabă pe strada pietruită și, doar la cîțiva metri deasupra celei ce venea în frunte, preschimbă într-un albicios ghem de Bale ale Dracului, ce-asemena era cu blana răvășită prin scaieți a vreunui măgar, ce alți măgari călăuzește, zbura, fără puțință de tăgadă, chiar temutul Hades.

Și-ncremenită de o rece Spaimă, neîmblînzit-Atena nu izbuți măcar să-i dea de veste dauritei Afrodita, care tot răspîndea asupra desăvîrșitului domn Chávez și-asupra-ncîntătorilor membri ai Polimniei ușoara briză ce amurului dă ghies.

Și-n clipa-n care lucitoarele mașini Ford Falcon treceau de-ntretăierea cu strada Marcos Sastre, și-abia cu cîteva clipite mai-nainte să deschidă portierele și să coboare sîngeroșii călători, Hermes zbură grăbit către ascunsa plănuță de mentă și îi rosti aceste-ngrijorate vorbe :

— O, nenfricăta Menta, singura-n care părăsita-mi inimă găsit-a alinare, sîngeroasa moarte a celor doisprezece minunați prieteni, ce ajutat-m-au să te-ntilnesc, e gata să se împlinească. Ci chiar în astă-ndurerată clipă sosesc în fața bine construitei case neîndurătorii trimiși ai lui Hades. Iară zburînd deasupra lor, sub chipul unei prea ușoare Bale ale Dra-

lui, chiar Hades, în persoană, a sosit, desigur la îndeplinirea-ntocmai a poruncilor teribile ca să vegheze.

Iară în fața ăstor vorbe și pricepînd că urîciosul Hades e pe-aproape, mîhnitului și spăimîntatului de june adresîndu-se, grăi astfel vitează plîntuță de mentă :

— O, june arătôs, fiu a doi fericiți Nemuritori, dacă-i adevărat, precum spui, că însuși Hades va curînd să vie în ăst loc liniștit, unde prin voința alor tăi mărinimoși prieteni, cu toții doisprezece, fost-a cu puțință minunata noastră întîlnire, fără de teamă pitește-te după acea mîndră mușcată cu frunzele catifelate și lasă-mă-ntre patru ochi cu urîciosul și greoiul Zeu al 'tunecimii să vorbească.

Ci ca nenumitului Zeu luare-aminte să-i atragă de-a ei prezență subjugătoare, își frecă Menta-ntunecatele ei trunchiuri unul de-altul, și-un proaspăt și-ademenitor parfum de păduri foșnitoare se răspîndi prin toată reședința cea bine construită a Polimniei.

Ci Hades, de la postul său de luptă, la cîțiva metri deasupra mașinii nr. 25, de Ied diriguîtă, pe dată, fără greș, simți chemarea delicioasei Menta. Și, tot sub chipul nevinovat al ușoarei Bale ale Dracului, se-apropie grăbit de mica plantă, cea pedepsită pe nedrept din a lui vină, și se-agață cu unul din lipicioasele lui fire de cea mai 'naltă dintre rămurelele-i frunzoase. Iară abia-ngînată briză-a serii îl legăna pe taciturnul Hades și trupul său cîlțos asemenea părea unei flamuri de parlamentări, albă și

deșirată, spre-mpăciuire agitîndu-se în vîrfurile unui băț.

Dară în ciuda acestei părelnice fețe, cu un glas răgușit grăi nenvinsul Hades și-i spuse parfumatei Menta aste sumbre, nerăbdătoare și jignitoare vorbe :

— Pe ciînele ce îmi grijește de sterpului adăpost îți jur că-mi e pe plac să te-ntîlnesc în-timplător în astă casă veche de pe strada Teodoro Vilardebó, o, lunecătoare, neprietenosă și nepăsătoare Menta, și nu mi-ar fi nici atîtica neplăcut, dacă-ș putea să stau cu tine, precum altădată, în taină la taclale. Dar adevărul este că n-am prea multă vreme de pierdut în noaptea asta, să îți ofer ca mai-nainte daruri prea scumpe, căci va să știi, seducătoare nimfă, că din întinsul meu sălaș sosit-am pîn-aici doar ca să-ndeplinesc o prea frumoasă, sîngerăroasă și nemiloasă treabă. Privește într-açolo și, chiar cu ochii tăi, putea-vei pe necruțătorii mei trimiși să-i vezi. Ei sînt acuma gata negrele și lucitoarele mașini Ford Falcon să-și oprească în fața-acestei condamnate case. Au și scos piedica de la temutele lor arme și cu-n-cîntare se grăbesc plini de credință să-mplinească tot ce le-am cerut. Spune-mi, dar, iute, o, micuță Menta, pricina pentru care răspîndindu-ți parfumul cel tulburător, insinuant mi-ai făcut semn de tine să m-apropii.

Și, coborîndu-și cu subjugătoare grație frunzulițele, răspunse la aceste vorbe prea mojice cutezătoare și isteța Menta :

— Mult aș mai vrea să privesc încotro-mi arată mîna-ți puternică, o, spăimîntător Hades

și, chiar cu ochii mei, să-i văd pe credincioșii tăi aducători de moarte. Dară cum vezi, din pricina nercăării tale caraghioase — nu-ți este cu supărare că-ți amintesc așa-i? — prea le-ai giuită-ți soată m-a preschimbat în ast tufiș micuț, iar ochii mei nu izbutesc să vadă ce-i dincolo de balustradă. De n-ai nimica împotriva, o, tu, neobosit siluitor de vergure, am să vorbesc cu nemblinzita-Atena, al cărei hohotit, ce numa-l dinsei poate fi, tocmai l-am auzit acum o clipă, și am s-o rog stăruitor ca să mă poarte în ciocul ei încovoiat, pînă deasupra ușii de intrare. Și-atunci, de-acolo, în tihnă și cu încîntare să admir prea sîngeroasa treabă de nimicire, ce-o vei îndeplini alătura de cruzii tăi trimiși. Dară, bunînțele că pentru asta și pentru ca vergura Atena ruga să-mi asculte, va trebui să-i povestesc, fără s-as-cund nimica, nedreapta pricină din care, fiind eu o sprintenă și fugace nimfă subpămînteană, ajuns-am perschimbată în ast prea neclintit tufiș de parfumată mentă. Nu ai nimic în contra, așa-i, o, prea puternic Hades ?

XXXIV

*„Tu, trudă binecuvîntată o, dulce moarte
Sfîrșim învinși, veni-va să ne cate
În neagra, tainica-i cvadrigă
Al dimineții dulce somn.“*

Așa cred că sunau ultimele patru versuri pe care toți le-am ascultat vrăjiți. Ținîndu-ne răsufierea, privind ca halucinați spre ușă, așteptînd (și eu, datorită stării mele sufletești deosebite), aproape percepînd zgomotul unor pași pe coridorul întunecat și mișcarea ușoară a clantei stricate. Sfîrșitul poeziei ne-a lăsat învăluți într-o scurtă, misterioasă tăcere.

Eram atît de fascinați de versurile pline de har, de gestul pătimaș al domnului Chávez, încît nu ezit să afirm că eram nerăbădători ca și cum realmente am fi așteptat radioasa intrare a frumoasei femei.

Însă după cîteva secunde, care ne-au părut fără sfîrșit, vraja s-a risipit și ne-am reîntors brusc la realitate toți deodată și fără veste, am izbucnit într-un puternic ropot de aplauze.

S-a întîmplat ceva ca totul deosebit — ceva ce nu se mai întîmplase pînă atunci — s-au

auzit numeroase și variate exclamații de entuziasm „bravo“; mai la locul lor într-o sală de operă decît în modestul nostru salonaș literar de pe Villa del Parque.

Aproape toți ne aflam în picioare. Și încercam să ne apropiem de președinte. Abia reușisem să ne facem loc înghesuindu-ne pe culoarul plin de lume, ca să ajungem la el cînd domnul Chávez, chemat cu insistență de domnișoara Kisternmacher care nu se putea mișca, a coborît vioi de pe scenă și s-a îndreptat în fugă spre ea. S-a aplecat în fața scaunului cu roți cu multă dragoste și domnișoara Kisternmacher i-a înconjurat gîtul cu brațele sale plătînde, și l-a privit cu o dulceață infinită rostind cuvinte de neînțeles în sanscrită.

Ne-am hotărît să așteptăm pînă cînd domnul Chávez va fi felicitat în voie de ceilalți. Apoi ne va fi mult mai ușor, mie și Irenei să o facem. Ne-am îndepărtat pentru moment de grupul care îl înconjură. Se aflau aproape toți acolo, cu excepția ciudatei domnișoare necunoscute care dispăruse cu puțin timp înainte, fără a-i saluta măcar pe vecinii de rînd. Puțin mai depărtați ne aflam eu și Irene, Mastandrea, coana Zulema și domnul Pasco, cu mapa mea pe genunchi. Ni s-a alăturat imediat eleganta mamă a domnișoarei Kisternmacher, care îl felicitase pe domnul Chávez, și aștepta, se pare, să discute ceva cu Dora înainte de a pleca.

Ne-am apropiat de domnul Pasco, în timp ce împreună cu Irene elogiam reuniunea din

aceă seară și ne-am oferit să-l conducem pînă la domnul Chávez. Capriciosul autor al balaadelor s-a scuzat însă zicînd că trebuie neapărat, pînă nu uită, să noteze cîteva versuri ce i-au venit în minte. Scoase un creion din buzunar și un cartonaș scris în sistem Braille și folosind drept sprijin mapa mea, începu a mîzgăli ceva. Deși nu înțelegeam prea bine cum va putea să citească mai tirziu ceea ce scria acum, am înțeles cel puțin de ce îmi ceruse disperat mapa.

Ne-am apropiat atunci de voluminosul domn Mastandrea cu intenția de a-i fi util, pentru că am observat că avea cîrjele sprijinite de perete și le-ar fi luat cu greutate. Dar numai cît m-a văzut apropiindu-mă că a și început să-mi facă nervos semne grotești ca să mă depărtez de el. La început n-am înțeles ce voia, dar mi-am dat seama imediat: în mod evident discuta cu Zulema o problemă importantă pentru că ea era foarte serioasă, stătea cu privirea în jos, și l-am auzit pe rivalul meu sonetist spunînd următoarele cuvinte:

— Ce părere ai? Răspunde-mi miercurea viitoare.

Ca să nu-l stînjenim pe bunul Mastandrea ne-am îndreptat spre grupul unde se afla majoritatea celorlalți, așteptînd să se facă puțin loc pentru a ne putea apropia de domnul Chávez, ceea ce am și reușit după puțin timp.

Irene, cu o roșeață ce-i înfrumuseța delicatu-i chip, și îi conferea, după părerea mea, o

grație deosebită, i-a întins mîna președintelui nostru, a lăudat construcția clasică a poeziei, și a făcut în final cîteva aluzii pline de erudiție la Ovidiu, la Arcipreste De Hita și, cred, la San Juan de la Cruz. Eu abia am putut în-găima :

— Extraordinar, domnule Chávez, în timp ce îl îmbrățișam cu sinceră admirație.

Mastandrea tocmai terminase discuțiile importante cu coana Zulema și se apropiau amîndoi pentru a-l felicita pe domnul Chávez. Regret nespus că am pierdut, cu siguranță, antologica felicitare a lui Mastandrea. Dar îmi aduc perfect aminte ceea ce i-a spus (cu accent correntin) simpatica Zulema :

— Vai, a fost așa de drăguț !

La care domnul Chávez a mulțumit emoționat, strîngîndu-i cu putere mîna.

Recitalul se terminase. Ne mai rămînea doar să facem lista poezilor care vor citi miercurea următoare.

Dar, spre deosebire de alte dăți, nimănui — nici măcar mamei domnișoarei Kisternmacher — nu-i venea să părăsească salonașul. Era ca și cum fiecare dintre noi, în parte, animați de diverse motive, dar de fapt de unul singur pe care nu-l puteam bine înțelege sau explica, acela de a fi în continuare împreună, încercam să prelungim cu orice chip această plăcută întîlnire, unde atîtea lucruri cu adevărat nemaipomenite s-au întîmplat.

Se mai comentau amănunte în legătură cu ceea ce se citise, se improvizau noi și nes-

fîrșite teme de discuție sau se găsisse o explicație puerilă, ca aceea că ventilația făcea mult mai plăcută șederea în sală decît afară. Adevărul era că nimeni nu îndrăznea să rupă acea rară și minunată comunicare spirituală la care se ajunsese aproape fără să ne propunem, și, de ce să n-o spunem, și datorită ajutorului moral pe care toți l-am dat ; zîmbeau, în culmea fericirii și era evident că își făceau deja planuri de viitor. Cît despre mine, căruia îmi fuseseră hărăzite lungi și chinuitoare momente, datorate nesiguranței și timidității față de Irene, mi se păreau acum depășite toate vechile greutăți. Irene mă iubea. Irene se gîndea la mine de cîtva timp.

Ce altceva îmi puteam dori de la viață ?

Ne unea, în sfîrșit, o dulce și nepăsătoare fericire și, uitînd de obligațiile noastre, am fi putut rămîne așa toată noaptea, discutînd, comentînd, rememorînd unele momente plăcute, făcînd planuri pentru întîlnirile următoare, simțînd că ne cuprinde o mulțumire cum nu mai cunoscuserăm pînă acum.

Ne cuprinse o dragoste care semăna — îmi amintesc că mi-a trecut prin minte — cu acea mistică și miraculoasă dragoste universală de care cu atîta fervoare vorbea domnișoara Kisternmacher.

În ciuda gestului frumos de a ne oferi tutu-
ror flori, singura care dădea semne că ar fi vrut să plece era Dora cea veselă și neastîmpărată. Poate că avea de rezolvat o problemă ce nu suferea amîinare pentru că fi șopti logodnicului

ei ceva la ureche, se uită la ceas — era deja zece fără un sfert — și îi făcu un semn domnișoarei Kisternmacher să se grăbească, ceea ce, ca să spun drept, nu mi s-a părut prea potrivit pentru o damă de companie.

Domnișoara Kisternmacher împreună cu doamna de Giannello, domnul Frugoni și tânărul Romilio Sosa, discutau despre iubirea universală — tema favorită a domnișoarei Kisternmacher. Iar Dora, care se afla în spatele ei pentru a-i conduce scaunul cu roți avea în brațe un buchet mare de flori de salcîm; mișcată adînc de cuvintele înțeleptei domnișoare, ori impulsionată de însuși climatul cald, de fraternizare din salonaș, într-un gest spontan și plin de simpatie a început să ofere surîzînd fiecăruia dintre noi cîte o creangă de salcîm. Se mișca dintr-un colț într-altul al salonașului cu grație și ușurință în așa fel că după puțin timp toți, bărbați și femei, aveam în mînă cîte o crenguță cu flori galbene de salcîm. Mastandrea, de exemplu, și-o puse imediat la rever. Doamna Zimmerman și coana Zulema și-o prinseră la piept (una cu florile în sus, cealaltă cu ele în jos). Frumoasa doamnă de Giannello și-o prinse cu grație în părul ei negru și, plină de drăgălășenie vinovată, imită mișcările unei țigănci. Iar domnul Pasco, care în sfîrșit s-a ridicat, mi-a înapoiat mapa trecîndu-și crenguța de salcîm pe față cu o infinită plăcere. Eu și Irene ne-am schimbat crengețele între noi și ne-am promis să le păstrăm toată viața presate între foile unei cărți,

în semn de aducere aminte a acestei preafericite seri de 3 decembrie 1975.

Ne simțeam cu toți în largul nostru, liniștiți și fericiți. Doamna de Giannello și domnul Frugoni, care depășiseră cu bine toate greutățile, grație ajutorului doamnei Zimmerman.

Înțelegătoarea domnișoară Kisternmacher, zîmbi și îi răspunse prin semne să aștepte puțin și începu a-și lua rămas bun de la prieteni.

Tocmai se despărțea de doamna Zimmerman cînd, îmi amintesc, s-a auzit clar pînă în salonaș țipătul apropiat al unei cucuvele.

Toți mărturisesc că au rămas impresionați și Mastandrea, deplasat ca de obicei, nu a pierdut prilejul de a ne aminti binecunoscuta semnificație de semn rău care i se atribuia cîntecului cucuvelei.

Domnul Frugoni, priceput în probleme de agricultură, mai mult ca să continue discuția decît ca să ne lămurească, a zis că simpatica cucuvea e o pasăre folositoare cerealelor și că într-una din întîlnirile viitoare ne va prezenta o scurtă poezie ilustrată în care este vorba de o mică bufniță albă de pe un stîlp de telegraf.

Dar erudita domnișoară Kisternmacher l-a corectat cu delicatețe explicînd că după glas, după locul și mai ales ora la care s-a auzit, nu era vorba, în acest caz, de mica bufniță albă de care vorbea el în poezie, ci fără îndoială, de una mare și mult mai întunecată la culoare, care se numește bufnița de clopotniță (îi spuse numele în latină) care avea cuibul pe acolo,

pe-aproape. Se auzi din nou un țipăt, mai puternic care confirmă clasificarea. A explicat mai apoi că cineva, poate o pisică, dădea tircoale cuibului și de aceea scotea acest țipăt specific pe care îl folosește doar în caz de pericol.

A încheiat cu această explicație care dovedea vastele ei cunoștințe de zoologie.

Între timp, așezată pe scenă, doamna de Giannello își îndeplinea sarcina de secretară literară : în prezența doamnei Zimmerman și a domnului Chávez, alcătuia cu repeziciune, lista celor care urmau să citească miercurea următoare.

Manstandrea se înscrisese primul și, ca de obicei, dăduse în afara numelui și prenumelui, și titlul și mărimea aproximativă a poeziilor. După aceea veni renăscutul domn Frugoni și apoi energicul și fecundul domn Pasco. Irene mă privea cu ochi întrebători. Am luat atunci pe loc o hotărîre cam pripită, ținînd cont de felul meu de a fi. M-am apropiat de doamna de Giannello și cu o voce liniștită, pe care abia am putut să mi-o prefac din cauza emoției, am rugat-o să mă treacă pe listă. Cînd zîmbind, cu creionul la buze, m-a întrebat care erau titlurile poeziilor, am răspuns privind-o pe Irene : „Unui vis devenit realitate. Triptic de sonete“. Mă refeream, bineînțeles, la o operă încă neterminată. Nimeni, după cît se părea, nu mi-a observat emoția.

Doamna Zimmerman, cu voce tare, pe jumătate în glumă, a zis că nu putea tolera o

asemenea preponderență masculină la reuniunile noastre de miercuri și fără să ezite le-a obligat pe Irene și pe doamna de Giannello să se înscrie și ele.

Dora, împingînd scaunul cu roți al domnișoarei Kisternmacher, a început să se îndrepte spre ieșire.

Doamna Zimmerman l-a luat de braț pe domnul Pasco.

Domnul Chávez se despărțea îmbrățișîndu-i pe domnul Frugoni și pe doamna de Giannello.

Tînărul Romilio, mereu dornic de vorbă, se dusesese să stingă luminile și să închidă ușile. S-a întors în salonaș și, chiar în momentul cînd a închis ventilatorul, s-a auzit foarte aproape un scîrțîit strident și înfricoșător de roți de mașină.

XXXV

ȘI TOCMAI EXPLICA domnișoara Kisternmacher diferența dintre cele două specii de bufnițe hohotitoare și cu erudiție afirma că tipătul ce toți îl auziseră aparținea unei frumoase și mari bufnițe ce în clopotnițe trăiește când, asudînd cumplit pentru înțlia oară-n viața lui și bîlbîindu-se din pricina prea rău ascunsei groaze, astfel îi reproșă Hades cel sterp mirositoare și blindei plântuțe de mentă :

— Pe cele suflete nenumărate ce rătăcesc într-al meu larg Sălaș și pe incoruptibilul luntraș care, la vremea cuvenită, le-a tot purtat pe fiecare dintre ele peste Acheronul cel plin de viltori, îți jur, o, necuviincioasă și plăpîndă nimfă, că nu-nțeleg nevoia de-a fi dezvăluite, față de vreunul dintre șarlatanii și trîndavii Olimpieni, anume fapte demne de uitat, ce numai vicții mele intime-apartîn. Rămîi deci în ăst bine apărat și umed colț al curții. Nu-i cere, 'ți poruncesc, Atenei și nici altui Nemuritor, ca să te poarte în vreun loc. Nu îți mișca defel neobosita limbă. Mai bine-așteaptă-aici, făr' să te-agiți, pînă eu treaba mi-o voi

împlini. Și oi veni în urmă, și-om mai vorbi de situația asta neplăcută. Înțeles-ai Menta ?

În fața ăstor vorbe prea de tot mojice, uimire arătînd și prefăcîndu-se ca un copil de bosumflată, în vreme ce-și storcea neaflate lacrimi, lui Hades îi răspunse mult isteța Menta :

— De ce te porți cu mine atît de grosolan, o, prea puternic Hades ? De ce profiți atîta de faptul că sînt mică și plăpîndă ? Nu tu m-ai îndemnat, chiar adineauri parcă, pe ai tăi crunți trimiși s-admir cu desfătare ? Ți-este rușine poate de o sărmană nimfă și nu vrei ca alături de Olimpicii-nfrîinți de tine cu încîntare să privesc la minunatele-ți isprăvi ? Vai, acum vād prea bine că ai uitat aprinsa dragoste ce-n alte vremi mai fericite-mi juruai ! Prea bine, cum ți-e voia, o, Zeu puternic, însă află că uitarea-ți jignitoare nu potoli-va cu nimic dorința-mi vie de-a te vedea la fapte. Așa să știi : în ciuda nepăsării tale crude, eu voi s-admir în voie, de la-nălțime-acelui bine-tocmit buiandrug, însemnata și sîngeroasa ta lucrare. Dar, fiindcă singură acolo sus nu pot urca, din pricină că sînt o biată plantă, eu ajutor oi cere îndatoritoarei și neîmblînzitei Atena. Zadarnic cerci, o, Hades, să te ascunzi de mine.

Și-n vreme ce pe cea mai înaltă rămurică a parfumatei Menta, de furie spumega prea scămoșatul ghem de Balele Dracului, în pripă-i vorbi astfel Hades mîniosul :

— Ah, încăpățînată, neascultătoare nimfă ! Cum oare-ar trebui să-ți lămuresc, ca să ajungi să mă-nțelegi, că nu trebuie, cu nici unul dintre Olimpieri vrednici de dispreț, să stai de vorbă ? Ți-am poruncit destul de limpede aci să stai, făr' să deschizi a ta primejdioasă gură. Cere-mi orice altceva în schimb, și-ndată îți voi da. Promit. Însă, pe capetele cruntului meu ciine, nu-mi cere, o, flecară Menta, să te las, cu frigida și buhuhuitoarea-Atenă să vorbești, fiindcă știu prea bine ce-ai de clevetit cu ea, iar asta inima-mi nu poate să o rabde.

Și cum „cere-mi orice altceva“ erau chiar vorbele ce prea isteța Menta nădăjduia s-audă, în vreme ce plină de grație frunzele-și mișca și răspîndea un proaspăt și-amețitor parfum, îi spuse iute și tot îmbufnată gîngavului Hades :

— Prea bine, ca întotdeauna, mă voi pleca în fața voinței tale atotputernice, o, neîndurate Hades. Tristă și părăsită în acest singuratic colțisor am să rămîn, departe, vai, de tine. M-oi resemna să nu te văd și nimănui : Zeu, muritor, insectă-naripată, frunzoasă plantă, ori vreo zburătoare nici chiar o vorbă n-am să mai rostesc. Dar fiindcă tu, cu-atîta dărnicie, m-ai îmbiat să-ți cer ceva în schimbul acestui sacrificiu greu, ce-mi poruncești cu strășnicie, vărsînd, nedumirită, lacrimi din belșug, va să primesc supusă ce-mi oferi și să îți fac o nensemnată jalbă. Așa-i că n-o să-ți fie greu pe plac să-mi faci, o, Zeule puternic ?

Și-n parte liniștit căci, fie și pentru un scurt răgaz, flecara Mentă-i promisese să treacă sub

tăcere ce ținea de-a lui intimă viață, ciulind ureche spre motoarele apropiatelor Ford Falcon, grăi astfel dîrdîitorul Hades :

— Mă învoiesc, micuțo, cere-mi acum ce vrei, și-ndată-ți voi îndeplini dorința. Dară, pe toate Kerele și Moirele împreună, grăbește-te și cuvîntă mai iute ; ceasul statornicit pentru-ncheierea sîngeroasei mele răzbunări e-aproape și vreme de pierdut nu prea mai am. Ci Iedu-mi prea iubit a și lăsat piedica tunătorului Itaka, iar cele patru mașini negre — le-aud de-aci — nu mai au mult pîn' să se-oprească-n fața acestei uricioase case din Teodoro Vilardebó 2562, mijloacele prin care răpirea înfăptuitu-s-a de-atîtea ori, nepedepsită în mîinile prea iscusitilor mei trimiși se află. Așa c-ar trebui să fiu pe-acolo, lucrarea cea de moarte să diriguiesc. Douăsprezece drumuri, unul după altul, pe neobositul meu luntraș l-așteaptă, căci doisprezece-s muritorii, ce fi-vor strămutați chiar noaptea asta în înghețatul meu sălaș, iar ei, acolo-n salonașul în albastru tapetat, se tot căznesc să facă o imposibilă orînduială scrisă cu poeții unei inexistente „viitoare miercuri“. Grăiește dar, mai cu grabire, micuță Menta, căci tare mă zoresc.

Iară pe cînd prea inefabilul José María Publichio, frumoasei doamne de Giannello îi dădea și nume, și prenume, pentru ca ea în lista de poeți de miercuri 10 decembrie 1975 să le înscrie, și pe cînd Hermes, pe după o garoafă cu foi catifelate ascuns, cu luare-aminte asculta întreagă a lor vorbă, grăi astfel agera

plântuță și astă bine chibzuită cerere-i făcu lui Hades sîngerosul :

— Am să vorbesc, dacă așa îmi poruncești, o, nerăbduriu Hades. Ci iată ce-ți cer, deși plîngîndă încă de nepăsarea și răceala cu care mă năpăstuiești. Ascultă-mă, dar, bine și nu te face că nu o auzi. Și-adă-ți aminte, mai ales, că trebuie s-o-mplinești pe dată, așa cum mi-ai promis. Află dar, o, neînvinsule Hades, că în mulții ani de cînd în astă bine îngrijită curte eu viez, ajuns-am drag să prind de cîțiva dintre acci prea cumsecade muritori ce-acuma șed în luminosul și albastrul salonaș, fiindcă — nu ca alți cruzi Nemuritori — ci, într-un fel sau altul, mereu de mine ocupatu-s-au. Coana Zulema cea durdulie și ferice, niciodată n-a uitat, asupra frunzelor înmiresmate și delicatele mele rădăcini, apă din belșug să răspîndească. Sirguinciosul și prea-ndemînaticul Romilio adesea dimprejurul meu smulgea apăsătoarele și relele de buruieni. Iară prea elegantul domn Chávez plin de căldură apărat-a bucățița asta de pămînt jilav, care-nconjoară toată curtea cea cu dale pardosită, atunci cînd cineva, cu mare zor, vrut-a s-așeze-n loc niște bănci de ciment de tot respingătoare. Frumoasa-ntră frumoase doamna de Giannello, ce se asemuie unci Zeițe, de-atîtea ori în părul ei ca abanosul prinsu-și-a cîte o rămurică de la mine. Neîncrezătorul José María Pulicicchio nu uitat-a să mă pomenească în sonetu-i, primăverii dedicat. Ba chiar Irene Bengoechea, cea negrăit de vergură, obicinuieste în traista ei să poarte

albe-acadele-n chip de inimioară, marca Dorin's, ce au gust de mentă, și cu ele să-i îmbie pe drăguții membri ai Polimniei. Mă rog, fiecare dintre membrii acestei bine rînduite Asociații avut-a pentru mine, în toți anii aceștia, cîte o delicată și de neuitat cinstire.

Așa că, rogu-te, 'nterupe-ți lucrarea sîngeroasă, ce gata ești a-nfăptui, și lasă-i pe cei doisprezece muritori — ce, poate, condamnați pe drept erau, de tine, nu zic nu — să-și ducă mai departe viața lor, ce sub al întîmplării semn se trece. O, lasă-i să vieze, chiar dacă asta nu ți-ar fi pe plac, în pace să-și cultive absurdele talente în casa aceasta veche din Teodoro Vilardebó 2562. Asta îmi e dorința, puternicule Hades. Și mi-o îndeplinești, așa-i ?

Ci chiar în clipa-n care Dora, cu destulă grabă, tot împingea către ieșire scaunul pe roți al invalidei domnișoara Kisternmacher, cu o mișcare sumbră astfel grăi întunecatului Hades și rosti aceste crunte vorbe :

— Nu ! Nu voi împlini dorința ta nechibzuită, o, stînjenitoare și prea speculantă Menta. Ci-nțelege-odată : pentru moartea crudă a unuia din cei mai dragi aducători de suflete ce-avutam, vestitul general Jorge Esteban Cáceres Monie, ce petrecutu-s-a în rodnică provincie Entre Rios, bogată-n păsări, de chiar acuma zile douăzeci tot rostuiesc la sîngeroasa-mi răzbunare. Totul e gata, colo, în Sălașul meu întunecat. Caron, încă, și-a călăfătuț cu iscusință mult folosita-i luntre. Deja așteaptă plini de nerăbdare cei ce în viață servi prea credin-

cioși mi-au fost, căci eu chiar anunțatu-i-am despre sosirea acestor doisprezece subversivi atîta de nefaști și ticăloși. Și va ca ei să treacă-n astă noapte peste Acheronul cel învîltorat. Iar cum se află toți acuma strînși în salonaș, ușoară îndestul fi-va-le sarcina îndemînaticilor parapolitiști, însărcinați să îi răpească mai în-tîi, apoi să-i schingiuiască și cu gloanțe să îi facă ciur. Așa că cere altceva, însă grăiește iute, o, nenorocoasă Menta.

XXXVI

- AICI E CHESTIA, BĂ ?
- Casa aia, cea cu placa pe ea.
- Ia uite, mă, și dup-aia mai zic că siguranța nu merge bine.
- Da, știu că s-au aranjat.
- Au pînă și închisoare secretă.
- Nu mai spune !
- Parchează aici.
- Eu trag din prima, dă-i în mă-sa.
- Nu, bă, întîi vine chestia cu arestarea
- Cum ?
- N-o să opună rezistență, stai liniștit.
- De unde știi ?
- Șefu e foarte sigur. Doar a lămurit asta, nu ?
- Mă rog, da' pentru la caz de nevoie.
- Dacă ești cu capsă pusă, rămîi în mașină. Azi trebuie să facem o treabă curată.
- Mereu timpîiții ăștia. Primejduiesc viața oamenilor degeaba.
- Tu ai încasat ceva ?
- Vineri ne plătește.
- Biștarii ăștia nu-mi ajung pentru nimic.

— Ordinul e clar : să-i înhățăm și să-i băgăm în mașini. Trei în fiecare. Dup-aia, mai târziu, poți să faci ce vrei.

— Om vedea. La Ezeiza ?

— Mda.

— Șefu', cînd ordonați.

— Mașinile 41, 70 și 72. Multă atenție. Nu vreau complicații pe-aici.

— Și dacă se opun, Șefu' ?

— Îi lichidăm pe toți, bineînțeles. Da' n-o să se opună. E pentru chestia cu Cáceres Monie. Doar ca să se învețe minte. Trebuie să ne facem numărul chiar în noaptea asta.

— Doispe, nu ?

— Doispe, da, ce dracu', doar ți-am spus. Sau ești surd ? Așează-te aici, în spatele lui 41.

— Să opresc circulația ?

— Nu-i nevoie. Să aștepte să cobor eu. Mașinile 41, 70 și 72, cînd cobor eu începe operațiunea. Pregătiți-vă.

— O vezi pe 25 ?

— De aici o văd. Cînd coboară Șefu', coborîm. Gata ?

— Gata.

XXXVII

ȘI-NȚELEGÎND CU DISPERARE simțitoare nimfă c-așa pierdea ocazia chibzuită de a-i salva pe cei doisprezece prieteni minunați ai chipeșului ei îndrăgostit, jucîndu-și cu-ndrăzneală, dară, asemenea, și cu lăuntrică durere ultima-i carte, grăi astfel prevăzătoare, deși nu întru totul, Menta :

— Prețul prea cruntei tale răzbunări sînt disprezece muritori, o, puternic Hades ? Prea bine, primesc, dac-ai statornicit așa. Însă de ce trebuie să fie chiară ei, prea bunii mei prieteni, victimele miniei tale ? De ce tocmai cei ce atîta mă-ngrijesc, în recele-ți sălaș chiar noaptea asta trebuie să intre ? Nu cumva, pentru asta, ai putea alege alți doisprezece ? Departe, poate, de aici, chiar în mediteraneana provincie Córdoba, ca de-o pildă-ți spun, nu ai putea, o, Hades, să găsești alți doisprezece muritori, dușmani de-ai tăi, ce-s ca aceștia numai bine adunați, tot într-un singur loc, ca parapolitiștii tăi iubiți, în căutare, vremea să nu-și piardă străzile bătînd ? Și dacă din vreo pricină neprevăzută nu reuși-vei să-mplinești

ca număr doisprezece, pe care hotărît-ai, cu-n-căpătîinare, să-i omori, oare nu-s în Rosario ori La Plata muritori destui pe care să-i urăști de moarte, ca să-implinești cu ei tainul ce merit-ai răzbunării tale? Fă, rogu-te, ce-ți cer, prietenii-mi salvează, fără ca cele hotărîte îndelung să schimbi și te încredințează că mulțămirea mea-ți va fi plăcută îndeșul. Ce zici de asta, o, nemilostive Hades?

Dară, nepăsător de lacrimile simțitoarei Menta, pe cînd plin de minie își desfăcea trupul ușure și lipicios de pe o sveltă rămurea, cu-o voce înecată și cumplită-i răspunse-neguratul Hades :

— Doară ți-am spus că nu, o, Mentă necuviincioasă și pisăloagă. Ți-am poruncit să nu mai stărui. Nici tu, nici alții gîndul neștrămutat nu mă vor face să mi-l schimb. Și nu mă mai sminti căci, chiar în astă clipă, purced la capăt să-l duc pe dată.

Și, sub înfățișarea dezlînată de Bale ale Dracului, să se îndepărteze, Hades începu, de mica plantă, ca să se-ntoarne la locul său strategic de observație cînd, de nestăvilită furie prinsă, astfel grăi viteaza Menta :

— Ah, mincinos, sperjur, neghiob și neputincios Hades ! Mai adineaori promis-ai orice dorință de a mea să împlinești și-acum dai înapoi, cu perfidie, de la-mplinirea cuvenită a făgăduielii tale ! Fă, dar, ce-ți spune inima-nghețată și-o clipă nu mai pierde din vremea-ți făr' de preț ca să m-ascuți. Totuși, pleacă-ți urechea bine la ce-am să-ți spun : fiindcă tu

ai încălcat în chip nedemn ceea ce nu demult jurat-ai, nici eu n-am să rămîn de-a mea făgăduială legată neghiobește. Ci de aceea voi eu ca să știi că astă prea umilă și pedepsită plantă în tăcere nu va să rămînă, te-ncredințez, o, Hades. Ci mulți vor fi, Nemuritori și muritori, satiri și nimfe, centauri și mici spirite înaripate și vorbărețe, cei care vor afla din a mea gură cele întîmplate — sau, mai bine zis, neîntîmplate — alături de acea rădăcină a plopului tremurător. Te du, dar, fără s-adaști din treaba-ți, căci și eu grabă am, pe-a mea s-o împlinesc. Și, la bună vedere, o, puternic Hades.

Iară-naintea acestor vorbe amenințătoare, de groază tremurînd cu tot trupu-i scămos, astfel grăi, gemînd netrebnic, locuitorul singuratic al Erebului :

— Amar de mine, crudă și vătămătoare Mentă ! De ce mijloace groaznice te folosești pentru-a atinge a tale țeluri nestatornice ! Ce bine știi, o, nemiloaso, că de rușine aș muri, colo-n 'tunecatul meu Sălaș, dacă vreunul dintre trîndavii Olimpieri, cea mai ascunsă taină-a mea cunoaște-o-ar vreodată ! Nu te-arăta cu mine atîta de pizmașă, o, prea frumoasă Mentă. Nu te-ai gîndit că dacă muritorii ajung să nu mă mai respecte și-n ușuraticile lor pălăvrăgeli de mine joc să-și bată, întregul univers și-ar zăticni canoanele de neclintit. Ci nimenea, atunci, nu s-ar mai teme de moartea fără leac, iară a oamenilor fapte de vrednicie pline și-ar pierde, o, nechibzuito, tot prețul cel înalt pe

care le-o oferă doar primejdia de-a muri. Ah, cît aş vrea, micuţă Menta, dorinţei tale de pe urmă să-i fiu pe plac şi aşti doisprezece muritori ce-am condamnat să-i schimb pe tot atîţia alţi locuitori din Córdoba, Rosario sau La Plata, aşa cum tu, cuminte, mi-ai sugerat să fac, pentru-a-ţi plăti cu asta tăcerea preţioasă ! Dar, din nefericire pentru mine, nu mai e cu putinţă : bine-ntocmitul mecanism al bine pregătitei mele răzbunări s-a fost pus în mişcare şi totul curge-acuma după acele planuri chibzuite îndelung. Pornind de la un nimerit dar şi cam tont denunţ, toate acele mişcări ale poliţiei de mine fost-au manevrate cu pricepere şi, pas cu pas, ajuns-au azi să se încheie-n astă frumoasă şi parapolitistă acţiune. Nimeni, nici cel mai iute dintre Olimpieri, n-ar reuşi acuma să ajungă, în numai cîteva prea scurte clipe, pîn' la un anumit birou de taină, a cui precisă aşezare acuma nu mai are rost să îţi înfăţişez, şi, de acolo, Iedului cel mult iubit să-i poruncească a măcelului oprire. Cere-mi, dar, altceva, o, dulce Menta şi, pe strămoşii cei vestiţi ai negrilor mei cai, mă jur să-ţi dau.

Şi-atunci, cu voce tare, pentru ca arătosul june, ascuns în spatele catifelatelor muşcate, cu limpezime să-i audă vorbele, întrebă aşa mintoasa Menta :

— Fiindcă vreme nu mai e s-o faci şi fiindcă nu-i, dealtfel, nimeni care să poată să transmită mesajul de care pomeneai, te rog să-mi spui, de nu te supără prea tare, o, puternic

Hades, doar ca să-mpaci a mea curiozitate muierască, care ar fi textul acestui izbăvitor mesaj şi-n care loc anume ar trebui purtat.

Şi-n vreme ce sîrguinciosul Romilio Sosa luminile stingea şi uşile-nchidea în casa din Teodoro Vilardebó 2562, cu mîhnit glas taciturnul Hades îi răspunse astfel :

— Nu stă nimica împotriva iscodei tale vane un răspuns să dau, o, graţioasă Menta ; aş vedea-vei că nu din rea voinţă mă-mpotrivesc pe-aceşti neferciţi de muritori pentru alţi doisprezece să îi schimb, precum cerutu-mi-ai cu atîta căldură. Aşa că, rogu-te, aibi asta în vedere. Ci nu lăsa necazul să te-orbească. Iară purtării mele-aşa deschise cu ranchiună nu răspunde şi nu povesti, deci, nimănui, ceea ce numai tu şi eu cunoaştem. Află, dar, o, desfătătoare nimfă, că dacă s-ar afla vreun Muritor atît de iute precum gîndul (dar asta e cu totul peste poate), ar trebui acuma să purceadă, din astă curte prea umbroasă, şi să ajungă, mai înainte de-a sfîrşi eu de rostît această scurtă zicere, pînă la un birou al Superintendenţei Siguranţei, în strada Moreno. Acolo, la iuteală-ar trebui în Grabnică Chemare Telefonică să se preschimbe şi doar atîta să grăiască : suspendaţi operaţiunea Teodoro Vilardebó. Unul din slujitorii mei, mai de nădejde, care-i mereu cu Iedu-n legătură, chemarea ar primi şi-ndată aceleia i-ar da porunca să suspende operaţiunea ce-i aproape gata. Dar cum, nimic din ce ţi-am spus, nu poate fi nici pe departe-ndeplinit, fiindcă nu se află ni-

meni în stare să trimită-aşa de iute ăst mesaj, mă-ntorc şi zic iar, Mento, cu nestrămutata săvîrşire a ăstor doisprezece condamnaţi tempacă şi cere-mi altceva.

Dar iată că sîrguinciosul Hermes, de Menta cea isteată pus în gardă, din spatele muşcatelor a ascultat lămuritoarele palavre ale nechibzuitului de Hades.

Şi, pe cînd Hades îi tot dădea-nainte, fără a şovăi nici o clipită şi făr' să zăbovească, Afroditei ori Atenei nemblinzite, de veste ca să dea, din nou sub prea marea-nfăţişare a mesagerului Olimpian, cu reperiune către Superintendenţa Siguranţei, din strada Moreno, puse.

Iar dulcea, parfumată Menta, reuşi să-l vadă cum, din spatele muşcatelor, se ridica-n văzduh, năvalnic şi strălucitor, cu mîndru-i coif înaripat şi cu sandalele-aurite, tot înaripate, şi-ndată pricepu că singuraticul şi chipeşul ei-ndrăgostit, nu era altul decît divinul Hermes.

Dară prea blînda-i inimă nu se căi de asta ci, mai degrabă, mult se bucură. Căci, în a ei înţelepciune muierească se socoti, ca de acum-nainte, pe îndelete şi cu sprijin de la Zei să-l îmblînzească pe nurlui şi mincinosul Mesager şi să-l preschimbe-n soţ prea credincios şi-n iubitor părinte al multor prunci.

Şi taciturnul Hades asemenea-l văzu pe'naripatul mesager, însă numai tîrziu şi cu încetul pricepu c-alunecase cu naivitate-n cursa-ntînsă

de priceputa Menta. Dară, cu toate că-i plesnea de ură inima şi, preschimbă la loc luase-nfăţişarea lui obicinuită, iar miinile-i strîngeau crud negrul bici, să-şi domolească, trebui, pornirile cumplite, căci, cu un gest tăcut, Menta-l ameninţa, pe loc să şadă, de nu, ea ştii-va cum şi ce să-i facă.

Şi-atît de iute, cum nicidecum n-o mai făcuse în întreaga-i viaţă, zbură înaripatul Hermes, mesagerul, în cît părea un luminos obiect zburător neidentificat, care brăzda întunecatul cer din Buenos Aires. Şi, mai curînd decît îţi ia aceste vorbe să rosteşti, ajunse şi se-opri pe 'coperişul cel supravegheat al Superintendenţei Siguranţei, din strada Moreno. Şi-ntocmai cum îl auzise glăsuind pe tenebrosul Hades, pe dată Hermes în Grabnică Chemare Telefonică se preschimbă şi să sune făcu clopoţelul de lîngă-un microfon de masă, prin care un slujitor cumplit de al lui Hades se-afla în legătură cu maşina nr. 25, diriguată de Iedul cel omorîtor de oameni.

Iară vicleanul Hermes, cu vocea hotărîtă a unui mare şef de la comenduire, asemenea la ton cu cea a inspectorului şef Guso, se adresă prin telefon cruntului funcţionar ce se-ocupa de microfon şi în auz numai aceste vorbe îi grăi :

— Suspendaţi operaţiunea Teodoro Vilardebó !

Iară funcţionarul, cu sîrbă şi mirare, prin microfon pe sîngerosul Ied, iubit de Hades, îl cheamă şi îi grăi la fel :

— Suspendați operațiunea Teodoro Vilardebó ! cu toate că adăugă și de la el : Deocamdată !

Și, tocmai, cu scîrțit lugubru pe caldarîm, frînaseră mașinile 25, 41, 70 și 72, iar Iedul apăsa cu-a sa păroasă mîină pe mîiner, ca să coboare din mașină și-odată să înceapă sîngeroașă și așteptată întreprindere, cînd, deodată, în mult pusa-i la punct mașină, auzi cum răsună aste-ngrozitoare vorbe :

— Suspendați operațiunea Teodoro Vilardebó, deocamdată !

Ci pricepîndu-le cumplitul înțeles, fără a se ngriji să-nchidă propriul microfon, se puse Iedul groaznic să înjure de guvern, de Dumnezeu, de-naltele organe ale siguranței, ca și de mamele mult iubitoare ale nenumăraților funcționari. Apoi, plin de minie, porunci plecarea și cele patru negre și strălucitoare mașini Ford Falcon, cu iscusiți ucigători de oameni înzestrate, plecară și, din nou, orașul nesfîrșit îl traversară în al sirenelor urlat îngrozitor.

XXXVIII

— BINE, DA' CE DRACU ?...

— Asta-i curată nebunie.

— O porcărie.

— Las' c-o să vadă ei, puii de cățea. Asta nu e drept. Pe mine să nu mă mai frece atîta prăpădiții ăștia. Ia-o pe-aici !

— Și-acum, încotro ?

— Înapoi la garaj. Adunătură de codoși.

— O fi chiar așa, Șefu' ?

— Ordin de sus. N-ai auzit, tîmpitule ? Îți jur că pe Guso ăsta îl bag cu capu'n budă.

— Guso a fost ?

— Cine altcineva ?

— Ciudat, nu ?

— Nu chiar așa ciudat...

— Cum ați spus, Șefu' ?

— Nimic. Vorbeam singur.

— Atîta muncă degeaba.

— Da, chiar degeaba. Atențiune. Mașinile 41, 70 și 72: Înapoi la garaj.

— Ai auzit ?

— Ordin de sus, se pare.

— Da' cu cine cred că au de-a face, tîmpiții ăștia ?

- Uite, bă, așa se duce țara de rîpă.
- Nu mai respectă nimic. Nu mai au nici un respect.
- Ce să mai respecte ?...
- Ce-o mai fi înjurînd șefu'.
- Știi ceva ? N-ar trebui să-i ascultăm.
- Sigur, și pe urmă să dăm de belea.
- Zi-i, lui ăla cu Fiatu' să se dea deoparte.
- Fă loc, fir-ai al dracului. N-auzi să faci loc !
- Ciudat că șefu'...
- S-o fi băgat cineva.
- Vreunu' din armată ?
- Parcă poți să știi ? Atinge-mă cu o țigară.

XXXIX

— OF, BĂIEȚII ȘI FETELE ASTEA ! a spus cu o mișcare îngăduitoare a capului, domnul Chávez. La care domnișoara Kisternmacher adăugă că nu era vina lor, a tinerilor, ci lipsa unei adevărate educații spirituale în lumea cea fără de Samadhi.

Am preferat să tac. Îmi amintesc că fără să vreau am comparat tinerețea mea tristă și singuratică (plină de vise, de neliniști, de iubiri imposibile, de drumuri lungi pentru a face rost de ceva bani) cu tinerețea liberă, fără prejudecăți, dornică de emoții tari, în căutarea pericolului.

Tocmai voiam să discut aceste chestiuni între patru ochi cu Irene, cînd doamna Zimmerman, aflată pe picior de plecare, s-a întors pentru a mă lua de braț și mi-a spus :

— Știți de ce fug ? Știți de ce iau mașinile părinților lor și fac accidente ? Din spirit de revoltă, nimic altceva decît revoltă. Și toate acestea din cauza educației necorespunzătoare pe care o primesc. Nu am dreptate ?

Mastandrea care părea să nu fie de acord cu părerile pedagogice ale doamnei Zimmer-

man, fiindcă transpira abundant din cauza căldurii, și a recenteii emoții, zise că erau niște proști care trebuiau să fie toți băgați în pușcărie, fără prea multă psihologie.

Adevărul e că această ieșire spontană și deloc intelectuală a incorigibilului Mastandrea a provocat o ilaritate generală. Ne-a făcut, într-un fel, să ieșim din tensiunea în care ne aflaserăm; în ciuda faptului că știam că era vorba doar de simpla aventură a unor puști ea provocase în noi, câteva clipe, fiorul unui pericol apropiat.

Nimeni n-a mai spus nimic despre acest subiect. Ai fi zis că era o înțelegere tacită, ca după nostima intervenție a domnului Mastandrea, să nu se mai atingă nimeni de acest subiect. Era ca și cum acel fior profund, ajuns deodată în salonașul nostru plin de ospitalitate, fusese mesagerul, ca să zic așa, unei lumi lipsite de frumusețe, brutale, nerușinate și agresive care se furișa în sinul dragei noastre societăți Polimnia, dar cu care nu aveam și nici nu doream să avem nimic în comun. Fapt pentru care, într-o clipită, și fără nici un efort am uitat complet de ea.

Ne-am continuat drumul alene pînă în stradă, spunîndu-ne calde salutări de rămas bun pînă miercurea viitoare.

Irene surîzînd îmi arată o crenguță de salcîm presată între filele caietului ei Avon.

Dintr-o casă apropiată se auzea un pian. Noaptea era caldă și liniștită.

XL

ȘI BICIU-I CRUNT făcîndu-l să plesnească pe-ai cailor săi lucitoare crupe, furios, Hades se îndepărtă de Teodoro Vilardebó 2562 și părăsi, deocamdată, cele douăsprezece prăzi rîvnite îndelung.

Și Afrodita, Atena și sîrguinciosul Hermes, mesagerul, socotiră-atunci că misia ce-i smulsesese-n grabă din Olimp și-i adusese-n bine construitul cartier Villa del Parque, se-apropiase de sfîrșit.

Drept care, 'ntocmai ca și sterpul Hades, se-ndepărtară de Teodoro Vilardebó 2562 și zburînd năvalnic ajunseră în scurtă vreme pe înălțimile Olimpului cu nori încununat.

Și de pe-un 'nalt și solitar pisc al Olimpului, neputincioși priviră cei trei Nemuritori la groaznica lucrare a lui Hades, furiosul, și la a oamenilor vînătoare ce, în locul celor doisprezece membri ai Polimniei acum scăpați, la capăt o ducea cu îndîrjire pe al Republicii Argentina larg cuprins. Și văzură cum Hades, dinții-i scrișnînd, se îndrepta către mediteraneana provincie Córdoba, unde alți trimiși ai Zeului cel tenebros, asemeni întru

totul cu sîngerosul Ied și cruzii lui slujbași, îi împlineau lucrarea cea de moarte care, din pricina urzelii iscusitei Menta, nu se putuse face în vegheata casă din Villa del Parque.

Și cu durere-ajunseră să vadă-Olimpienii cum tunecați parapolitiști, din „Comandoul Eliberatorii din Plutonul American Cáceres Monie“, umblau cu iuțile mașini Ford Falcon și ajungeau pîn' la o casă mare din bulevardul Hipodromo y Tacuari. Cum fioroși intrau în ea și, cu nemiloase lovituri, insulte josnice și sub amenințarea strașnică a puternicelor arme, mîini legau, puneau călușe și-i luau, în ale lor negre mașini, pe nouă din cei doisprezece studenți ce locuiau acolo.

Însă nu putu Hades, nici parapolitiștii săi trimiși, de multă vreme chibzuitul număr de doisprezece să îl completeze, căci trei din neajutorății frumoasei case de pe bulevardul Hipodromo y Tacuari scăpară de răpirea cea brutală și, ca printr-o minune, să fugă izbutiră de iscusiții-ucigători de oameni.

Drept care, încă-o dată, plesnind cu furie din șerpuitoru-i bici, neînduratul Hades către orașul industrial Rosario să se-ndrepte trebui, iară apoi spre bine-alcătuita La Plata, ca să-și completeze, cu victime ce adună din aste locuri, mult doritul număr de doisprezece, pe care răzbunarea sa îl hotărîse. Așa că noi și groaznici parapolitiști, asemenea cu Iedul, răpiră în Rosario un delegat al fabricii Acindar, iară alți parapolitiști răpiră, de mîini legară și călușe puseră unei perechi ce locuia în mîndrul de oraș La Plata.

Și, de pe-al lor de neatins pisc al Olimpului, cei trei Nemuritori văzură cum răpiții toți, cei doisprezece, pe care-urzeala Mentei cea isteată îi strămutase-n locul membrilor Polimniei, erau purtați grămadă în iuți mașini către pustiile ținuturi prevăzute. Și cum, siliți ca să coboare, la ochi legați, prin singuratică pășuni și drumuri erau loviți cu barbarie, umiliți și torturați și-n urmă, fără milă, omorîți, de multe gloanțe de mare calibru ciuruiți. Și un fior de groază pe cei trei Olimpieni îi străbătu, căci se gîndiră-ndată că acesta era oribilul sfîrșit ce i-ar fi așteptat pe cei doisprezece vizitatori ai casei din Teodoro Vilardebó, de n-ar fi fost la mijloc amestecul isteței Menta.

XLI

4 decembrie 1976

Alte informații. Córdoba, Argentina. Ieri, în jurul orei 08,30 un apel telefonic anonim a făcut cunoscut organelor de siguranță că la kilometrul 7 al drumului către barajul Los Molinos se află patru cadavre. Denunțul a fost confirmat la sosirea autorităților polițienești în locul menționat, pe un drum neasfaltat, paralel cu șoseaua națională Nr. 5 : întinși cu fața în jos, strâns legați de mâini și de picioare, au fost găsite cele patru corpuri. Se puteau observa numeroase urme de glonț de mare calibru. De asemenea, se vedea că, anterior, fuseseră supuși unor torturi brutale.

În timp ce se efectuau primele cercetări în privința macabrei descoperiri, stăpînul unei mașini de tăiat cărămizi situat în locul numit Piëdra, unde nu există case, iar drumul este mărginit de tufișuri, a anunțat găsirea altor cinci cadavre. S-a putut constata că și acestea prezentau aceleași caracteristici ca cele anterioare, respectiv : numeroase urme de glonț, semne ale torturii și membrele strâns legate.

Inițial, autoritățile poliției nu și-au ascuns mirarea față de acest nou act de violență (mai ales avînd în vedere numărul victimelor). Specialiști ai poliției au apreciat că pentru o acțiune de acest gen trebuise să fie mobilizate multe persoane. În plus, faptul de a nu fi primit în ultimele ore nici un denunț de răpire sau dispariție, îngreuna ancheta în primele ore.

Atunci cînd toate speculațiile deveniseră posibile pentru transmisie li s-a remis un comunicat din partea unei grupări autointitulate „Eliberatorii din Plutonul American Cáceres Monie“, care dădea amănunte despre multiplul asasinat, acuzînd victimele de activitate subversivă. Comunicatul include și o clară referire la faptul că această acțiune este un răspuns la asasinarea generalului Cáceres Monie.

După cum s-a putut afla, victimele — nouă tineri studenți, aproape toți străini — locuiau într-o casă luxoasă, situată pe bulevardul Hipodromo y Tacuari, în cartierul rezidențial Jardín al acestei capitale a provinciei. În acea casă au intrat în seara de miercuri, 3 decembrie, un grup de persoane bine înarmate care veniseră cu mai multe vehicule.

Conform unei versiuni, trei dintre locatarii casei ar fi reușit să fugă, în momentul apariției grupului de necunoscuți, care i-au răpit și asasinat pe colegii lor. Încă nu se cunoaște, oficial, numărul victimelor. Urmează alte informații pentru acest buletin.

Alte informații. Córdoba, Argentina. Neoficial au fost identificate șapte din cele nouă

victime ale masacrului din Córdoba. Ele sînt : Ricardo Rubén Haro, argentinian, 20 de ani, Luis Radney Salinas Burgos, bolivian, 21 de ani, Luis Villalba Álvarez, bolivian, 26 de ani, Alfredo Saavedra Alfaro, bolivian, 24 de ani, Jorge Raúl Rodríguez Sotomayor, peruan, 29 de ani, Américo Ricardo Apertile, argentinian, 21 de ani, și Jaime Sánchez, argentinian, 21 de ani. Urmează alte informații.

Alte informații. Rosario. Argentina. În acest oraș a fost descoperit, pe șoseaua națională nr. 9, cadavrul lui Francisco Rodriguez, de 28 de ani. Cel ucis, care prezenta numeroase urme de gloanțe, era funcționar al fabricii Acindar.

La Plata, Argentina. Într-o zonă de șes din Beriso au fost găsite cadavrele unei femei și unui bărbat, în vîrstă de aproximativ 40 de ani. Aceștia, al căror nume nu se cunoaște deocamdată, prezentau numeroase urme de gloanțe de mare calibru, aveau mîinile legate la spate și benzi adezive late peste gură. Conform versiunilor neconfirmate, cei doi, femeia și bărbatul, ar fi fost răpiți cu puține ore înainte de un grup de persoane bine înarmate care, dîndu-se drept polițiști, au năvălit violent în domiciliul lor.

Cu aceste noi victime, se ajunge la numărul de douăsprezece cadavre găsite de poliție în Republica Argentina, în utimele 24 de ore. Urmează alte informații.

XLII

CU INIMA FRÎNTĂ și cu frumoșii ei obraji umezi de lacrimi calde la vederea îngrozitorului masacru, plină de zbucium, din al Olimpului înalt astfel divina Afrodita :

— O, răsblestemat, răzbunător, crud și sîngeros Hades ! Ci bine te mai poți făli cu haina ta ispravă ! Iar bieții muritori pe drept te-or tot numi Puternicul, Brutalul, Neînvinsul, și Cel ce nu se satură în veci. Căci numai abătîndu-ți pofta josnică spre alte douăsprezece victime, ai consimțit, numai pentru o vreme, să lași ca încropita, plăcuta și felurita viață să își urmeze cu însuflețire cursul în acei doisprezece membri prea mărinimoși de la Polimnia. Dar, cum se-ntîmplă de-obicei, o, necruțătorule Hades, nici un Olimpian, deambrozic băutor, nu s-o putea făli că a primit, prin rugăminți ori prin amenințări, iertarea ta de-o clipă. Fiindcă numai parfumată și dulcea Menta a izbutit — prin mijloace necunoscute nouă, Nemuritori puternici — să dea în lături, măcar pentru o vreme, mîna-ți sîngeroasă. Dar, oare, pînă cînd îți vom îngădui, o, Hades tenebros și sterp, ca, unul după altul

și profitînd de marea ta putere, să duci în al tău înghețat Sălaș atîția muritori de treabă, aduși pe lume și crescuți întru deplina desfătare a iubirii? Ce lașitate nepermisă ne-mpiedică să ne unim noi, toți Nemuritorii și, răsculîndu-se, pe veci în 'tunecatul Ereb să te-afundăm și-astfel să dobîndim pentru bărbații plini de jînd, ca și pentru femeile cu sîni frumoși harul divin al nemuririi?

Dar, agitîndu-și coama auritului ei coif, pe Afrodita o-ntrerupse cu asprime Atena cea neîmblînzită și-i adresă aceste vorbe muștrătoare :

— De ce te vaietezi în ăst chip nedemn de un Nemuritor, o, plîngăreață și repezită Afrodita? Și pentru ce-l tot ocărăști degeaba pe neînvînsul Zeu, căruia, dintru început, fostu-i-a după voie-ncredințată secerarea vieții oricărui muritor? Dacă tot izbutit-am să înlăturăm, deocamdată, mîna puternicului Hades, bucură-te, căci e părelnic să nădăjduiești ca urîciosul Zeu să-ngăduie la viață toți bărbații și femeile pe care noi, din pricini osebite, îi protejăm. Asemeni, va să cugeți, o, tu, pripito-n cugetări, că o fi fost ea, isteța Menta, cea care, prin mijloace neștiute, dobîndit-a iertarea nesperată de la necruțătorul Hades, dar fost-a un Nemuritor : sînguinciosul Hermes, cel care, prin viclenele-i temciuri, pe Menta a înduplecat-o să facă-ntocmai. Ci fost-ai tu, frumoasă și subjugătoare Afrodita cea care, prin mijlocirea furnicăturilor neghioabe de iubire din plin împrăștiate dintre învîrtitoarele

palette ale ventilatorului cu picior, l-ai îmboldit pe muieraticul de Hermes să se apropie curtenitor de parfumată Menta și cu ea să-nchege o convorbire priincioasă. Și, oare, nu am fost chiar eu cea care, preschimbată în hohotitoare buhă de clopotniți, vestitu-v-am sosirea lui Hades cel temut, precum și a trimișilor săi crunți? Ci oare nu prin grijuliu-mi hohot avu destulă vreme să-și înjghebe Menta un viclean tertip, ba să și cugete în voie și cu grijă la mijloacele — necunoscute nouă — față de care Hades trebuit-a serios să chibzuiască, să-și dea deoparte mîna de moarte-aducătoare și furios să se îndepărteze de îndrăgita casă din Teodoro Vilardebó? Viața protejaților noștri, o, Afrodita, este, așadar, la adăpost. Ci nu-i deloc nelămurit, cum spus-ai tu cu nepăsare mai adineaori, căci asta n-ar fi decît o pretențiune copilărească și deșartă, dară măcar pentru o vreme, cu toții laolaltă și fiecare dup-al său tipic, am izbutit acuma să-l îndepărtăm pe Hades cel puternic. Sosit-a așadar și clipa așteptată ca să urmăm, din nou, prin acești muritori prea minunați, tu ale tale planuri, iar eu pe ale mele. Ci asta însemnează, o, tu, rivala mea cea înrăită în păcate, goală și atrăgătoare fiică a lui Uranus, că fiecare dintre noi va-ncepe iarăși, de-aici-nainte, de toate ale sale puteri să se slujească, — pentru ca membrii cei fără de pată ai Polimniei să purceadă întocmai, după voința noastră osebită și divină. Iar legămîntul ce, sub jurămînt și-n fața-amenințării lui Hades

nenduratul, l-am fost odată hotărît, se rupe, aşadar; din astă clipă, o, intrigantă, subjugătoare şi năzuroasă Afrodita. Revino, dar, la ale tale tertipuri fără-de scrupule, la ascuţitele-ţi săgeţi înveninate de dorinţi, la zvicnetul de inimi, la roşeata din obraji, la privirile lunguroase, la mîngîieri, la fornaţii, la vorbele nătingi, ca şi la tandrele şi searbedele poeme de amor. Căci bine ştim noi, toţi Nemuritorii, că aste lucruri nensemnate, mărunte şi minore sînt numai ele-n stare în tine să deştepte vreun interes uşuratic. Eu mă voi pleca din nou, aşa cum am făcut întotdeauna, asupra migăloasei rîvne-a spiritului, asupra lucrării de arme şi războaie, lucrului manual şi virtuţilor, toate acestea prea demne ocupaţiuni pentru-o Nemuritoare, născută nu din mamă ci din furtunosul Zeus.

Şi, după ce vorbi-n ăst fel Atena, nemblînzita, cu nepăsare spatele divin întoarse bălaiei Afrodita, ca semn că legămîntul ce făcuseră-ntre ele era de-acuma pe vecie rupt.

Si ca Atenei să-i arate că primea a legămîntului ruptură, la rîndu-i mîndru-i spate Afrodita, daurita, şi-l întoarse şi, liberă de-acuma de orice învoială, cu o sporită luare-aminte îşi îndreaptă privirea cea scăpărătoare spre casa veche de pe Teodoro Vilardebó, care de tot pustie se afla, căci erau unsprezece ceasuri jumătate ale nopţii şi toţi mărînimoşii ei stăpîni o părăsiseră.

Dar iată că, pe jumătate-ascunsă într-un colţ întunecat al bine pardositei curţi, o-ntrezări

divina Afrodita pe blînda, parfumată şi isteată Menta, ce lacrimi de iubire tot vărsa din plin pentru-un prearătos şi şarlatan Nemuritor.

Căci, după ce prin viclenie dobîndise de la ea tot ce îşi propusese, mesagerul fără scrupule uitase cu desăvîrşire de toate-nflăcăratele lui jurăminte de iubire şi, plin de nepăsare, o părăsise pe înmiresmata plăntuţă.

Ci tare se mai mînie-Afrodita din pricina purtării lui Hermes cel necredincios şi, plină de înduioşare faţă de-ndrăgostita Menta, porunci unuia dintre mulţii ei slujitori să zvîrle către inima donjuanescului de Hermes cu o săgeată ascuţită, temeinic îmbibată de iubirea de nestăvilit.

Ci iute fiindu el rănit în inimă, pe dată îşi aduse-aminte Hermes de blînda plăntuţă de mentă şi-l săgeta dorinţa să se-ntoarcă în curtea adumbrită din Teodoro Vilardebó 2562, ca să o regăsească şi să reînnoade împreună taifasul iubăreţ, curmat fără de noimă.

Şi, de pe culmea-naltă a Olimpului, cu un surîs băgă de seamă Afrodita cît de năvalnic mesagerul Hermes zbură către acel atît de plin de arbori cartier Villa del Parque, cum se oprea pe strada Teodoro Vilardebó şi cum, cu cele mai alese vorbe, iarăşi se-nfăţişa-naintea chinuitei Menta.

Ci-asemenea, băgă de seamă Afrodita cu ce străveche-ndeminare Menta-l învăluia pe-naripatul mesager în iţele ei parfumate şi uşoare şi cum, fără ca măcar să-i ceară, îl aducea pînă acolo încît el chiar să-i jure-n veci cre-

dință, mai înainte de a se lăsa în voie, amîndoi, pradă plăcutei înclătări a drăgostirii, în vreme ce, pe Afrodita, toate-acestea o mulțumeau din plin.

Dară văzu că și neîmblînzita fiică a lui Zeus, războinica și vergura Atena, privirea ei cea grijulie-și îndrepta spre strada Teodoro Vilardebó și ale sale-mprejurimi, ca să-și îndemne protejații ei cei dragi către-ndeletniciri mai serioase și, astfel, mai plăcute inimii ei.

Și către strada Marcos Sastre cea umbroasă privi Atena, ci mult viteaza-i inimă se și cutremură, căci protejata ei, neprihănită și vergura Irene Bengoechea, atît de pricepută întrale minții îndeletniciri, era acum pe cale să cedeze smintelii-atîta de cumplite a iubirii, din pricina-ndrăznețelor asalturi ale-nfocatului José María Pulicicchio.

Căci îndrăzneala celui plin de haruri pînă peste cap și membru titular al Polimniei era împinsă către limite tot mai periculoase, precum bine putea să bage de seamă, cu neascunsă scîrbă, Atena cea neîmblînzită.

Și astfel, sub cuvînt că va s-admire mai în voie întunecatul parc, unde-ntîlniseră chiar miercurea trecută un minunat și-atîta de romantic licurici, neostoit se tot apropia de vergura și neprevăzătoarea Irene Bengoechea, cu gîndul limpede să-i dea o sărutare.

Drept care, iar se hotărî Atena să se slujească de-ai ei trimiși, ce-s fără greș aproape-ntotdeauna, Sfiala și Nehotărîrea, ca-ndat să se strecoare în pieptul tumultos al pătimașului

José María Pulicicchio și să îi înfrîneze pornirile oarbe.

Și, chiar în clipa-n care frumoasa și vergura de Irene Bengoechea își întredeschidea preadelicatetele ei buze, lipsite de cosmetice, și, de emoție tremurîndă, aștepta să vină pasionata sărutare a celui ce-o curta, Sfiala și Nehotărîrea cu ușurință stăpînire puseră pe neasemuitul José María Pulicicchio și glasul îi rămase-n gîtlej, iar mîinile-ncepură să-i asude tare și-i tremurau genunchii ca și cum, deodată, l-ar fi apucat febra paludică; și, paralizat de o neașteptată sfială și de o chinuitoare nehotărîre, își înfrînă-ntru totul pornirile și nu mai îndrăzni lucrarea cea atît de bine începută să urmeze.

Dar, vai! curînd a trebuit să-ți recunoști înfrîngerea, o, prevăzătoare Atena, căci ai uitat, cu toată iscusința ta de spirit, că nu degeaba, vreme de două ceasuri și mai bine, împrăștiase Afrodita dulcea furnicătură a iubirii peste atît de simțitoarea piele a Irenei Bengoechea.

În așa chip încît văzînd ea, vajnica membră a Polimniei, că al ei iubit, minunatul José María Pulicicchio, autor de preacorecte sonete, ezita, pâlea și, temător, nu îndrăzneala să își apropie buzele de ale ei, cum drept și-atîta de firesc era de așteptat s-o facă, vergura, îndrăgostita și brusc îndrăzneata Irene Bengoechea își apropie de nehotărîtul José María Pulicicchio frumosu-i chip de camee antică și trupu-i ca de trestie, tremurător de dragoste

și-atunci cei doi dragi membri ai Comisiei de Conducere a Polimniei se cufundară amîndoi într-o lungă, umedă, înfiorată și lingvistică sărutare sub primitorii arbori ai paradisului de pe strada Marcos Sastre.

Ci la această groaznică atingere, înspăimîntate și scandalizate, fugiră cu grăbire Sfială și Nehotărirea și, rușinate de înfrîngerea nedemnă, veniră abătute dinaintea Atenei neîmblînzite.

Ci văzîndu-le cu frunțile plecate Atena pricepu că intervenția ei plină de gînduri bune fusese-n van și că, din astă clipă, nimeni, nici chiar stăpînul tuturor Nemuritorilor, furtunosul Zeus, n-ar fi putut să mai împiedice ca dragostea răvășitoare să pună stăpînire întru totul pe neasemuita Irene Bengoechea.

Și de la locul ei, de pe Olimpul daurit, cu resemnare suspină Atena și, pe cînd alene își purta privirea asupra cartierului cel plin de arbori Villa del Parque, pe la unsprezece ceasuri jumătate ale nopții, trebui să priceapă și Zeița cea inteligentă că era, poate, prea tîrziu acuma să mai evite ca iubirea, ce îi smîntește pe muritori, să nu pună cu totul stăpînire pe mulți dintre ai ei dragi protejați.

Căci, din al Olimpului înalt, neîmblînzita fiică a lui Zeus putu să vadă cum șolțicul și vînzătorul de Carlos Argentino Mastandrea, în separeul unui bar de pe bulevardul San Martín, îi susura-n auz opulentei de coana Zulema blînde cuvinte în doi peri.

Și-asemenea putu s-o vadă pe frumoasa doamnă de Giannello cum, împreună cu atît de

zbuciumatul pînă nu demult domn Frugoni, se giugiuleau în fel și chip, iubire veșnică jurîndu-și, chiar în mașina domnului Frugoni, parcată pe o stradă prea puțin luminată, lîngă o mănăstire.

Și cum frumoasa și nestăpînita Dora împreună cu priceputul Romilio, în cămăruța răcoroasă cu numărul 22 de la hotelul „Stînjenii“, erau pe cale să purceadă la cea de-a treia bătălie erotică și, judecînd după entuziasmul mare de care amîndoi dădeau dovadă în ăst joc nătîng, gata păreau să îl urmeze noaptea-ntreagă.

Așa că, din sprîncene încruntînd, să recunoască trebui Atena triumfurile, parțiale dar de netăgăduit, ale veșnicei ei rivale, Afrodita cea subjugătoare.

Și, spre a se despăgubi, se hotărî atunci Atena să-și folosească toată a ei putere strașnică pentru ca cel puțin cîtiva dintre mărinimoșii membri ai Polimniei să-nfăptuiască-n noaptea asta treburi mai importante și dragi inimii ei.

Așa că porunci Atena ca neobosita doamnă Zimmerman să-și uite deocamdată, orice datorie maternă sau conjugală și, chiar în astă noapte, cu cheia să se-ncuie în bine garnisita-i bibliotecă și-acolo să consulte multe cărți de psihologie, marxism, drept talmudic, relații sexuale după vîrsta de cincizeci de ani și economie familială, și-astfel să pregătească o prea doctă strategie, cu care a doua zi să fie gata s-o înfrunte și, desigur, să o convingă pe năvalnica doamnă Frugoni, pentru ca ea să pună

capăt urîtelor ei porniri nesocotite și, cu min-tea limpede, să fie de acord să divorțeze de chinuitul domn Frugoni.

Și, după ce înfăptui aceasta, își îndreptă Atena privirea scrutătoare către o cămăruță singuratică de pensiune din cartierul Villa Urquiza unde, alături de-o pisică și de-o ghită pusă-n husa ei, locuia singuraticul domn Pasco și, cu tărie, porunci ca imediat să pună stăpînire pe el nestîmpărata Febră Creațoare.

Și, prins de o subită febră creațoare, nevă-zătorul și folcloricul domn Pasco, pe-o foaie de hîrtie de împachetat, scrise cu creionul și dintr-o trăsătură de condei strofele unei frumoase și folclorice „chacarera” — fără-ndoială inspirată de fata goală de pe scenă, care ju-poane lepăda — și-a cărei titlu inspirat era „Pieptoasa”, ce, nendoielnic, recita-va cu succes la întîlnirea de miercurea viitoare.

Și, după ce sfîrși cu asta, chibzui cu-adîncă-nțelepciune Atena cea neîmblînzită și-apoi, în sine, rosti aceste vorbe inteligente :

„De vreme ce nu pot nimic să fac pentru ca neasemuitul José María Pulicicchio să nu mai fie îndrăgit de protejata mea, vergura Irene Bengoechea, și ținînd seama că virginitatea bunei mele casiere nu mai oferă prea mari garanții, voi statornici pentru plinul de haruri pînă peste cap al Secției Villa Urquiza a Băncii Naționale Argentinienne o lungă, răbdurie, intelectuală și amănunțită sarcină, ce inimii mele-i foarte dragă.”

Și-i porunci Atena nepătatului José María Pulicicchio, ce-n astă clipă era gata să meargă

la culcare în vechea-i casă din Villa Devoto, să ia de pe biroul său un gros registru, puțin folosit.

Și să porceadă în el să scrie, cu scrisul lui mărunț însă frumos, de viitor sub-șef cu drept de seamnătură, toate-ntîmplările atîta de interesante ce la Polimnia întîmplat-s-au în neuitata seară de 3 decembrie 1975, precum și înțeleptele-i impresii și cugetări asupra membrilor din preastimata adunare.

Dară, cu toate că José María Pulicicchio plin de supunere îndeplini cele cerute de Atena, rămîne, totuși, regretabil faptul că acea întinsă povestire scrisă de mîna lui, cu multă îngrijire însă cam otova în redactarea care-a durat cam patru luni, fost-a mai tîrziu folosită, fără scrupule, de către un romancier necunoscut, de mîna a doua, cu smintitul gînd de-a țese-n jurul ei o absurdă, ridicolă și nu prea de crezut istorie, în care, la-ntîmplare apăreau zei, polițiști răutăcioși și splendizi muritori, căroră, așa cum se-ntîmplă cu toți muritorii, tîrcoale le dădea, neîncetat, neîndurata moarte.

XLIII

5 decembrie 1975

de la X.X. (Coordonarea Grupelor Speciale)
Către X.X. (Superintendența Siguranței Federale)

STRICT CONFIDENTIAL

Cu toată considerația,

Adînc preocupat de securitatea Secției, pe care am înalta onoare să o conduc, cît și pentru atît de sacrificatele vieți ale oamenilor ce o compun, îmi fac datoria de a mă adresa acestor autorități superioare, pentru a atrage atenția asupra comportamentului neobișnuit al unuia dintre șefii din cadrul Superintendenței.

Concret : în seara zilei de 3 decembrie, curent, fiind orele 21, 50, în împrejurarea în care, comandînd opt dintre subordonații mei, membrii unităților 3 și 4 de Proceduri Speciale, pregăteam Operațiunea Teodoro Vilardebó, de care aveți cunoștință, am fost neplă-

cut surprins de un neașteptat contra-ordin, transmis prin ofițerul de serviciu de la comanda radio, subcomisarul Aristides Fernández.

În conformitate cu susnumitul contra-ordin trebuia să suspend imediat procedura, a cărei punere la punct a costat atît de mult, și să mă întorc cu cele patru unități mobile la bază.

În ciuda profundeii nemulțumiri create de un ordin atît de inoportun, procedînd conform adîncului meu spirit de disciplină, i-am dat imediat ascultare și am ordonat oamenilor mei să suspende orice acțiune.

Ar fi totuși de semnalat că, fiind atît de aproape de obiectiv e posibil ca cei adunați în casa din Teodoro Vilardebó 2562 să-și fi dat seama, parțial, de mișcările noastre. Merită spus că datorită comportamentului nepotrivit, prescris de cine știe ce superior, am alertat indivizii drept care va fi mult mai greu, în viitor, să punem în aplicare operațiunea prevăzută.

Așa stînd lucrurile, în ziua următoare, adică pe 4 decembrie, la orele 11,17, m-am prezentat la biroul Inspectorului Șef Guillermo Guso, singurul superior de la care, după deducțiile mele, ar fi putut să pornească un contra-ordin atît de suspect.

Chestionat asupra acestor lucruri, Inspectorul Șef Guso a negat (după câteva ezitări), că ar fi fost el cel care ar fi dat vreun ordin, și a adăugat, dînd semne vizibile de nervozitate, că era vorba, pur și simplu, de o eroare.

Ca să nu-l pun în gardă cu privire la bănuielile mele, am simulat că-i accept explicațiile și am încheiat subiectul.

Dar, imediat, m-am repezit pînă la subcomisarul Fernández care, așa cum am spus, era de serviciu la radio-comandă în timpul evenimentelor pomenite înainte. Și atunci s-a petrecut faptul care justifică această notă confidențială. Subcomisarul Fernández, fiind întrebat ce superior îi transmisese ordinul de suspendare a Operațiunii Teodoro Vilardebó, a răspuns, absolut sincer, că superiorul, în mod ciudat, nu și-a dezvăluit identitatea, dar, pentru el nu încăpea îndoială, era vorba de Inspectorul Șef Guso, deoarece timbrul vocii îi era suficient de cunoscut.

Din cele arătate se poate deduce, după cum sper că veți înțelege și Dvs., o atitudine suspectă sau, cel puțin, contradictorie din partea Inspectorului Șef Guso, al cărui dosar l-am și procurat, constatînd că figurează în el diferite călătorii de „perfecționare” în afara țării.

Sugerez, prin urmare, să se întreprindă o supraveghere discretă însă riguroasă a acestui funcționar și să i se înregistreze cu meticulozitate fiecare mișcare.

E de datoria mea să amintesc Autorităților Superioare despre cele două cazuri, recent descoperite, de elemente subversive infiltrate în glorioasele noastre rînduri; și gravul prejudiciu pe care ni l-a provocat această teribilă infiltrație. Insist, prin urmare, să fie luat în serios cazul Guso și să nu fie precupețite eforturile și mijloacele pentru a-l clarifica în scurt timp.

Doresc să informez că, anticipînd hotărîrile pe care le vor lua Autoritățile Superioare, am decis personal, pentru a cîștiga timp, să iau această delicată problemă în mîinile mele: doi oameni de încredere absolută au și început să-l supravegheze pe Inspectorul Șef Guso. Dacă se consideră necesar (și-mi va fi cerut direct) aș putea informa Autoritățile Superioare cînd e momentul ca numitul să fie supus interogatoriului și / sau să i se aplice pedeapsa cuvenită. Dat fiind pericolul grav pe care prezența unui trădător o presupune pentru viața tuturor și, în special, pentru cea a subordonaților mei, cred că trebuie procedat în această manieră promptă și fără nici un fel de ezitări.

Doresc, însă, să mai adaug alte amănunte semnificative. Experiența noastră dobândită în cele două grave cazuri anterioare, ne arată că un element infiltrat nu acționează niciodată singur, că odată descoperită figura principală, este oricând posibilă detectarea existenței unuia sau a mai multor complici. Iar în acest caz concret, rapoartele excesiv de favorabile, întocmite de Guso pentru ofițerul principal Arístides Farías și caporalul Nicodemo Ramírez, de la secția 45, îi transformă *prima facie*¹ pe amândoi în suspecti de complicitate. Sugerez, așadar, să fie supravegheați de asemenea și să se înregistreze, în mod foarte special, orice fel de legături între ei și Inspectorul Șef Guso. Anticipînd aceasta, am putut să stabilesc, cu probe, că în ziua de 1 decembrie curent, exact la orele 10,05, s-a prezentat la biroul lui Guso caporalul Nicodemo Ramírez, fără să existe nici un motiv de serviciu care să fi justificat acea vizită.

Consider, de asemenea, ca foarte suspectă insistența cu care funcționarul Guso îmi cere să-l „scot din circulație cît mai repede posibil“ pe numitul C.A. Mastandrea, informator ocazional al comisarului Bevilacqua. Ca măsură de precauție cred, în schimb, că ar trebui

să i se acorde o protecție adecvată menționatului Mastandrea. E limpede că Guso are motive, deocamdată necunoscute nouă, pentru a dori să-l elimine și, de aceea, nu e improbabil ca în următoarele zile să încerce să procedeze drastic în privința lui, lăsînd la o parte faptul că omul știe în mod sigur mai mult decît spune și că ne interesează ca nimeni să nu pună mîna pe el deocamdată.

Fără alte amănunte și în speranță că va fi cîntărită așa cum trebuie fiecare din sugestiile mele, vă salut cu cel mai mare respect.

X.X.

COORDONAREA GRUPELOR SPECIALE.

¹ *Prima facie* (lat.) = (aprox.) imediat.

XLIV

POVESTIREA ÎNTÎMPLĂRILOR, din multe motive de neuitat, ce s-au petrecut în seara de 3 decembrie 1975, a ajuns la sfîrșit.

Am început s-o scriu chiar în acea noapte, în casa mea veche de pe Villa Devoto, beat de fericire după acea minunată plimbare cu Irene pe Marcos Sastre. Ideea inițială mi-a venit, îmi amintesc, spontan, înrîurită de o puternică și inexplicabilă pornire lăuntrică; poate că era la mijloc nevoia de a retrăi, de a nu lăsa să se învăluie în uitare, atîtea în-tîmplări frumoase care se petrecuseră în acea extraordinară întîlnire de miercuri. Cu naivitate, datorită totalei mele lipse de experiență în domeniul prozei, am crezut că în cîteva ore, sau în cel mult cîteva zile, povestirea va fi gata. Adevărul e că scrierea ei a fost lentă și cîteodată nu lipsită de dificultăți și că mi-a luat în total mai bine de patru luni. Timp în care noapte de noapte mi-am readus în minte și transpus pe hîrtie cu grijă, într-o ordine cronologică strictă, fiecare dintre momentele acestei seri minunate.

Scrierea a durat mult și, după cum am mai spus, nu a fost lipsită de greutate, pentru că niciodată nu am inventat atunci cînd din diferite motive, nu mi-am mai putut aminti exact cele petrecute. Nu pot spune că sînt nemulțumit de ceea ce a ieșit. Nici vorbă că aș pretinde că această onestă și personală povestire este o adevărată operă de artă, dar cred că atît povestirea în sine, precum și timpul pe care l-am dedicat scrierii ei, mi-au fost utile în multe sensuri. Voi încerca să mă explic. În primul rînd, nu e deloc rău, ci dimpotrivă, cred eu, să retrăiești de cîte ori vrei acel șir de întîmplări de neuitat (dintre care unele au schimbat pentru totdeauna cursul vieții noastre) și să le lași povestite cu mîgală în această carte, unde să se găsească adunate și prezentate cu obiectivitate.

În al doilea rînd (și sper că n-o să mai învinuiți de înfumurare) trebuie admis că această carte serioasă, dar fără pretenții, scrisă cu conștiinciozitate și responsabilitate va ocupa un loc deosebit în creația mea, într-o zi.

Fără a neglija pasiunea pentru sonete, m-am ocupat de ea, după cum am spus, patru luni de zile. Și scrierea ei pe parcursul acestor luni m-a făcut să realizez că, totuși, am oarecare chemare pentru proză. Vreau să spun că nu exclud posibilitatea ca într-un viitor foarte apropiat, să mă apuc serios de scrierea unei povestiri, a unei scurte năvele sau, de ce nu?,

a unui roman. Pentru că am demonstrat, cel puțin mie însumi, că am un dar deosebit al descrierii pe care nu-l cunoscusem pînă acum.

Acestea toate sînt doar simple proiecte. Am spus la începutul capitolului că povestirea a ajuns la sfîrșit dar, cum nu-mi stă în fire să las lucrurile nelămurite (în cazul de față fără să termin de povestit ce s-a mai întîmplat cu dragii mei colegi, membri ai societății Polimnia), vreau să mai adaug cîteva rînduri.

Voi face înainte de toate o sumară prezentare a ședinței din miercurea de 10 decembrie. A fost o ședință interesantă și nu pot trece sub tăcere cîteva fapte care într-un fel completează ce am relatat pînă acum despre ședința anterioară.

Titlul poemei, pe care domnul Chávez l-a anunțat după un îndelung ceremonial la începutul ședinței, după momente prelungite de așteptare nerăbdătoare, a fost „Crucificat de dragoste” sau „Martirajul unui îndrăgostit a cărui iubită nu răspunde cu fidelitate sentimentelor sale arzătoare”. Iar numele autoarei era Irene Bengoechea. Irene, roșie de emoție a primit înafară de felicitările și mulțumirile domnului Chávez, de numeroasele aplauze și un frumos exemplar al cărții lui Krichnamurthi, din partea domnișoarei Kisternmacher.

Nu pot să nu povestesc, de asemenea, cum domnul Frugoni, cu totul transformat de fericitele evenimente, optimist, a urmat apoi pe scenă, de unde, cu un plăcut accent regional,

a recitat la sfîrșit „Năluca din căruță”, un poem neapreciat la justa lui valoare. Era vorba de o compoziție foarte reușită scrisă în tuș chinezesc pe pînza unei căruțe în miniatură trasă de patru boi de lemn lustruit.

Sau că liniștitul domn Pasco a reușit să imprime, în mod surprinzător, reuniunii o notă de veselie și bună dispoziție suindu-se pe scenă cu o chitară și cîntînd cu o voce bine cultivată un cîntec dedicat cu respect doamnei Zimmerman pe versurile unei vesele și picante poezii populare. Fapt pentru care a smuls îndelungi și entuziaste aplauze sălii. Incredibilul Mastandrea ne-a citit, în premieră absolută, după cum a spus, cele patru faimoase sonete pe care, tipărite pe o felicitare din carton portocaliu, urma să le primească fiecare dintre mebrii societății, împreună cu sincerele și dezinteresatele sale felicitări cu ocazia Anului Nou.

Irene și doamna Giannello, au fost pur și simplu obligate de doamna Zimmerman, pentru a echilibra „o injustă preponderență masculină”, să citească cîteva mici dar foarte reușite compoziții.

Iar eu, ultimul care m-am suit pe scenă în acea seară, am citit, pentru că mă angajasem deja în fața secretarei noastre literare, tripticul de sonete dedicat Irenei și o scrisoare de dragoste dedicată „Unei dame” pe care nu îndrăznisem s-o fac publică pînă acum. Irene,

în mod evident emoționată, mi-a cerut o copie a poeziilor pentru a le citi acasă. Iar domnul Chávez, la plecare, se apropie ca să-mi spună că cele patru sonete, după părerea sa, fuseseră cele mai reușite din cîte scrisesem pînă atunci și în același timp le considera printre cele mai reușite creații care s-au citit la Polimnia.

În sfîrșit, deși întîlnirea anterioară avusese un farmec și o desfășurare deosebită, cea de miercuri 10 a fost, din toate punctele de vedere, o plăcută și fericită întîlnire cu Poezia.

Mi-a mai rămas, înainte de a pune punct, să spun cîte ceva despre membrii societății noastre și despre cîțiva dintre asociați, acum cînd, pe nesimțite, au trecut deja mai bine de patru luni de la acea noapte memorabilă.

Datorită permanentei preocupări a domnului Romualdo Chávez pentru buna conducere (cît și datorită colaborării mele cu Banca) ne-a fost oferit, în sfîrșit, creditul ipotecar pe care îl așteptam de atîta timp. Elegantul sediu din Teodoro Vilardebó va fi deci, de acum înainte proprietate exclusivă a Polimniei. Alt eveniment fericit, și care într-o oarecare măsură ne privește pe toți, a fost că doamna Mastrocarbone, fosta doamna Giannello, și domnul Frugoni ajutați de neobosita doamna Zimmerman, au reușit să depășească pentru totdeauna greutatea cu care se confruntaseră pînă acum. Spre fericirea tuturor în prezent trăiesc împreună într-o căsuță minunată de pe strada Baigorria,

la cîteva case de sediul Polimniei. Destul de des, după ce se termină ședința cenaclului, împreună cu Irene și cu alți prieteni îi vizităm și bem o cafea cu fericita pereche.

Eu și Irene ne vom logodi în iulie. I-am anunțat deja pe prieteni și poate că, dacă familia Irenei este de acord, vom oficia ceremonia la sediul din Teodoro Vilardebó.

Pe de altă parte, știu că Mastandrea este în continuare în excelente relații cu coana Zulema, și că Romilio și Dora, sfătuiți de domnul Chávez, sînt în curs de aranjare a unui mic magazin, pe strada Cuenca, și de aici se deduce că ne vor anunța dintr-un moment în altul căsătoria.

Pot să spun, rezumînd în cîteva cuvinte, că, începînd cu acea seară memorabilă de 3 decembrie, fericirea s-a instalat la noi și că nu există încă motive să ne părăsească. Au ajuns pînă la noi, prin ziare sau alte medii de informare, știri despre acte de violență și chiar crime cauzate, după cît se pare, de probleme de natură politică. E evident că în țară domnește oarecare dezordine și neliniște. S-a mers pînă acolo încît s-a insinuat că Polimnia, datorită intensei sale activități culturale pe care o desfășoară, ar fi avut unele probleme cu poliția. Mastandrea este cel mai precaut și mai temător în această privință.

Eu, ca să fiu sincer, nu cred că ar fi adevărate aceste zvonuri. Amenințările telefonice (aproape că au și fost uitate) despre care plin

de nonșalanță ne anunțase domnul Chávez, nu s-au mai repetat niciodată de atunci. Fusesse vorba, deci, după cum atât de înțelept sugerase domnișoara Kisternmacher, de o glumă de prost gust.

Am credința fermă că sediul societății noastre este la adăpost de schimbările de guvern și va fi, în continuare, refugiul nostru, cea mai sigură oază de liniște, înfruntînd haosul din afară.

Iar unele știri, poate exagerate, referitoare la percheziții, sechestre, ucideri etc. nu trebuie, pe scurt, să ne afecteze. Victimele, dacă au existat și victime, trebuie să fi fost oameni cu o intensă activitate politică, expuși astfel, de bună voie, în momentele tulburi pe care le trăiește țara, acestei violențe și, poate, injuste forme de represiune. Din fericire însă toate acestea sînt complet străine de Polimnia. Nici unul dintre noi nu participă la activități politice și ar fi chiar ridicol să mă gîndesc că Irene, sau d-l Frugoni, de pildă, ar fi avut vreo legătură cu actele de subversiune. Trebuie să adaug că statutul societății noastre interzice cu strictețe orice fel de activități cu caracter politic în interiorul sediului ei.

Singurul lucru care ne interesează, vreau să subliniez încă o dată, este suflul inefabil al Poeziei. Dorim doar să continuăm reuniunile în fiecare săptămînă în casa noastră veche de pe strada Teodoro Vilardebó. Această casă dragă și primitoare, unde s-au produs în ul-

tima vreme atîtea fericite întîlniri și unde, mult timp de acum înainte, vom găsi nu doar mediul propice desfășurării chemării noastre artistice ci și un cald și sfînt refugiu spiritual pentru singurătățile și neliniștile noastre.

Dea zeii, ce ne urmăresc din Cer, ca întotdeauna să fie așa.

XLV

ȘI-ACESTA FU DARĂ SFÎRȘITUL prea inegalei înfruntări pe care-au dus-o, pentru un grup de muritori destoinici, trei din locuitorii cei puternici ai Olimpului, de-un pact uniți, în contra-ntunecatului și neînvinsului Zeu Hades, în cartierul plin de arbori, iubirii priincios, Villa del Parque.

Acolo, unde Victoria luminoasă — în ultimele clipe ale asprei lupte — deodată-aripile strălucitoare și-a urnit, și-a îndreptat mărețu-i zbor spre una dintre părțile aflate-n luptă și-a priit astfel fericitorilor Olimpieni.

Și când, înfrînt, să fugă trebuit-a întunecatul Hades către sălașu-i tenebros, în vreme ce lăsa în părăsire, pe cîmpul de bătaie, toată prada bogată, rîvnită-atît de mult.

Așa încît cei doisprezece păsuiți membri ai Polimniei nu trebuiră-n acea noapte să intre în sălașul lui Hades, ci mai rămaseră o vreme bucurîndu-se de liniștitul trai ce îl duceau cu

dări de seamă la cenaclu, iubiri ascunse, aplauze, poeme răsuflăte, și prezentările-nflorite ale distinsului domn Chávez.

Ci e de datoria sfîntă a preacinstului rap-sod s-adauge că-Olimpienii de-o neiertată ușurință-ar fi dat seamă, de s-ar fi-mpăunat cu proaspătul triumf prin imnuri, banchete și libații nesfîrșite.

Căci, după cum se știe, necruțătorul Hades, prea ușor nu își părăsește prada, nici prea ușor nu uită silita pagubă care rănitui-a a lui trufie-ngrozitoare.

Ci, dimpotrivă, ranchiunos și-ntunecat, pe dată-ncepe să urzească o răzbunare sîngeroasă cu toate că, vremelnice numai, în mîinile urîților dușmăni, trebuie să lase o rîvnită pradă de război.

Ci chiar așa se întîmplă, căci nu trecuse-ntreagă ziua de la înfrîngerea cea rușinoasă, și, iară, cu-nnoită-nverșunare începu Hades, nesătutul, să urzească pieirea cruntă a desăvîrșiților membri ai Polimniei.

Drept care, sub chipul nenfrînatei Dorinți de Răzbunare, în sufletul Iedului sîngeros pătrunse și hotări ca el să nu-și poată-nfrîna dorința de-a-și răzbuna pe-al său nesuferit de comandant, Inspectorul Șef Guso, de la Superintendența Siguranței Federale.

Și astfel, cu fățărnicie, Iedul de trădare îl învinui pe Inspectorul Șef Guso, pe baza unei misterioase chemări telefonice, ce izbutise, fără noimă, bine chibzuita Operațiune Teodoro Vilardebó să curme.

Ci prin acea urzeală prea vicleană reîncepu atunci tenebrosul Zeu să țeasă răbduriu firele nevăzute ale-ntirziatei sale răzbunări.

Ci iată, în curînd, din pricina unui perfid raport confidențial, cu-ndemînare pe hîrtie pus, întunecați agenți ai siguranței purceseră necruțători să îl supravegheze pe Inspectorul Guso, pe ofițerul șef Aristides Farias și pe eficientul caporal Nicodemo Ramírez.

În vreme ce crînceni parapoliști, de Ied ocîrmuiți, se postau iarăși în apropiere de Teodoro Vilardebó 2562 și, în secret, vegheau toate mișcările fiecăruia dintre periculoșii indivizi ce nesmintit participau la adunările de miercuri.

Și astfel se-ntîmplă că la puține săptămîni după începerea acelei supravegheri multiple și suprapuse, iarăși să apară pe cerul diafan din Villa del Parque acea Umbră Vestitoare a Morții.

Și iarăși, ca un gigantic vultur, se mișca tot dînd ochuri încete, largi și nesfîrșite în jurul unui grup proscris de muritori nepregătiți.

Căci toți arătoșii membri ai Polimniei, ci chiar toți locuitorii pașnici din parful Villa del Parque, ba chiar toți nenumărații locuitorii din întinsa Argentina, pustiită de militari, se dovedeau a fi suspecti din cale-afară pentru militarii ce țara guvernau și pentru-ntunecații parapoliști ce cu plăcere-i ajutau.

Dară, asemenea, e dat să fie-așa, pentru că asta-i soarta falnicilor muritori, să-și treacă dulcea viață sub veșnica amenințare-a morții.

Iară din astă pricină, cite le fac, toate capătă un preț nespus și-n Zei stîrnesc o adîncă prețuire chiar pentru cel mai mic și mai neînsemnat dintre oameni.

Lector : FLORIN CHIRÎTESCU
Tehnoredactor : ELENA DINULESCU

Coli de tipar : 9.
Bun de tipar : 20.07.1988.

Tipărit sub comanda 5100-1988 la
ÎNTEPRINDEREA POLIGRAFICA
BACĂU
Str. Mioriței nr. 27

Scanare și prelucrare digitală

de

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

